

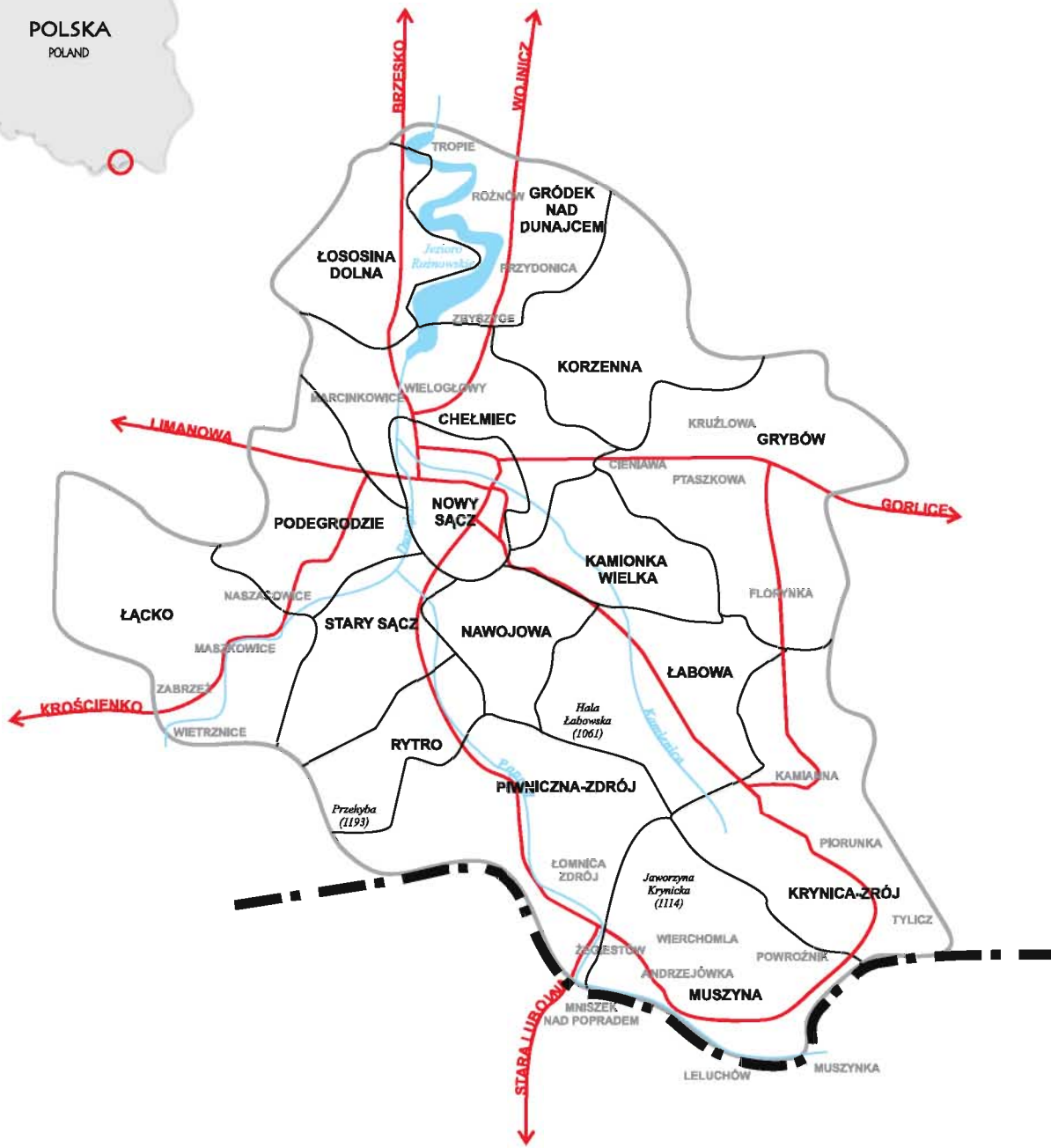

SĄDECKIE ATRAKCJE TURYSTYCZNE

TOURIST ATTRACTIONS OF THE NOWY SACZ REGION

POLSKA
POLAND

 Szanowni Państwo,

Z przyjemnością oddajemy w Państwa ręce kolejne wydanie katalogu atrakcji turystycznych powiatu nowosądeckiego. Znajdą tu Państwo szczegółowe informacje nt. największych sądeckich atrakcji oraz dane teleadresowe do poszczególnych organizatorów wypoczynku.

Każdy, kto do nas zawita znajdzie coś dla siebie, to, co stanowi dla niego wymarzoną atrakcję. Zawsze towarzyszyć mu będzie wspaniałe górskie powietrze, urokliwy krajobraz oraz życzliwość i gościnność Sądeczan. Zapraszamy wszystkich, którzy pragną poznać ziemię sądecką, żyjących tu ludzi i ich zwyczaje.

Powiat nowosądecki położony jest w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego. Od południa graniczy z Republiką Słowacką. Powiat Nowosądecki tworzy 16 gmin: Chełmiec, Gródek nad Dunajcem, Grybów, Kamionka Wielka, Korzenna, Łabowa, Łącko, Łososina Dolna, Nawojowa, Podegrodzie, Krynica-Zdrój, Muszyna, Piwniczna-Zdrój, Rytro, Stary Sącz oraz miasto Grybów. Powierzchnia powiatu wynosi 1550 km² (tj. 0,49% powierzchni kraju), z czego większość zajmują tereny górskie i wyżynne. Sądeczynę zamieszkuje ok. 200 tys. mieszkańców, stanowi to 0,5% mieszkańców Polski.

 Dear Visitors,

We are pleased to present you with the next edition of our catalogue of tourist attractions of the Nowy Sącz land. Here you will find detailed information about the greatest attractions of the Nowy Sącz Region and address details for individual holiday organisers.

Everyone who visits our region can find something for themselves: something that will be their dreamed-of attraction. They will always be accompanied by wonderful mountain air, picturesque landscapes, as well as the kindness and hospitality of inhabitants of the Nowy Sącz Region. We would like to invite everyone who wishes to learn about the Nowy Sącz land, its people and customs, to come and visit us.

The Nowy Sącz land is situated in the south-eastern part of the Małopolska Region. To the South it borders on the Republic of Slovakia. The Nowy Sącz county is comprised of 16 communes: Chełmiec, Gródek nad Dunajcem, Grybów, Kamionka Wielka, Korzenna, Łabowa, Łącko, Łososina Dolna, Nawojowa, Podegrodzie, Krynica-Zdrój, Muszyna, Piwniczna-Zdrój, Rytro, Stary Sącz and the town of Grybów. The county covers a surface area of 1,550 km² (0.49% of the country's surface) most of which is taken up by mountainous and upland areas. The Nowy Sącz county area is inhabited by about 200,000 people, which is 0.5% of the inhabitants of Poland.

1

foto: A.Klimkowski

2

foto: A.Klimkowski

foto. 1 - Kolej gondolowa na Jaworzynę Krynicką, foto. 2 - Stacja górna kolei gondolowej, foto. 3 - Szczyt Jaworzyna Krynicka

Stacja narciarska Jaworzyna Krynicka

STACJA NARCIARSKA JAWORZYNA KRYNICKA dysponuje nowoczesną koleją gondolową na szczyt Jaworzyny Krynickiej oraz dziewięcioma wyciągami orczykowymi o przepustowości ok. 11.500 osób na godzinę i wyciągiem szkoleniowym dla dzieci. Do dyspozycji gość jest 6,5 km tras narciarskich, w tym najdłuższa w Polsce oświetlona trasa oraz 8 km tras sztucznie dośnieżanych o zróżnicowanym poziomie trudności, stale ratrakowanych. Śnieg utrzymuje się tu przez 150 dni w roku. Wytyczone trasy posiadają

certyfiakat homologacji FIS, a narciarze znajdują się pod stałą opieką GOPR. W stacji czynna jest wypożyczalnia i serwis sprzętu, sklepy ze sprzętem sportowym oraz restauracja i bufet. Przy wyciągach znajduje się końcowy przystanek PKS i parking na ok. 800 samochodów. Przy stacji funkcjonuje komfortowy hotel z odnową biologiczną.

Informacja: Czarny Potok 75, 33-380 Krynica-Zdrój, tel. 18 471 38 68, 18 471 52 71, gondola@pro.onet.pl, www.jaworzynakrynicka.pl

Trasa	Wyciągi na trasie	Długość trasy	Średnie nachylenie	Stromość odw./naśn.
Nr I czerwona	6-os. gondola orczyk	2600	18%	+/+
Nr II czerwona „Rodsinna”	2 orczyki	900	24%	+/+
Nr IIA czerwona „Rodsinna”	4-os. kolej krzesłkowa	900	27%	-/+
Nr III Niebieska	orczyk	650	18%	+/+
Nr IV czerwona „Rodsinna”	2 orczyki	1000	26%	-/+
Nr V Czarna	orczyk	1000	32%	-/+
Nr VI czerwona „Rodsinna”	4-os. kolej krzesłkowa	1050	27%	+/+
Wyciąg szkoleniowy „Złotki”	orczyk	100	10%	+/+
Wyciąg szkoleniowy „Mały Wacek”	orczyk	100	10%	-/+

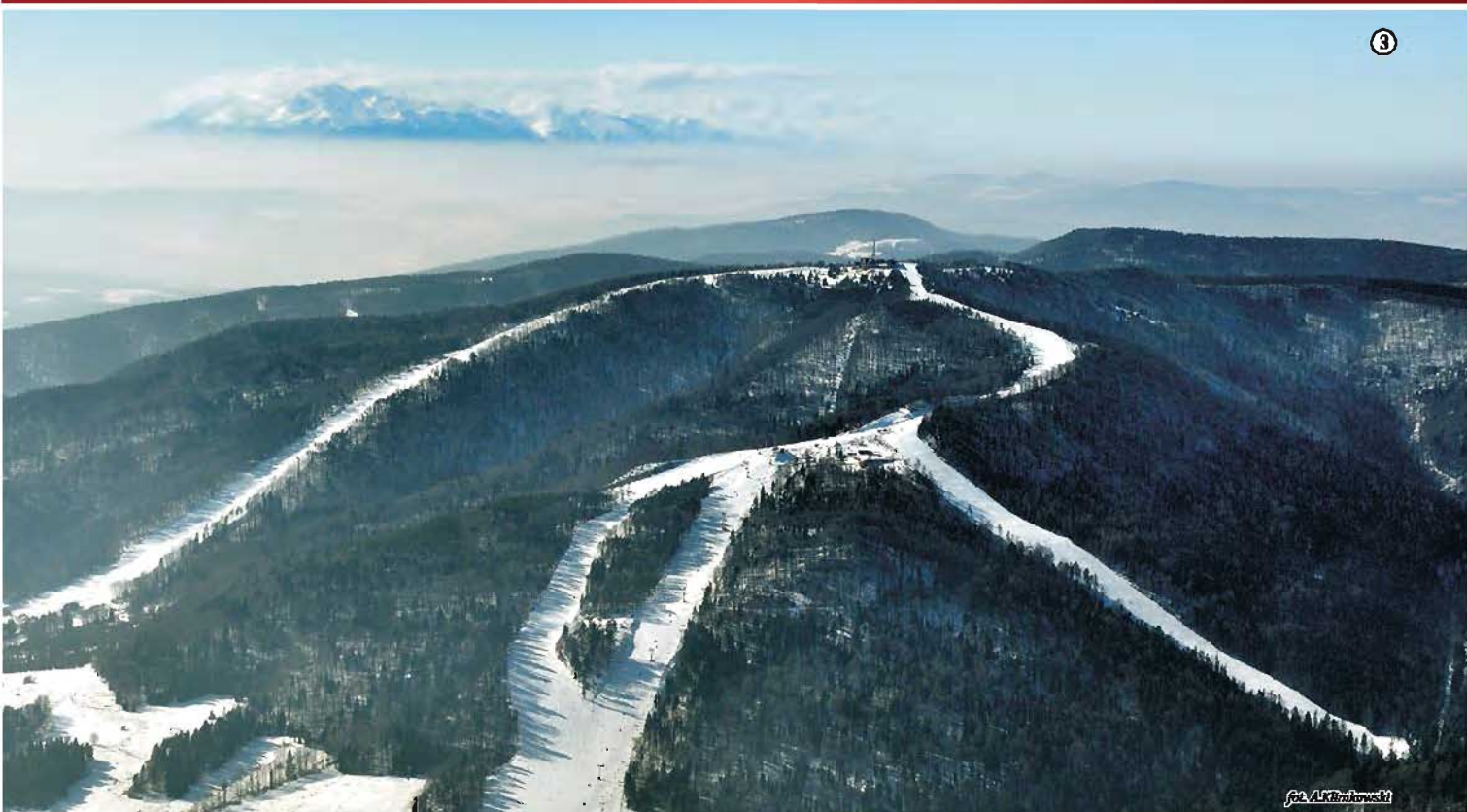

foto: A. Krawczyk

Photo 1 – Gondola lift to the Jaworzyna Krynicka Mountain, Photo 2 – Top station of the Gondola lift, Photo 3 – Peak of the Jaworzyna Krynicka Mountain

Jaworzyna Krynicka Ski Station

The JAWORZYNA KRYNICKA SKI STATION has a modern gondola lift to the top of the Jaworzyna Krynicka Mountain, and nine ski lifts with the uplift capacity of approx. 11,500 people per hour, and a training lift for children. The guests can enjoy 6.5 km of ski runs, including the longest floodlit run in Poland and 8 km of artificially snow-covered runs with various levels of difficulty that are continuously groomed. The snow cover stays here for 150 days in a year. The marked-out runs received the FIS approval certificate, and skiers are under the constant

care of GOPR rescue teams. The station includes equipment rental and service, shops with sports equipment, restaurant and buffet. At the ski lifts there is the final stop of PKS coaches and a car park for about 800 cars. At the station there operates a comfortable hotel with spa facilities.

Information: Czarny Potok 75, 33-380 Krynica-Zdrój, Tel. 18 471 38 68, 18 471 52 71, gondola@pro.onet.pl, www.jaworzynakrynicka.pl

foto: A. Kłimkowski

Narciarskie Dwie Doliny Muszyna-Wierchomla

NARCIARSKIE DWIE DOLINY MUSZYNA-WIERCHOMLA zlokalizowane są na stokach Pustej Wielkiej (1062 m n.p.m.). Śnieg utrzymuje się tutaj od listopada do marca. Narciarze mają do dyspozycji bezpłatne parkingi na tysiąc samochodów. Jazda na wszystkich wyciągach odbywa się przy użyciu jednego karnetu, a trasy zjazdowe są otwarte od godz. 9:00 do 21:00. Narciarze mogą korzystać z 11. wyciągów i kilkunastu kilometrów tras zjazdowych o różnym poziomie trudności. Wyciągi

krzeselkowe są wyposażone w taśmowy dywan rozpędzający narciarzy. Dzięki temu kolejki mogą pracować z maksymalną prędkością, przewożąc ponad 2 tys. osób na godzinę. Stacja dysponuje serwisem i wypożyczalnią sprzętu sportowego, licencjonowaną szkołą narciarską, przechowalnią na 600 par nart, trzema restauracjami, kawiarnią i punktami gastronomicznymi na stokach. Organizuje również profesjonalne zawody narciarskie, gry i zabawy integracyjne na śniegu, kulgły z kapelą góralską,

ogniska z pieczeniem barana. Latem na miłośników rowerów w Dwoch Dolinach czekają profesjonalne rowerowe trasy zjazdowe. Odbywają się tu liczne imprezy sportowe - m.in. Mistrzostwa Polski w zjeździe. Oprócz profesjonalnych tras downhillowych Wierchomla oferuje również ciekawe górskie szlaki rowerowe o różnicowanym stopniu trudności. Można skorzystać z wypożyczalni rowerów i wyciągu, który pozwala wwieźć rower na szczyt góry Pusta Wielka. Amatorzy

paintballa mają do dyspozycji jedno z największych w Polsce pól paintballowych. Na potrzeby tej zabawy zaadaptowano jedną z polan tuż przy parkingu. Pole jest ogrodzone specjalną siatką, dzięki czemu widzowie i osoby oczekujące na wejście mogą czuć się bezpiecznie. Stacja posiada pełne wyposażenie dla 20. graczy. **Informacja:** 33-350 Wierchomla Mała 21, tel. 18 414 33 33, kontakt@wierchomla.com.pl, www.wierchomla.com.pl

foto: A.KBinkowski

foto: A.KBinkowski

foto: A.KBinkowski

foto: A.KBinkowski

Two Ski Valleys of Muszyna-Wierchomla

The TWO SKI VALLEYS OF MUSZYNA-WIERCHOMLA are located at the slopes of Pusta Wielka (1062 m above sea level). The snow cover lasts from November to March. The skiers can use free car parks for a thousand cars. You can use all lifts with one ski pass, and the skiing slopes are open from 9 AM to 9 PM. The skiers have at their disposal 11 lifts and a dozen or so kilometres of ski runs with various levels of difficulty. Chair lifts are fitted with conveyor belt carpet giving

speed to the skiers. Thanks to this solution the lifts can be operated at maximum speed carrying over 2,000 people per hour. The station includes sports equipment service and rental, licensed ski school, storage for 600 pairs of skis, three restaurants, cafe and eating facilities on the slopes. It also organises professional skiing competitions, integration games in the snow, sleigh rides with highlanders' band, and bonfires with mutton roasting. In the summer the cycling enthusiasts are welcomed to the Two Valleys

by professional cycling downhill routes. It is home to many sports events, like the Polish Championship in downhill. Apart from professional downhill routes, Wierchomla offers also interesting mountain cycling routes with various levels of difficulty. You can use a bike rental and a lift that allows you to transport your bike to the top of the Pusta Wielka Mountain. Paintball enthusiasts have at their disposal one of the largest paintball fields in Poland. One of the clearings near the car park have been

adapted for this purpose. The field is enclosed with a special net which makes the viewers and people waiting to go inside feel safe. The station has full equipment for 20 players.
Information: 33-350 Wierchomla Mała 21, Tel. 18 414 33 33, kontakt@wierchomla.com.pl, www.wierchomla.com.pl

1
 fot. 1 - Stacja Narciarska Ryterski Raj, fot. 2 - Centrum Narciarskie Azoty w Krynicy-Zdroju, fot. 3 - Kompleks Wypoczynkowy „Henryk” w Krynicy-Zdroju

fot. A. Kłimkowski

Pozostałe stacje i wyciągi narciarskie

STACJA NARCIARSKA RYTERSKI RAJ

Informacja: 33-343 Ryto 302,
tel. 18 414 35 16, fax: 18 541 77
69, biuro@ryterskiraj.pl,
www.ryterskiraj.pl

STACJA NARCIARSKA W TYLICZU

Informacja: ul. Wolności,
33-383 Tylicz, tel. 18 473 12 03,
www.krynica.com.pl/topski

WYCIĄG NARCIARSKI PRS JAWORZE W PTASZKOWEJ

Informacja: Jaworze, 33-330
Ptaszkowa, tel. 18 445 52 13

KOMPLEKS NARCIARSKI SŁOTWINY RYSZARD TABASZEWSKI

Informacja: ul. Słotwińska 53,
33-380 Krynica-Zdrój, tel. 18
471 27 26, biuro@slotwiny.pl,
www.slotwiny.pl

CENTRUM NARCIARSKIE AZOTY W KRYNICY-ZDROJU

Informacja: ul. Słotwińska 51A,
33-380 Krynica-Zdrój – Słotwiny,
tel./fax: 18 471 53 67,
cnazoty@cnazoty.pl,
www.cnazoty.pl

KOMPLEKS WYPOCZYNKOWY „HENRYK”

Informacja: ul. Zielona 18,
33-380 Krynica-Zdrój, tel. 18
471 34 33, turystyka@hatron.com,
gospoda@hatron.com,
www.hatron.com/henryk

STACJA NARCIARSKA SUCHA DOLINA KOSARZYSKA

Informacja: Ski Hotel*** Sucha
Dolina, 33-350 Piwniczna-Zdrój,
tel./fax: 18 446 41 17,
skihotel@skihotel.pl,
www.skihotel.pl

STACJA NARCIARSKA CIENIAWA-SKI

Informacja: 33-330 Cieniawa, tel.
18 445 30 23, stacja@cieniawa-
skl.pl, www.cieniawa-skl.pl

STACJA NARCIARSKA W POWROŹNIKU

Informacja: ZUH E. J. Basta,
33-370 Powroźnik 159,
tel. 18 471 16 79

STACJA NARCIARSKA JAWAŁ KAMIANNA

Informacja: 33-336 Kamianna,
tel. 18 474 17 10,
www.kamianna-wyciagi.pl

for. A. Kłimkowski

for. A. Kłimkowski

for. A. Kłimkowski

for. A. Kłimkowski

Photo 1 - Ryterski Raj Ski Station, Photo 2 - Azoty Ski Centre in Krynica-Zdrój, Photo 3 - "Henryk" Guesthouse Complex in Krynica-Zdrój

Other ski stations and lifts

RYTERSKI RAJ SKI STATION

Information: 33-343 Rytyro 302,
Tel. 18 414 35 16, fax: 18 541 77
69, biuro@ryterskraj.pl,
www.ryterskraj.pl

SKI STATION IN TYLICZ

Information: ul. Wolności,
33-383 Tyliz, Tel. 18 473 12 03,
www.krynica.com.pl/topski

JAWORZE SKI LIFT IN PTASZKOWA

Information: Jaworze,
33-330 Ptaszkowa,
Tel. 18 445 52 13

RYSZARD TABASZEWSKI SŁOTWINY SKI COMPLEX

Information: ul. Słotwińska 53,
33-380 Krynica-Zdrój,
Tel. 18 471 27 26,
biuro@slotwiny.pl,
www.slotwiny.pl

AZOTY SKI CENTRE IN KRYNICA-ZDRÓJ

Information: ul. Słotwińska 51A,
33-380 Krynica-Zdrój - Słotwiny,
Tel./Fax: 18 471 53 67,
cnazoty@cnazoty.pl,
www.cnazoty.pl

"HENRYK" GUESTHOUSE COMPLEX

Information: ul. Zielona 18,
33-380 Krynica-Zdrój,
Tel. 18 471 34 33,
turystyka@hatron.com,
gospoda@hatron.com,
www.hatron.com/henryk

SUCHA DOLINA KOSARZYSKA SKI STATION

Information: Ski Hotel****
Sucha Dolina, 33-350 Piwniczna-
Zdrój, Tel./Fax: 18 446 41 17,
skdhotel@skdhotel.pl,
www.skdhotel.pl

CIENIAWA-SKI STATION

Information: 33-330 Cieniawa,
Tel. 18 445 30 23,
stacja@cieniawa-ski.pl,
www.cieniawa-ski.pl

SKI STATION IN POWROŹNIK

Information: ZUH E. J. Basta,
33-370 Powroźnik 159,
Tel. 18 471 16 79

JAWAŁ KAMIANNA SKI STATION

Information: 33-336 Kamianna,
Tel. 18 474 17 10,
www.kamianna-wyciagi.pl

fol. 1, 2, 3, 4, 5 - Park linowy w Ryttrze, fol. 6, 7, 8, 9, 10 - Park linowy w Krynicy-Zdroju

Parki linowe w Ryttrze i Krynicy-Zdroju

PARK LINOWY W RYTRZIE obejmuje instalacje 34. przeszkód o długości ponad 800 m oraz 14. przeszkód dla maluchów o długości ponad 150 m. Łącznie trasy w powietrzu liczą blisko kilometr. W skład parku wchodzi: Trasa treningowa - 4 stacje do nauki systemu asekuracji; Trasa zielona - Standard - (ok. 250 m) uniwersalna trasa przeznaczona dla dzieci i dorosłych licząca 15 przeszkód; Trasa czerwona - Extreme - (ok. 300 m) położona na znacznej wysokości, składa się z 15 przeszkód o dużym stopniu trudności;

PowerFAN - skok pionowy z wysokości 13 m, jedyna taka atrakcja w Polsce!!!; **BigSWING** (Piekielne Wahadło) - uczestnik jest wyciągany na wysokość 16 m, a następnie oddaje skok w trajektorii wahadła (lot nad urwiskdem); **Zjazd PAJĘCZAK** - (łącznie ponad 250 m zjazdu) zjazd ukośny po linie o długości ponad 160 m z dużą prędkością; **Trasa MALUCH** - złożona z 14 przeszkód, przeznaczona dla dzieci pow. 3. roku życia.

Informacja: tel. 18 547 44 44, park@ablandia.pl, www.ablandia.pl

KRYNICKI PARK LINOWY, czynny cały rok, położony jest u podnóża Jaworzyny Krynickiej. W jego skład wchodzi 55 przeszkód: Trasa niska przeznaczona dla dzieci pow. 3. roku życia oraz dorosłych z lędkiem wysokość, przeszkody zamontowane są na 1,5-2 m nad ziemią; Trasa średnia - zaprojektowana specjalnie dla osób początkujących, przeszkody znajdują się na wysokości ok. 4 m; Trasa wysoka - o podwyższonym stopniu trudności, na który wpływa nie tylko wysokość, ale też i rodzaj zastosowanych przeszkód,

przeszkody znajdują się tu na wysokości 10-11 m; Trasa zjazdowa - składa się głównie ze zjazdów tyrolskich (najdłuższy z nich ma 120 m) oraz trzech przeszkód dodatkowych, łączna długość zjazdów - ponad 260 m; Big Swing - wielki skok w trajektorii wahadła. Na terenie parku można skorzystać również z profesjonalnej ścianki wspinaczkowej, trampoliny i mini placu zabaw.

Informacja: tel. 660 313 091, 604 483 578, biuro@parklinowykrynica.pl, www.parklinowykrynica.pl

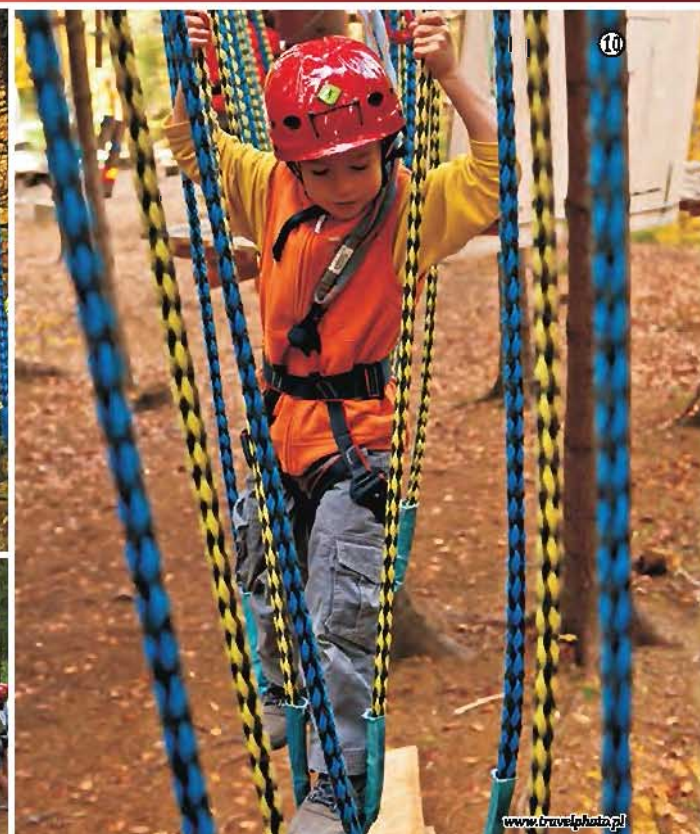

Photo 1, 2, 3, 4, 5 – Rope Park in Rytro, Photo 6, 7, 8, 9, 10 – Rope Park in Krynica-Zdrój

🚩 Rope parks in Rytro and Krynica-Zdrój

The ROPE PARK IN RYTRÓ is comprised of 34 obstacles with a length of over 800 m, and 14 obstacles for children with a length of over 150 m. The suspended courses span a total of nearly one kilometre. The Park is comprised of: Training course – 4 stations for learning the safety systems; Standard green course (about 250 m), a universal course for children and adults with 15 obstacles; Extreme red course (about 300 m), situated at considerable height, it consists of 15 obstacles with high level of difficulty; PowerFAN, a vertical jump from a height of

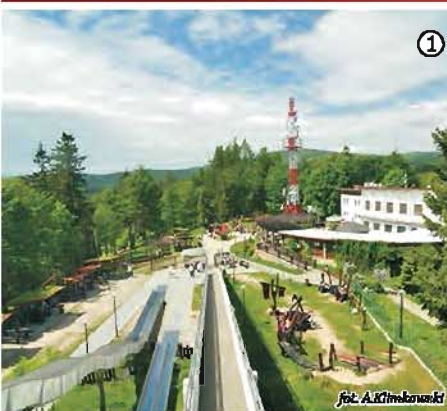
13 m, the only attraction of this kind in Poland!; BigSWING (Infernal Pendulum) where the player is pulled up to a height of 16 m, and then jumps in a pendulum trajectory (flight above a crag); PAJĘCZAK (SPIDER) slide (over 250 m of slide altogether) – diagonal slide on a rope with the length of over 160 m with high speed; MALUCH (KID) course consists of 14 obstacles and is addressed to children aged 3 plus.

Information: Tel. 18 547 44 44, park@ablandia.pl, www.ablandia.pl

Open all year round, the KRYNICA ROPE PARK is situated at the foot of the Jaworzyna Krynicka Mountain. It is comprised of 55 obstacles: low-suspended course suffering from the fear of height, as the obstacles are installed 1.5-2 m above the ground; Medium course designed particularly for beginners, as the obstacles are installed at the height of about 4 m; High course with increased level of difficulty which is influenced not only by the height but also the kind of installed

obstacles that are placed at the height of 10-11 m; Slide course consists mainly of Tyrolean traverses (the longest spans over 120 m) and three additional obstacles, and the total length of slides is over 260 m; Big Swing involves great jump in the pendulum trajectory. The park also features professional climbing wall, springboard and mini playground.

Information: Tel. 660 313 091, 604 483 578, biuro@parkinowykrynica.pl, www.parkinowykrynica.pl

1

fot. A. Klimkowski

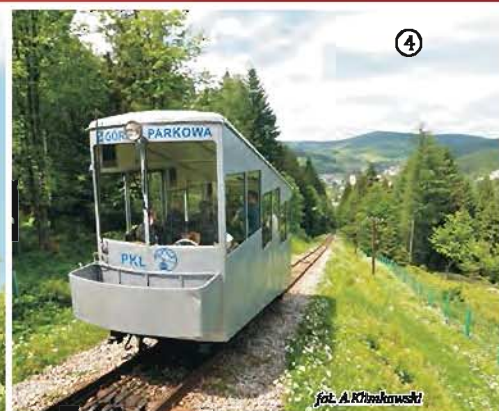
2

fot. A. Klimkowski

3

fot. A. Klimkowski

4

fot. A. Klimkowski

5

fot. A. Klimkowski

fot. 1, 2, 3 - Ślizgawki na Górze Parkowej, fot. 4 - Kolejka na Górze Parkową, fot. 5 - Zjeżdżalnia pontonowa, fot. 6, 7 - Sankostrada, fot. 8 - Plac zabaw „Zuzunia”

Krynickie ślizgawki, zjeżdżalnie i parki zabaw

RAJSKIE ŚLIZGAWKI NA GÓRZE PARKOWEJ w Krynicy-Zdroju są czynne od wiosny do późnej jesieni. Oferują zjazdy zjeżdżalniami rurowymi od spokojnej fali, poprzez spirale, aż do jedynego w Polsce Kamikadze. Są świetną zabawą dla każdego, bez względu na wiek. Rodzaj: zjeżdżalnie rurowe, różnica wysokości 12 m. W czasie deszczu zjeżdżalnia jest nieczynna. Na górnej polanie atrakcją jest zjeżdżalnia pontonowa, gdzie po specjalnie przygotowanej trasie można zjechać pontonem, a następnie

wyjechać z powrotem do góry na przenośniku taśmowym (Sun Kid). Na szczyt Góry Parkowej (741 m n.p.m.) można wjechać kolejką linowo-terenową.

Informacja: Polskie Koleje Linowe Sp. z o.o., KL-T Góra Parkowa, ul. Nowotarskiego 1, 33-380 Krynica-Zdrój, tel. 18 471 22 62, gora.parkowa@pkł.pl, www.pkł.pl

Przy dolnej stacji kolejki na Górze Parkową znajduje się **PLAC ZABAW „ZUZUNIA”**. Latem proponuje zabawę na zjeżdżal-

niach i kulach wodnych, zimą jazdę na skuterach śnieżnych. **SANKOSTRADA** w Krynicy-Zdroju mieści się przy ulicy Dąbrowskiego, za Halą Lodową, na stoku rynną „Iwotka”. Długość trasy - ok. kilometr, różnica poziomów pomiędzy stacją górną a dolną - 55 metrów. Zjazd na sankach rynną długości ok. 800 m. Czas zjazdu ok. 1,5 - 2 min. Sankostrada jest czynna o każdej porze roku. Trasa jest oświetlona - można zamówić nocne zjazdy.

Informacja: Park Sportowy

obok Hali Lodowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, 33-380 Krynica-Zdrój, tel. 18 471 58 10, sankostrada@sankostrada.pl, www.sankostrada.pl

W Krynicy-Zdroju nad pomnikiem Mickiewicza najmłodszy znajdują mnóstwo atrakcji w **DZIECIĘCYM PARKU ZABAW**: park linowy dla dzieci, baseny z piłkami i bezpieczny plac zabaw. Dorośli mogą skorzystać z wypożyczalni leżaków i małej gastronomii.

Informacja: tel. 790 708 038

Photo 1, 2, 3 – Slides at the Parkowa Mountain, Photo 4 – the Parkowa Mountain railway, Photo 5 – Pontoon slide, Photo 6, 7 – Sledge trail, Photo 8 – "Zuzunia" playground

🌳 Slides, chutes and fun parks in Krynica

PARADISE SLIDES AT THE PARKOWA MOUNTAIN in Krynica-Zdrój are open from spring till late autumn. They include rides in pipe slides ranging from a peaceful wave, through a spiral, to Poland's only Kamikaze. They offer great fun for everyone, regardless of age. Kind: pipe slides, height difference – 12 m. When it is raining, the slide is closed. Another attraction at the top clearing is the pontoon slide, where you can slide down in a pontoon following a specially prepared course and then move

back to the top with the help of a conveyor belt (Sun Kid). You can reach the top of the Parkowa Mountain (741 m above sea level) with a funicular railway.

Information: Polskie Koleje Linowe Sp. z o.o., KL-T Góra Parkowa, ul. Nowotarskiego 1, 33-380 Krynica-Zdrój, Tel. 18 471 22 62, gora.parkowa@pkl.pl, www.pkl.pl

At the bottom station of the Parkowa Mountain railway there is the "ZUZUNIA" PLAYGROUND, It offers fun at slides and water balls

in summer, and riding snowmobiles in winter.

SANKOSTRADA (SLEDGE TRAIL) in Krynica-Zdrój is situated at Dąbrowskiego Street, behind the Ice Hall, at the slope of the Iwonka Mountain. Trail's length – about one kilometre, level difference between the top and bottom stations – 55 metres. Sledge ride through a chute with the length of about 800 m. Ride time is about 1.5 - 2 minutes. The sledge trail is open all year. The trail is floodlit so it is possible to arrange night rides.

Information: Sports Park next to the Ice Hall of the Municipal Sports and Recreation Centre, 33-380 Krynica-Zdrój, Tel. 18 471 58 10, sankostrada@sankostrada.pl, www.sankostrada.pl

At the Mickiewicz Monument in Krynica-Zdrój children will find many attractions at the CHILDREN'S FUN PARK rope park for children, ball pools and safe playground. Adults can benefit from deckchair rental and small eating facilities.

Information: Tel. 790 708 038

fot. A. Rómkowski

fot. 1, 4 - Hala lodowa w Krynicy-Zdroju, fot. 2, 3 - Tor gokartowy w Tyliczu, fot. 5, 6 - Minigolf w Krynicy-Zdroju

Lodowisko, gokarty I minigolf

HALA LODOWA W KRYNICY-ZDROJU posiada pełnowymiarowe lodowisko (30x60 metrów) z trybunami mogącymi pomieścić 2635 osób na miejscach siedzących i ok. 300 osób na stojąco. W hali jest czynna wypożyczalnia łyżew. Działa tu także siłownia wyposażona w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń siłowych i aerobowych dla kobiet i mężczyzn oraz grup sportowych. Na miejscu zapewniona jest fachowa opieka instruktorska.

Informacja: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Park Sportowy

im. dra J. Zawadowskiego 5, 33-380 Krynica-Zdrój, tel. 18 472 38 24, 18 477 73 00, www.infoservice.net.pl/mosir

W TYLICZU DZIAŁA CAŁOROCZNY TOR GOKARTOWY.

W sezonie letnim tor zbudowany jest na płycie lodowiska o powierzchni 1800 m², szerokość pasa wynosi od 5 m do 6 m. W zimie tor budowany jest na boisku do piłki nożnej o powierzchni 6000 m² oraz o szerokości pasa wynoszącym 7 m. Tor i bandy zbudowane są ze śniegu.

Informacja: ul. Sportowa, 33-383 Tylicz, teren klubu sportowego „Przełęcz”, tel. 500 725 750, www.tortylicz.pl

MINIGOLF-PARK to kompleks rekreacyjny przy Hotelu Wysoka w Krynicy-Zdroju. W skład kompleksu wchodzi: zestaw 18. torów (stanowisk) ponumerowanych od 1 do 18 i podzielonych na 6 stacji (tory nr 1; 2; 3), (tory nr 4; 5; 6; 7), (tory nr 8; 9; 10), (tory nr 11; 12), (tory nr 13; 14), (tory nr 15; 16; 17; 18), altana, w której organizowany jest bufet podczas imprez minigolfowych,

plac zabaw dla dzieci. Ponadto, grający, jak i osoby towarzyszące, mogą korzystać z parkingu, kawiarenki i restauracji należących do Hotelu Wysoka. Kamera internetowa usytuowana na placu umożliwi podgląd grających na telewizorze zainstalowanym w kawiarence oraz na stronach internetowych www.wysoka.com i www.minigolf-park.com.

Informacja: ul. Polna 2, 33-380 Krynica-Zdrój, tel. 502 410 503, www.minigolf-park.com

foto: A. Kłmowski

foto: www.tortylcz.pl

foto: www.tortylcz.pl

foto: EMPKC

foto: EMPKC

Photo 1, 4 – Ice Hall in Krynica-Zdrój, Photo 2, 3 – Go-kart track in Tylicz, Photo 5, 6 – Minigolf in Krynica-Zdrój

🍷 Ice rink, go-karts and mini-golf

The ICE HALL IN KRYNICA-ZDRÓJ has full-size ice rink (30x60 metres) with stands that can hold 2,635 people with sitting places and about 300 people with standing places. There is a skate rental at the hall. There also operates a gym furnished with specialist equipment for strength and aerobic exercises for women and men, as well as sports groups. Professional instructor services are available on site.

Information: Municipal Sports and Recreation Centre, Dr J.

Zawadowski Sports Park No. 5, 33-380 Krynica-Zdrój, Tel. 18 472 38 24, 18 477 73 00, www.infoservice.net.pl/mosir

IN TYLICZ THERE OPERATES AN ALL-YEAR GO-KART TRACK. In the summer season the track is built on the ice-rink surface of 1,800 m², and the track width ranges from 5 m to 6 m. In winter the track is built on a football pitch with the surface of 6,000 m² and the track width is 7 m. The track and barriers are made of snow.

Information: ul. Sportowa, 33-383 Tylicz, grounds of the "Przełęcz" sports club, Tel. 500 725 750, www.tortylcz.pl

MINIGOLF-PARK is a recreational complex at the Wysoka Hotel in Krynica-Zdrój. The complex is comprised of the set of 18 courses (posts) numbered from 1 to 18 and divided into 6 stations (courses No. 1; 2; 3), (courses No. 4; 5; 6; 7), (courses No. 8; 9; 10), (courses No. 11; 12), (courses No. 13; 14), (courses No. 15; 16; 17; 18), summerhouse where

buffet is organised during mini-golf events, and children's playground. In addition, the players and their companions can use the car park, cafe and restaurant belonging to the Wysoka Hotel. A webcam placed on the field enables you to see the players on a television set installed in the cafe and at the following websites: www.wysoka.com and www.minigolf-park.com.

Information: ul. Polna 2, 33-380 Krynica-Zdrój, Tel. 502 410 503, www.minigolf-park.com

foto: PPHU Centrum

foto: PPHU Centrum

foto: PPHU Centrum

foto. 1, 2, 3, 4, 5, 6 - Spływ łodziami Doliną Popradu, foto. 7 - Tor kajakowy w Wietrznicach

Spływ łodziami Doliną Popradu i Tor kajakowy w Wietrznicach

Przystań początkowa SPŁYWU ŁODZIAMI DOLINĄ POPRADU znajduje się w Piwnicznej-Zdroju przy ul. Gąsiorowskiego, poniżej wiszącego mostu na Popradzie, do którego można dojechać kierując się w stronę przejścia granicznego w Mniłku. Przystań końcowa znajduje się w Ryttrze u stóp wzgórza zamkowego. Bezpieczne, niezatapialne łodzie mają bardzo małe zanurzenie (9 cm), co pozwala na korzystanie ze spływu nawet przy niskich stanach wód Popradu. Te niezatapialne łodzie prowadzą flisacy,

sterując za pomocą drewnianych żerdzi. Spływ trwa ok. 1,5-2 godz. w zależności od stanu wody, siły oraz kierunku wiatru. Pojemność łodzi to 12-14 osób. Po około 10, km spływu, łodzie dobijają do przystani w Ryttrze, zlokalizowanej koło pola kempingowego nieopodal ruin zamku. Organizatorzy przygotowali również krótszą wersję spływu, który na życzenie klientów może się kończyć w połowie trasy w miejscowości Młodów. W trakcie spływu można podziwiać przepiękne beskidzkie krajobrazy,

a na łodzi rozkołysanej falami bystrej rzeki doznać przeżyć, jakich przed laty mogli zaznać tylko flisacy spławiający tędy drewno czy kupy przewożący na tratwach towary z Węgier.

Informacja: PPHU „Centrum”, ul. Batorego 81, 33-300 Nowy Sącz, tel. 18 442 05 63, allcja@centrum.nsn.net.pl, www.centrum.nsn.net.pl, Przystań Piwniczna-Zdrój, tel. 18 446 84 49, kom. 605 742 551, Przystań Rytro, tel. 18 446 95 54

TOR KAJAKARSTWA GÓRSKIEGO WIETRZNICE k. Łączka to obiekt na rzece Dunajec, który spełnia warunki do organizowania międzynarodowych imprez rangi mistrzostw europy czy świata. Tor przeznaczony jest do uprawiania sportu wyczynowego. Możliwe jest wynajęcie go na godziny, dzięki czemu można organizować tu zawody w kajakarstwie górskim oraz zgrupowania szkoleniowe, zielone szkoły, a także imprezy integracyjne dla firm. **Informacja:** tel. 18 444 65 06, www.wietrznice.pl

foto: PPHU Centrum

foto: PPHU Centrum

foto: PPHU Centrum

foto: A. Wilmowski

Photo 1, 2, 3, 4, 5, 6 – Boat trip in the Poprad River Valley; Photo 7 – Canoeing track in Wietrznice

🚣 Boat trips In the Poprad River Valley and canoeing track In Wietrznice

The starting landing-stage of boat trips in the Poprad River Valley is located in Piwniczna-Zdrój at Gąsiorowskiego Street below the suspended bridge over the Poprad River which can be accessed by going towards border crossing in Mnišek. The end landing-stage is in Rytko at the foot of the castle hill. Safe unsinkable boats have very small draught (9 cm) which allows them to make the trips even with low water levels of the Poprad River. These unsinkable boats are steered by raftmen with the help of wooden poles. The trip

lasts about 1.5-2 hours, depending on the water level, and strength and direction of wind. The boats can take up to 12-14 people at a time. After about 10 km of the trip the boats stop at the landing-stage in Rytko situated next to the camping site near the castle ruins. The organisers also prepared shorter version of the trip that may end, at the clients' request, half way in the Młodów village. During the trip you can admire the gorgeous landscapes of Beskidy, and the boats rocking with the waves of rapid river ensures

experiences that were once available only to raftmen floating timber or merchants transporting goods from Hungary on rafts.

Information: PPHU "Centrum", ul. Batorego 81, 33-300 Nowy Sącz, Tel. 18 442 05 63, alicja@centrum.usnet.pl, www.centrum.usnet.pl, Piwniczna-Zdrój landing-stage, Tel. 18 446 84 49, Mobile 605 742 551, Rytko landing-stage, Tel. 18 446 95 54
The MOUNTAIN CANOEING TRACK IN WIETRZNICE near

Łącko is a venue on the Dunajec River that meets conditions for the organisation of international events with the rank of European or World Championships. The track is designed for professional sports practice. It is possible to rent it for specified number of hours, so you can organise here mountains canoeing competitions and training camps, green schools, as well as incentive events for companies.

Information: Tel. 18 444 65 06, www.wietrznice.pl

fol. 1, 2 - Baseny w Muszynie, fol. 3, 4 - Kąpielisko w Tyliczu

Baseny i kąpieliska

BASENY NA ZAOPRZĄDZIU W MUSZYNIE to wspaniała zabawa dla dzieci i dorosłych. Na terenie kompleksu znajdują się m.in. basen rekreacyjny (głębokość 135 cm), w którym zostały wydzielone torry pływakie o długości 25 m oraz cztery jacuzzi wypełnione wodą leczniczą, brodziki z małą zjeżdżalnią w kształcie słońca i fontanną w kształcie nosorożca. Woda w basenach podgrzewana jest do temperatury około 28°C, a woda w jacuzzi ma temperaturę 33°C. Dodatkowymi atrakcjami są: zjeżdżalnia rodzinna o dwóch

szerokich torach, grzybek wodny, kaskady, masaże ścienne, grotta sztucznej fali oraz kula wytwarzająca sztuczną falę, a także gejzer denny i siatka do wspłnaczy w brodziku dla dzieci.

Informacja: Centrum Rekreacyjno-Sportowe im. Waldemara Serwińskiego, al. Zdrojowa, 33-370 Muszyna, tel. 18 477 79 60, www.muszyna.pl

KĄPIELISKO W TYLICZU to znakomite miejsce do wypoczynku. Głównymi atrakcjami są: kąpielowy o wymiarach 20x10 m,

podgrzewany i podświetlony, boisko do siatkówki plażowej i badmintonu, duży drewniany plac zabaw dla dzieci z mini basenem (plaskownica, domek ze zjeżdżalnią, karuzela, bujaki, huśtawki itp.) oraz grill bar. Przy kąpielisku znajduje się duży parking dla samochodów osobowych i autokarów. Na terenie ośrodka jest także wypożyczalnia rowerów górskich, kijków nordic walking oraz tor dla samochodów terenowych, pole do paintballa, a w sezonie zimowym jedyna w regionie trasa narciarstwa biegowego.

Informacja: Osada „Domki w Lesie”, al. Wolności 1, 33-383 Tylicz, tel. 512 121 500, www.domkiwlesie.pl

W NOWYM SĄCZU w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji działa **KRYTA PŁYWALNIA**, w skład której wchodzi: basen sportowy o wymiarach 25 x 12,5 m i głębokości 1,3-1,80 m oraz basen rekreacyjny o nieregularnych kształtach i głębokości 0,80-1,20 m.

Informacja: ul. Kilińskiego 47, 33-300 Nowy Sącz, tel. 18 441 83 83, www.mosir-ns.pl

2

3

fol. arch. Domki w Lesie

4

fol. arch. Domki w Lesie

Photo 1, 2 – Swimming pools in Muszyna, Photo 3, 4 – Watering place in Tylicz

Swimming pools and watering places

ZAOPRADZIE SWIMMING POOLS IN MUSZYNA offer great fun opportunities for children and adults. The complex includes, for example, recreational swimming pool (with the depth of 135 cm) with marked-out 25-metre-long swimming tracks and four jacuzzis filled with curative water, paddling pools with a small slide shaped like an elephant and a fountain shaped like a rhinoceros. Water in the pools is heated to the temperature of about 28°C, and water in jacuzzis has the temperature of 33°C. Additional

attractions include family slide with two broad tracks, water mushroom, cascades, wall massages, artificial wave grotto and ball making artificial wave, as well as bottom geyser and climbing net in the children's paddling pool.

Information: The Waldemar Serwiński Memorial Recreation and Sports Centre, al. Zdrojowa, 33-370 Muszyna, Tel. 18 477 79 60, www.muszyna.pl

The **WATERING PLACE IN TYLICZ** is an excellent place for rest. The main attractions include heated

and lit swimming pool with the dimensions of 20x10 m, beach volleyball and badminton court, large wooden playground with a mini pool (sand box, house with a slide, carousel, rockers, swings, etc.), and grill bar. At the watering place there is a large car park for passenger cars and coaches. The centre also operates a mountain bike and Nordic walking stick rental, as well as off-road vehicle track, paintball field, and – in winter – the only cross-country skiing trail in the region.

Information: "Domki w Lesie"

(Houses in the Forest) Settlement, al. Wolności 1, 33-383 Tylicz, Tel. 512 121 500, www.domkiwlesie.pl

In **NOWY SĄCZ** the Municipal Sports and Recreation Centre runs an **INDOOR SWIMMING POOL** comprised of a sports swimming pool with the dimensions of 25 x 12.5 m and depth of 1.35-1.80 m, and a recreational swimming pool with irregular shape and depth of 0.80-1.20 m.

Information: ul. Kilińskiego 47, 33-300 Nowy Sącz, Tel. 18 441 83 83, www.mosdr-ns.pl

fol. A. Kłimkowski

fol. 1, 3 - Jezioro Rożnowskie, fol. 2 - Bocian czarny, fol. 4 - Aeroklub Podhalański

Jezioro Rożnowskie, Yacht Club i Aeroklub

JEZIORO ROŻNOWSKIE to sztuczny zbiornik wodny powstały w wyniku splętrzenia rzeki Dunajec. Jego powierzchnia wynosi 1600 ha, głębokość maksymalna - ok. 31 m, długość linii brzegowej - 56 km, długość zbiornika - 22 km. Silnie rozwinięta linia brzegowa oraz strome w dużej części zalesione brzegi sprawiają, że jest to miejsce malownicze o zróżnicowanym krajobrazie. Nad jeziorem znajduje się kilka miejscowości letniskowych: Tęgoborze, Znamirówice, Zbyszycze, Bartkowa, Gródek nad Dunajcem, Tabaszowa,

Rożnów. W Gródku nad Dunajcem nad piaszczystą plażą wyznaczono dogodne miejsca do kąpiel. W Znamirówicach znajduje się przystań, którą opiekuje się Yacht Club PTTK Beskid. Tu organizowane są m.in. szkolenia na stopień żeglarza jachtowego. Przystań dysponuje infrastrukturą do wodowania i wyciągania łodzi oraz do hangarowania i bazowania jachtów.

Informacja: tel. 18 444 91 00, www.znamitrowice.pl

Na jeziorze znajduje się WYSPA GRODZISKO (zwana „małpą

wyspą”), która jest obszarem szczególnej ochrony krajobrazu i rezerwatem ptactwa wodnego. W rejonie jeziora gnieździ się ok. 165 gatunków ptaków, w tym tak rzadkie, jak pojawiający się w rozlewiskach na pograniczu Gródka i Bartkowej bocian czarny. Jezioro Rożnowskie to również raj dla wędkarzy, szczególnie tych, którzy preferują dyscyplinę szaławikową. Jesienią w Bartkowej można złowić szczupaka, zaś w Gródku nad Dunajcem oraz w Lipiu - sporego sandacza, a nawet sumą. Wokół jeziora wytyczono wiele

piesznych i rowerowych szlaków turystycznych. Zimą okolice są miejscem spotkań miłośników paralotniarstwa i bojerów.

AEROKLUB PODHALAŃSKI prowadzi swoją działalność na terenie lotniska w Łososinie Dolnej. Organizuje loty widokowe nad Jezioro Rożnowskim i najbliższą okolicą, pokazy lotnicze, akrobacje, loty szybowcowe, ponadto szkoli pilotów samolotowych, szybowcowych i motolotniowych.

Informacja: tel. 18 444 80 18, www.aph.org.pl

foto J. Wiatrak

foto K. Bażkowski

foto A. Kłimowski

Photo 1, 3 – The Rożnowskie Lake, Photo 2 – Black stork, Photo 4 – Podhalański Aero Club

The Rożnowskie Lake, Yacht Club and Aero Club

THE ROŻNOWSKIE LAKE is an artificial water reservoir created after damming the Dunajec River. Its surface covers 1,600 ha, its maximum depth is about 31 m, the shoreline is 56 km long, and the reservoir's length is 22 km. The strongly developed shoreline and steep, largely wooded shores cause that it is a picturesque place with diversified landscape. At the lake there are several holiday resorts: Tęgoborze, Znamirówice, Zbyszycze, Bartkowa, Gródek nad Dunajcem, Tabaszowa and Rożnów. At the sandy beach

in Gródek nad Dunajcem comfortable watering places were marked out. In Znamirówice there is a marina looked after by PTTK Beskid Yacht Club. Here courses for the inland skipper certificate are organised. The marina has the necessary infrastructure for launching and pulling boats out, as well as hangar and base facilities.

Information: Tel. 18 444 91 00, www.znamirówice.pl

In the lake there is the GRO-DZISKO ISLAND (also known as "monkey island") which is an area

of special landscape protection and water birds' reserve. In the vicinity of the lake there nest about 165 species of birds, including such rare species as black stork appearing at the backwater at the border of Gródek and Bartkowa. The Rożnowskie Lake is also a paradise for anglers, particularly those who prefer floating discipline. In autumn in Bartkowa you can catch a pike fish, while in Gródek nad Dunajcem and Lipie there can be a large zander or even catfish. Many hiking and cycling tourist routes

are marked out around the lake. In winter these areas act as meeting place for the enthusiasts of paragliding and iceboats.

The PODHALAŃSKI AERO CLUB runs its activities at the airport in Łososina Dolna. It organises scenic flights above the Rożnowskie Lake and its immediate vicinity, air shows, acrobatics and glider flights. It also trains pilots of planes, gliders and power hang gliders.

Information: Tel. 18 444 80 18, www.aph.org.pl

foto: A.Klimkowski

foto: A.Klimkowski

foto: A.Klimkowski

Stadniny i ośrodki konne

Miłośników jeździectwa zachwyci atrakcyjny widokowo 100-km starosądecki szlak górskiej turystyki jeździeckiej: Sopotowiec – Spadzle (1128 m n.p.m.) w kierunku Przehyby – Skały św. Kingi – Dolinę Jaworzynki (Jaworzynka 1128 m n.p.m.), Źródlińska, prawym pasmem pod Zgrzypami (Zgrzypy 1124 m n.p.m.) – Gaboń (Agro*Tur*Konie) – w kierunku Starego Sącza – nad Mostkami do Starego Sącza, gdzie łączy się z żółtym szlakiem papieskim: ołtarz papieski – Stary Sącz stawy – Gołkowice – Skrudzina – Gaboń.

Na wypoczynek w stodle zapraszają sądeckie stadniny koni i ośrodki rekreacji konnej:

AGRO*TUR*KONIE

Informacja: 33-388 Gaboń 13, tel. 18 446 35 82, www.akon.prw.pl

AGRO RANCZO

Informacja: 33-342 Przysietnica 90, tel. 18 446 36 73, www.agroranczo.com.pl

FARMA „LAMA”

Informacja: ul. Konfederatów Barskich 11, 33-383 Tylicz,

tel. 18 473 14 07,

www.farma-lama.pl

OŚRODEK JAZDY KONNEJ – KAZIMIERZ I TADEUSZ MAŚLANKA

Informacja: Łomnickie 7, 33-350 Piwniczna-Zdrój, tel. 18 446 48 97, www.piwniczna.wizytowka.pl

CENTRUM SZKOLENIOWO-

REHABILITACYJNE IM. OJCA PIO

Informacja: 33-331 Stróże 569, tel. 18 445 43 41, 18 449 85 66, www.fpon.com.pl

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE „U GAZDY”

Informacja: 33-334 Kamionka Wielka 17, tel. 18 445 62 98, www.ugazdy.frilko.pl

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE „U JURANDA”

Informacja: Szczawnik 30a, 33-370 Muszyna, tel. 697 190 474, www.ujuranda.pl

UCZNIOWSKI KLUB JEŹDZIECKI

Informacja: 33-335 Nawojowa 348c/2, tel. 18 445 77 08, www.ukj nawojowa Jaw.pl

foto: A.K.Bimkowski

Stud farms and horse-riding centres

The enthusiasts of horse-riding will be thrilled with attractive views of 100-kilometre Stary Sącz mountain horse-riding tourism trail: Sopotowiec – Spadzle (1128 m above sea level) towards Przehyba – St. Kinga's Rock – Jaworzynka Valley (Jaworzynka 1128 m above sea level), Źródlińska, along the right range under Zgrzyppy (Zgrzyppy 1124 m above sea level) – Gaboń (Agro*Tur*Konie) – towards Stary Sącz - over Mostiki to Stary Sącz, where it joins the yellow papal route: papal altar – Stary Sącz

ponds – Gołkowice – Skrudzina – Gaboń. The Sącz stud farms and horse recreation centres invite you to come and rest in the saddle:

AGRO*TUR*KONIE

Information: 33-388 Gaboń 13, Tel. 18 446 35 82, www.akon.prv.pl

AGRO RANCZO

Information: 33-342 Przysietnica 90, Tel. 18 446 36 73, www.agroranczo.com.pl

"LAMA" FARM

Information: ul. Konfederatów

Barskich 11, 33-383 Tylicz, Tel. 18 473 14 07, www.farma-lama.pl

KAZIMIERZ AND TADEUSZ MAŚLANKA HORSE-RIDING CENTRE

Information: Łomnickie 7, 33-350 Piwniczna-Zdrój, Tel. 18 446 48 97, www.piwniczna.wizytowka.pl

FATHER PIO TRAINING AND REHABILITATION CENTRE

Information: 33-331 Stróże 569, Tel. 18 445 43 41, 18 449 85 66, www.fpon.com.pl

"U GAZDY" AGRITOURISM FARM

Information: 33-334 Kamionka Wielka 17, Tel. 18 445 62 98, www.ugazdy.friko.pl

"U JURANDA" AGRITOURISM FARM

Information: Szczawnik 30a, 33-370 Muszyna, Tel. 697 190 474, www.ujuranda.pl

STUDENT HORSE-RIDING CLUB

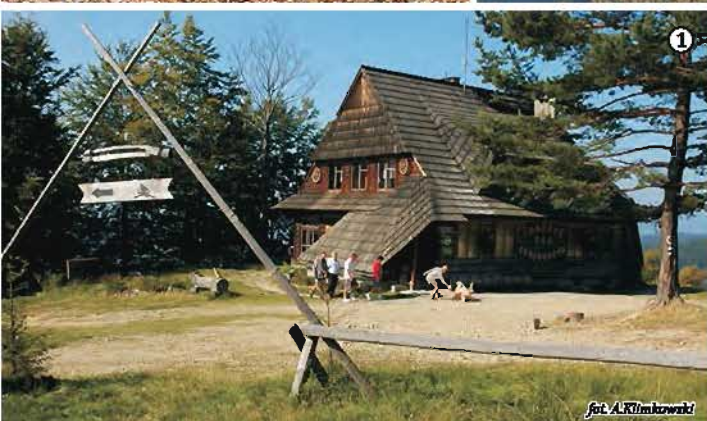
Information: 33-335 Nawojowa 348c/2, Tel. 18 445 77 08, www.ukjnawojowa.law.pl

foto: A. Klimkowski

foto: A. Klimkowski

1

foto: A. Klimkowski

2

foto: A. Klimkowski

foto. 1 - Bacówka na Wierchomli, foto. 2 - Schronisko na Jaworzynie Krynickiej, foto. 3 - Wieża na Jaworzu, foto. 4 - Schronisko na Hali Łabowskiej, foto. 5 - Schronisko na Przehybie

Plesze szlaki turystyczne

Na Sądecczyźnie przygotowano blisko 1000 km znakowanych szlaków turystycznych. Można nimi wędrować na rowerach górskich, a ślżmą na nartach. Wędrówkom górskim sprzyjają dobre warunki noclegowe, które zapewnią no w schroniskach PTTK na Hali Łabowskiej, Wierchomli, Jaworzynie Krynickiej oraz Przehybie. Oto kilka popularnych szlaków turystycznych:

Szlak czerwony: Krynica-Zdrój - „Diabelski Kamień” - Jaworzyna Krynicka (1114 m) - Runek (1080 m) - Łabowska Hala (1061 m) -

Wierch nad Kamieniem (1084 m) - Pisana Hala (1038 m) - Rytro - Niemcowa - Wielki Rogacz (1182 m) - Radziejowa (1262 m) - Żłomisty Wierch (1226 m) - Przehyba (1175 m) - Skalka (1161 m) - Dzwonkówka - Krościenko.

Szlak niebieski: Barcice - Wdźary - Wola Krogulecka - Potok Rzeczanowski - Makowica (948 m).

Szlak niebieski: Żegiestów-Zdrój - Pusta Wielka (1061 m) - Bacówka PTTK „Nad Wierchomlą” - Runek (1080 m) - Przystop (944 m) - Przełęcz Krzyżowa - Krynica-

Zdrój - Góra Parkowa (741 m) - Szalone (832 m) - Bradowiec (770 m) - Powroźnik - Dubne (904 m) - Zinne (918 m) - Kracznik (934 m) - Lełuchów - Dubne.

Szlak czerwony: Piwniczna-Zdrój - Sucha Dolina - Obidza - Ruski Wierch (883 m) - Jaworki.

Szlak żółty: Stary Sącz - Przysietnica - wierch Przehyby (1192 m) - (Przehyba).

Szlak żółty: Muszynka - Rezerwat „Okopy Konfederackie” - Wysokie Beresćce - Kamienny Horb (826 m) - Wojkowa - Dubne (904 m) -

Malnik (726 m) - Muszyna - Żłockie - Szczawnik - Jaworzynka (1002 m) - Pusta Wielka (1061 m) - Żegiestów.

Szlak niebieski: Rożnów - Ostra Góra - Tabaszowa - Znamirówce - Just - Rojówka - Skrzęta - Jawor.

Szlak żółty: Marcinkowice - Białowodzka Góra - Zawadka - Rojówka.

Szlak niebieski Im. Kazimierza Pułaskiego, odcinek Grybów - Wysowa.

Szlak zielony: Grybów - Jaworze (wieża widokowa).

foto: A.Klimkowski

foto: A.Klimkowski

foto: A.Klimkowski

4

foto: A.Klimkowski

5

foto: A.Klimkowski

Photo 1 – Mountain hostel at Wierchomla, Photo 2 – Hostel at Jaworzyna Krynicka, Photo 3 – Tower at Jaworze, Photo 4 – Hostel at Łabowska Pasture, Photo 5 – Hostel at Przehyba

Hiking tourist routes

The Nowy Sącz land can boast of nearly 1,000 km of marked tourist routes prepared. You can follow them on mountain bikes, and on skis in winter. Mountain hikes are encouraged by good accommodation conditions provided in the PTTK hostels at Łabowska Pasture, Wierchomla, Jaworzyna Krynicka and Przehyba. Here are several popular tourist routes:

Red route: Krynica-Zdrój – “Devil’s Rock” – Jaworzyna Krynicka (1114 m) – Runek (1080 m) – Łabowska Pasture (1061 m) – Wierch nad Karmlenem (1084 m) – Pisana

Pasture (1038 m) – Rytro – Niemcowa – Wielki Rogacz (1182 m) – Radziejowa (1262 m) – Złomisty Wierch (1226 m) – Przehyba (1175 m) – Skałka (1161 m) – Dzwonkówka – Krościenko.

Blue route: Barcice – Wdźary – Wola Krogulecka – The Rzeczanowski Stream – Makowica (948 m).

Blue route: Żegiestów-Zdrój – Pusta Wielka (1061 m) – “Nad Wierchomlą” PTTK mountain hostel – Runek (1080 m) – Przystop (944 m) – Krzyżowa Pass – Krynica-Zdrój – Parkowa

Mountain (741 m) – Szalone (832 m) – Bradawiec (770 m) – Powroźnik – Dubne (904 m) – Zimne (918 m) – Kraczonek (934 m) – Leluchów – Dubne.

Red route: Piwniczna-Zdrój – Sucha Dolina – Obidza – Ruski Wierch (883 m) – Jaworki.

Yellow route: Stary Sącz – Przysietnica – Wierch Przehyby (1192 m) – (Przehyba).

Yellow route: Muszynka – “Confederation Trenches” Reserve – Wysokie Beresście – Kamienny Horb (826 m) – Wojkowa – Dubne

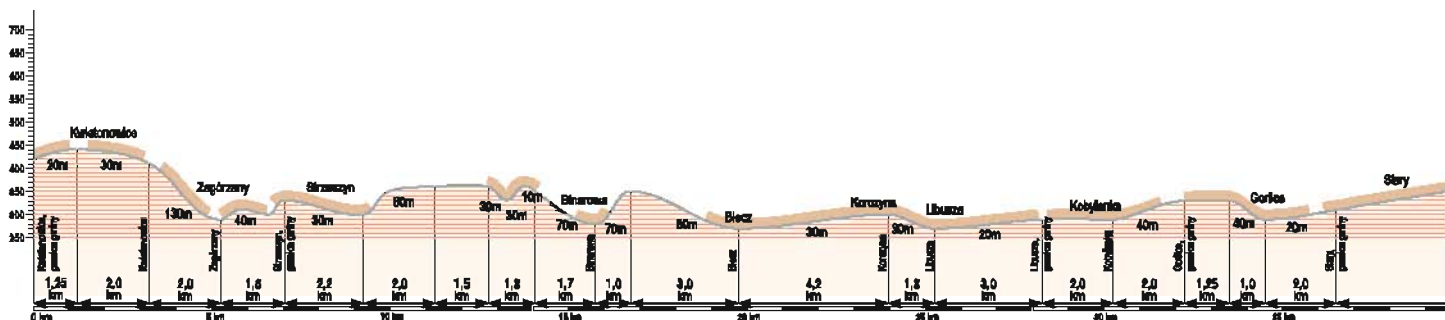
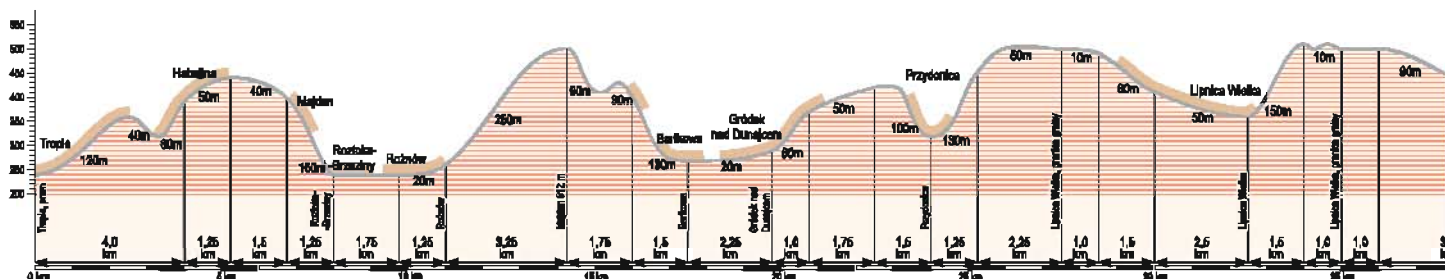
(904 m) – Malnik (726 m) – Muszyna – Złockie – Szczawnik – Jaworzynka (1002 m) – Pusta Wielka (1061 m) – Żegiestów.

Blue route: Rożnów – Ostra Mountain – Tabaszowa – Znamirówice – Just – Rojówka – Skrzęta – Jawor.

Yellow route: Marcinkowice – Białowodzka Mountain – Zawadka – Rojówka.

Kazimierz Pułaski blue route, Grybów – Wysowa section.

Green route: Grybów – Jaworze (watchtower).

Winy Szlak Rowerowy

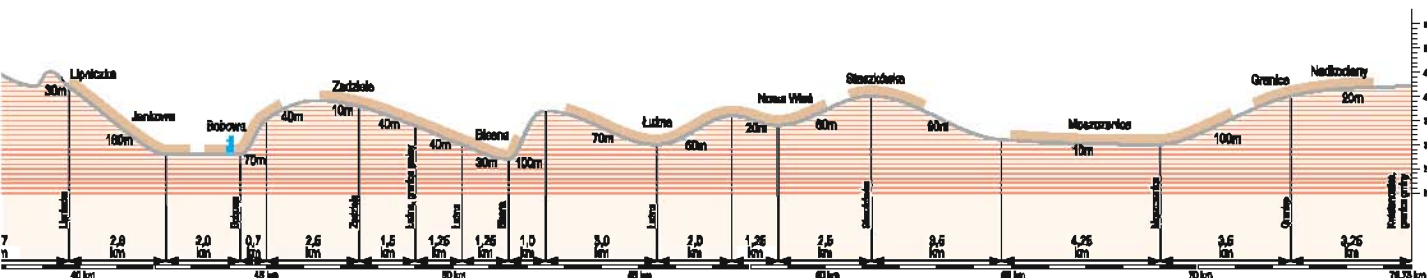
Szlak nawiązuje do drogi handlowej z Węgier do Krakowa, którą przed wiekami przewożono wino. Jest oznakowany kolorem złotym. Prowadzi z Koniecznej (powiat gorlicki) nad granicą ze Słowacją przez Biecz, okolice Gorlic, Bobową (tu łączy się ze Szlakiem Wielokulturowym), Lipnicę Wielką, Przydonicę, Gródek nad Dunajcem, Bartkową, Rożnów i Roztokę do Tropia nad Jeziorem Rożnowskim. Na ostatnich odcinkach wielokrotnie przecina się i łączy z głównym Karpackim Szlakiem Rowerowym. To długa trasa,

ma aż 155 km, a różnica wzniesień wynosi 1000 metrów. W większości prowadzi drogami asfaltowymi. Nie należy do łatwych. Najciekawsze krajozazowo odcinki przebiegają nad Jeziorem Rożnowskim oraz w okolicach Lipnicy Wielkiej w gminie Korzenna. Po drodze warto zobaczyć wiele starych drewnianych cerkwi, zabytkowych kościołów i średniowieczny Ciekawskich kusz, również ruiny zamków Gryfitów i Tarnowskich w Rożnowie.

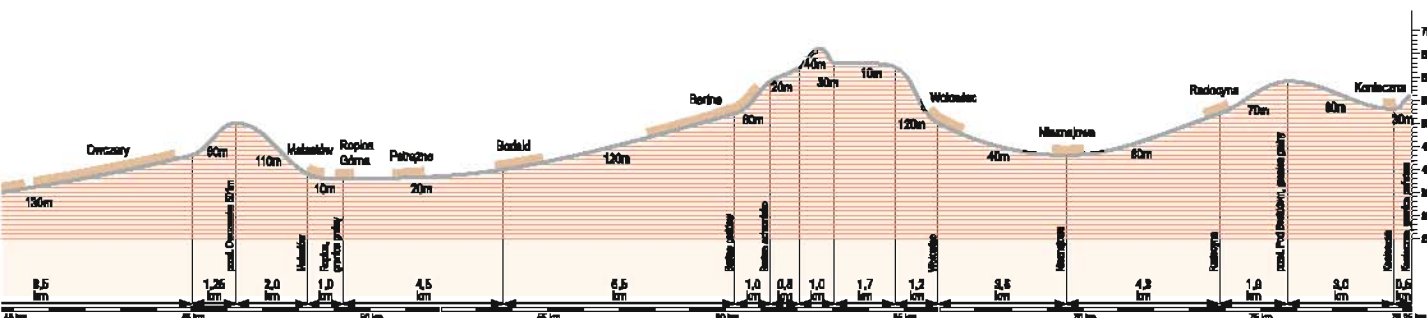

fot. A. Kozłowski

opracowanie: Śląska Organizacja Turystyczna
Prepared by: Tourist Organisation of the Nowy Sącz Region

opracowanie: Śląska Organizacja Turystyczna
Prepared by: Tourist Organisation of the Nowy Sącz Region

The Wine Bike Trail

The trail refers to the commercial route from Hungary to Krakow in the centuries gone by used by merchants to transport wine. It is marked with yellow colour signs. The trail leads from Konieczna along the border with Slovakia via Biecz, the surroundings of Gorlice, Bobowa (where it connects with the Multicultural Trail), Lipnica Wielka, Przydonica, Gródek nad Dunajcem, Bartkowa, Rożnów and Roztoka to Tropie by Lake Rożnowskie. The last sections in many places cross and converge with the main Carpathian Bike Trail. This

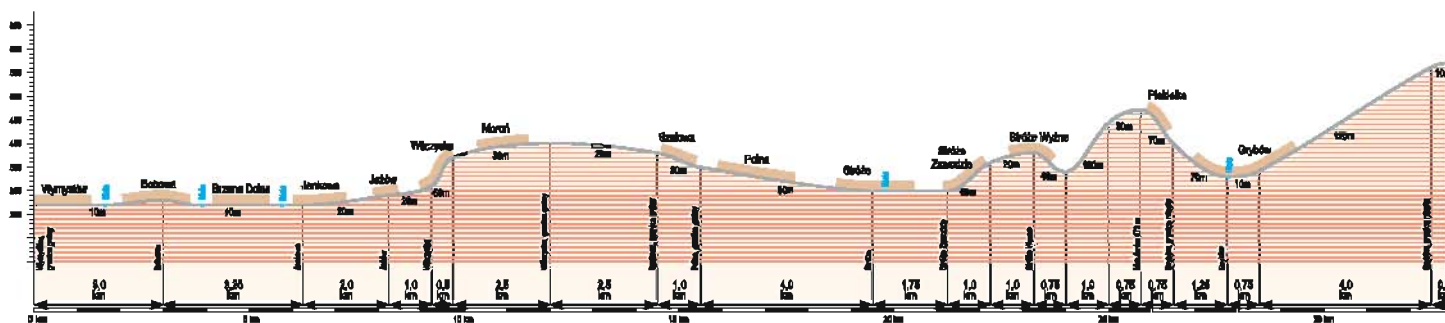
is a long route of 155 km and the difference in the terrain elevation is 1000 m. It mostly runs along tarmac roads. It cannot be called easy. In terms of landscapes the most interesting sections run along Lake Rożnowskie and through the areas near Lipnica Wielka. Many old Orthodox churches, historical Catholic churches can be visited along the way, not to mention mediaeval Biecz. Curious tourists are tempted by the ruins of the Gryfici and Tarnowscy Castle in Rożnów.

Jezioro Rożnowskie, Rożnowskie Lake

fol. 1 - Grybów z lotu ptaka, fol. 2 - Pogórze Rożnowskie

Wielokulturowy Szlak Rowerowy

Szlak przechodzi obrzeżami powiatu nowosądeckiego i gorlickiego. Zaczyna się na Przełęczy Wysowskiej i biegnie przez Wysową, Hańczową, Brunary, Wawrzkę, Podchęmie, Grybów, Stróż, Polną, Szalową, do Bobowej, gdzie łączy się ze Szlakiem Winnym. Jest oznakowany kolorem czerwonym, prowadzi głównie drogami asfaltowymi. To dość łatwa, ale długa przejażdżka (65,5 km) z ostrzejszymi podjazdami w okolicach Wawrzki i Grybowa

(częściowo na drogach utwardzonych i leśnych). Trasa wiedzie malowniczymi terenami Beskidu Niskiego, Gór Grybowskiich, Pogórze Ciężkowieckiego i Rożnowskiego. Na dłużej warto zatrzymać się w Grybowie, by podziwiać średniowieczny układ miasta oraz neogotycką kościół i synagogę. Podróż stwarza okazję poznania kulturowej mieszanki tych terenów (łemków, górali, pogórczan i chasydów).

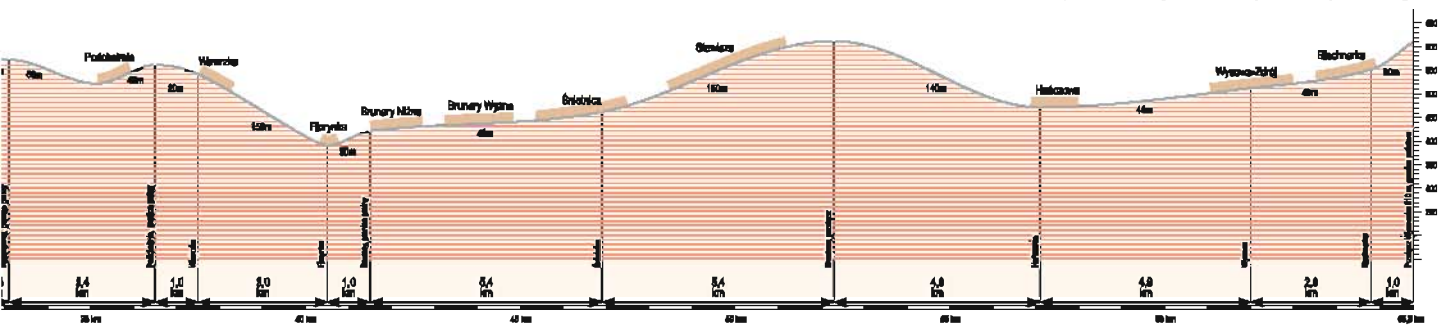

fol. A. Kłomkowski

Photo 1 - Grybów from a bird's eye view, Photo 2 - Rożnowskie Foothills

opracowanie: Sządecka Organizacja Turystyczna
Prepared by: Tourist Organisation of the Nowy Sącz Region

The Multicultural Bike Trail

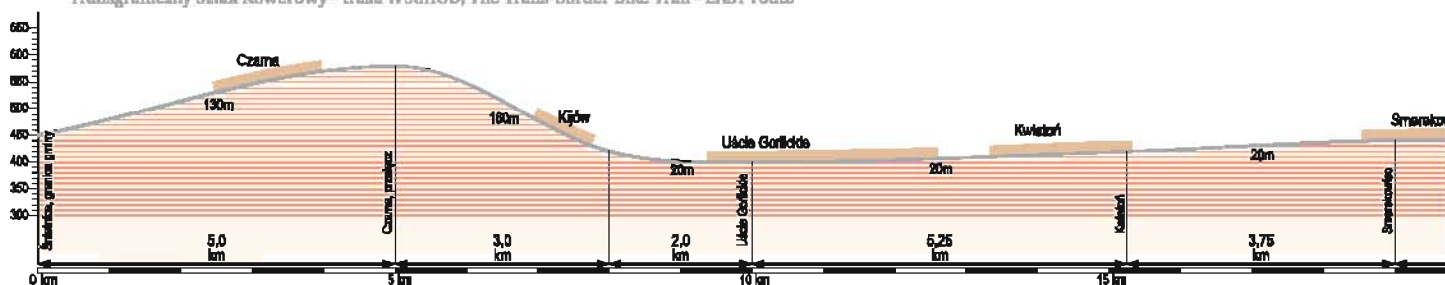
It runs across the outskirts of the Nowy Sącz and Gorlice county. It takes its start at Wysowska Pass [Przełęcz Wysowska] to pass by Wysowa, Hańczowa, Brunary, Wawrzka, Podchełmie, Grybów, Stróża, Polna, Szalowa, to reach Bobowa where it joins the Wine Trail. It is marked red and runs mainly along tarmac roads. The trip is rather easy, but long (65.5 km) and there are several steeper climbs in the vicinity of Wawrzka and Grybów (partly on improved and forest roads). The trail runs

across the picturesque areas of Beskid Niski, the Grybowski Mountains, the Ciężkowice Plateau [Pogórze Ciężkowickie] and the Rożnów Plateau [Pogórze Rożnowskie]. Hańczowa with its wooden Orthodox church and Grybów with its mediaeval town layout and neo-Gothic church and a synagogue are worth stopping at for longer. The trip provides an opportunity to become acquainted with the cultural mix of this area (Lemkos, Highlanders, Pogórzanie, and Hasidim).

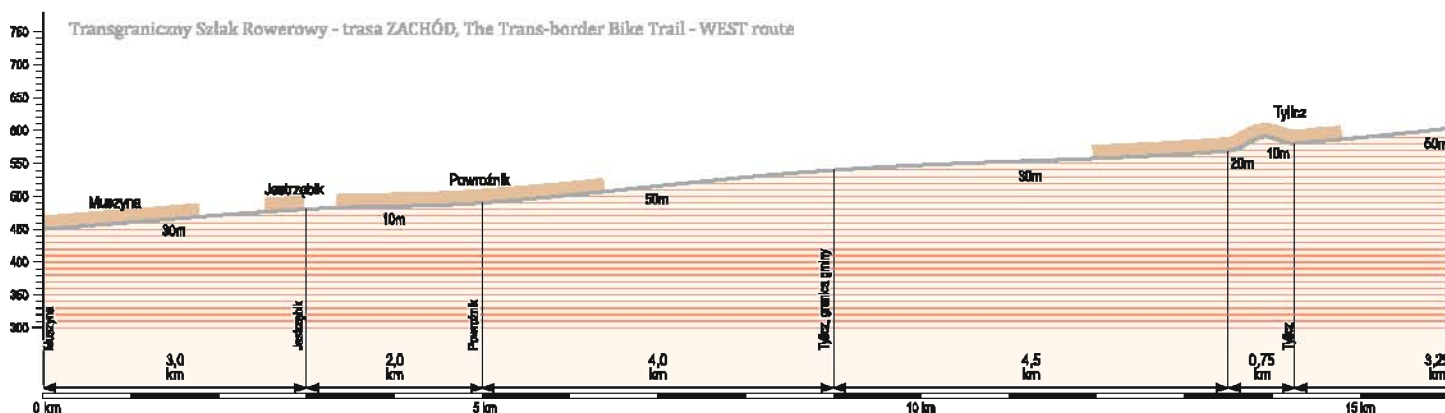
Rynek w Grybowie, Market Square In Grybów

Transgraniczny Szlak Rowerowy - trasa WSCHÓD, The Trans-border Bike Trail - EAST route

Transgraniczny Szlak Rowerowy - trasa ZACHÓD, The Trans-border Bike Trail - WEST route

Transgraniczny Szlak Rowerowy

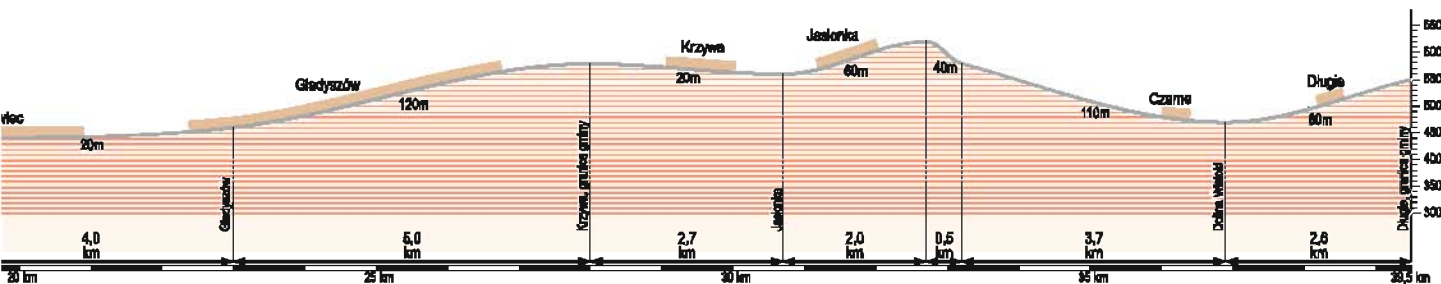
Oznakowany na niebiesko, prowadzi wzdłuż pasm górskich pogranicza polsko-słowackiego przez bardzo słabo zaludnione tereny, co pozwala na delektowanie się kontaktem z czystą naturą i melodią przyrody pełnej niezwykłych głosów ptaków i szumu drzew. Trasa rozpoczyna się w Długiem i wiedzie dalej przez Gładyszów, Izby, Mochnaczkę Wyzną, Tylicz, Powroźnik aż do Muszyny, gdzie spotyka się z głównym Karpackim Szlakiem Rowerowym. Szlak ma długość 71,5 km,

różnica wzniesień dochodzi do 500 metrów. Wiedzie szosami asfaltowymi oraz krótkimi odcinkami dróg utwardzonych i żwirowych. W okolicach Muszyny przebiega wzdłuż Szlaku Rowerowej Pętli Muszyńskiej. Najtrudniejszy odcinek trasy czeka na cyklistów w okolicach Długiego i Izby. Po drodze warto zwiedzić łemkowskie cerkwie, drewniany kościół w Tyliczu i mury w Muszynie.

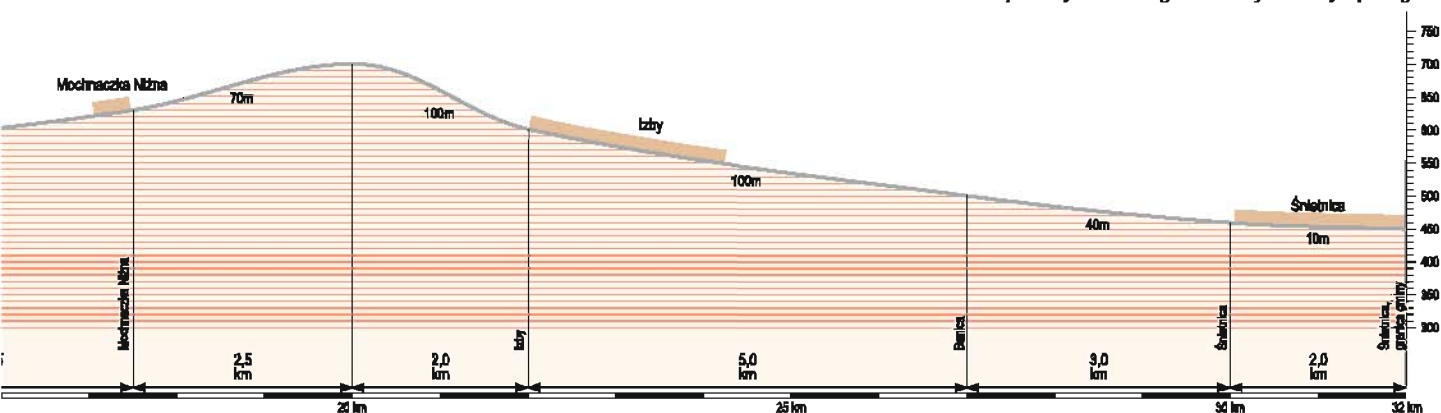

foto: A. Klimkowski

opracowanie: Sządecka Organizacja Turystyczna
Prepared by: Tourist Organisation of the Nowy Sącz Region

opracowanie: Sządecka Organizacja Turystyczna
Prepared by: Tourist Organisation of the Nowy Sącz Region

The Trans-border Bike Trail

Marked with blue signs, the trail runs along the mountain ranges of the Polish-Slovakian frontier across very scarcely populated areas which allows to delight in the contact with nature and enjoy the silence disturbed only by the birdsong and rustle of leaves. The trail starts in Długie in the Gorlice county and carries on via Gładyszów, Izby, Mochnaczką Wyżną, Tylicz, Powrońnk, as far as Muszyna where it converges with the main Carpathian Bike Trail. Then trail is 71.5 km long, the difference

in elevation reaches 500 m. It runs along tarmac roads and its short sections lead along improved or gravel roads. In the area of Muszyna it runs along the Muszyna Bike Loop Trail. Cyclists shall encounter most difficulties on the stretch of the trail in the vicinity of Długie and Izby. Lemkos Orthodox churches located along the way, a wooden brick church in Tylicz and a brick church in Muszyna are worth visiting.

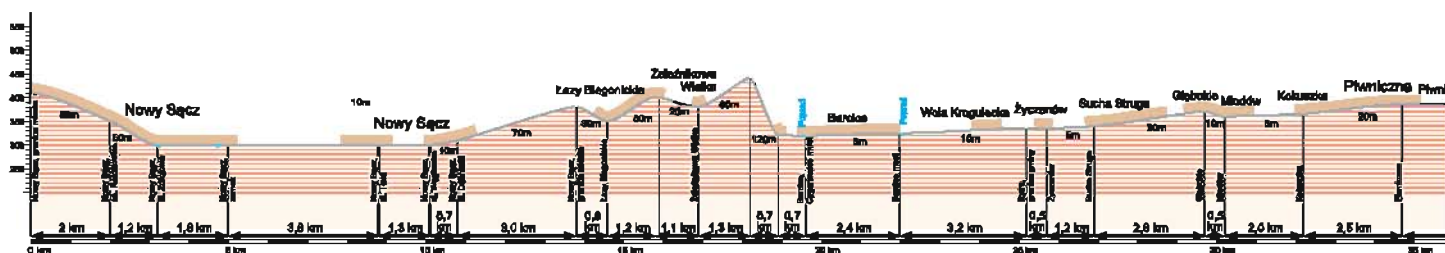
Muszyna z lotu ptaka, Muszyna from a bird's eye view

foto: K. Borkowski

fol. 1 - Ruiny zamku w Ryttrze, fol. 2 - Klasztor w Starym Sączu

Karpacki Szlak Rowerowy – szlak główny

Trasa oznakowana na czerwono przebiega historycznym szlakiem handlowym z Węgier do Włocławki i Krakowa. Na ziemi sądeckiej zaczyna się na przejściu granicznym ze Słowacją w Leluchowie, skąd przez Muszynę, Żegiestów, Płwniczną, Rytro i Stary Sącz dociera do Nowego Sącza. To 73 kilometry dość łatwej wycieczki doliną Popradu przez piękne tereny Beskidu Sądeckiego. Uroku wyprawie dodają niezwykle zalety krajobrazowe rzecznej doliny, wyjątkowe walory przyrodnicze regionu i liczne występujące tu

źródła wód mineralnych. Niezwykłym zjawiskiem przyrodniczo-geologicznym jest jedyna w Europie mofeta w Muszynie-Złotkiem, a godne polecenia są stanowiska przyrodnicze w Ryttrze. Po drodze warto zatrzymać się przy licznych zabytkach, jak cerkwie w Leluchowie i Muszynie-Złotkiem, ruinach średniowiecznego zamku w Ryttrze i w zachwycającym architektonicznie Starym Sączu, a zakończyć przejazd w nowosądeckim skansenie i Miasteczku Galicyjskim.

foto: A. Kłmkowski

foto: A. Kłmekowski

2

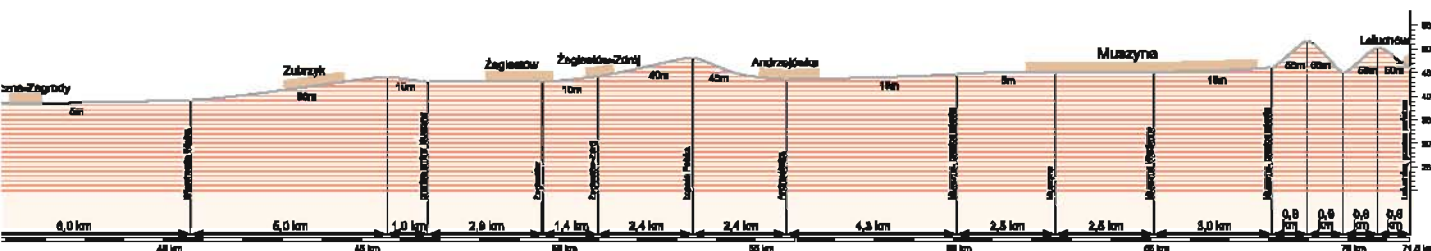
foto: K. Rańkiewicz

foto: A. Kłmekowski

Photo 1 – Ruins of the castle in Ryto, Photo 2 – Monastery in Stary Sącz

opracowanie: Sządecka Organizacja Turystyczna
Prepared by: Tourist Organisation of the Nowy Sącz Region

The Carpathian Bike Trail – the main trail

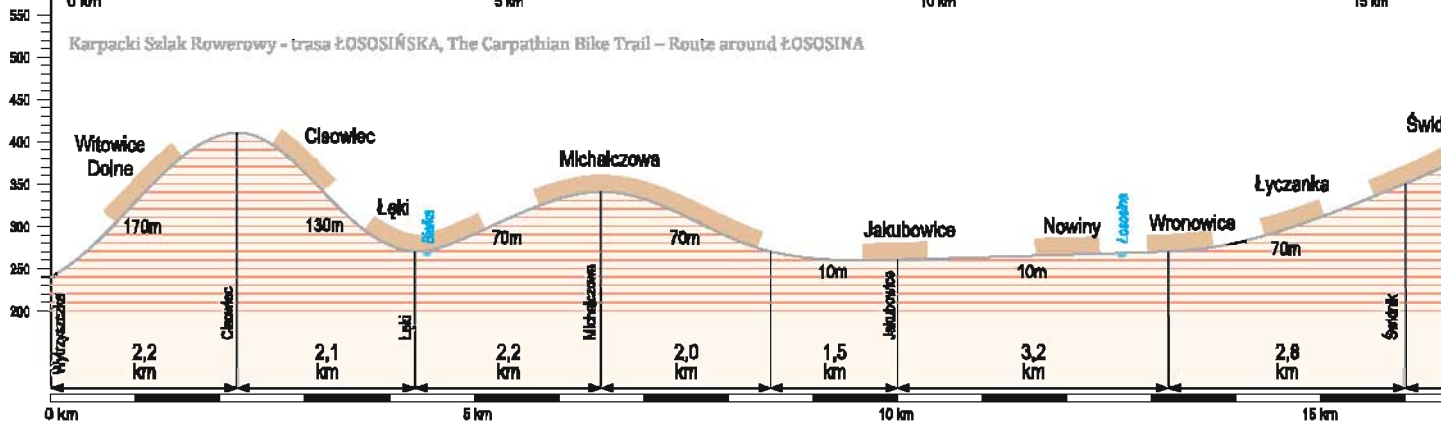
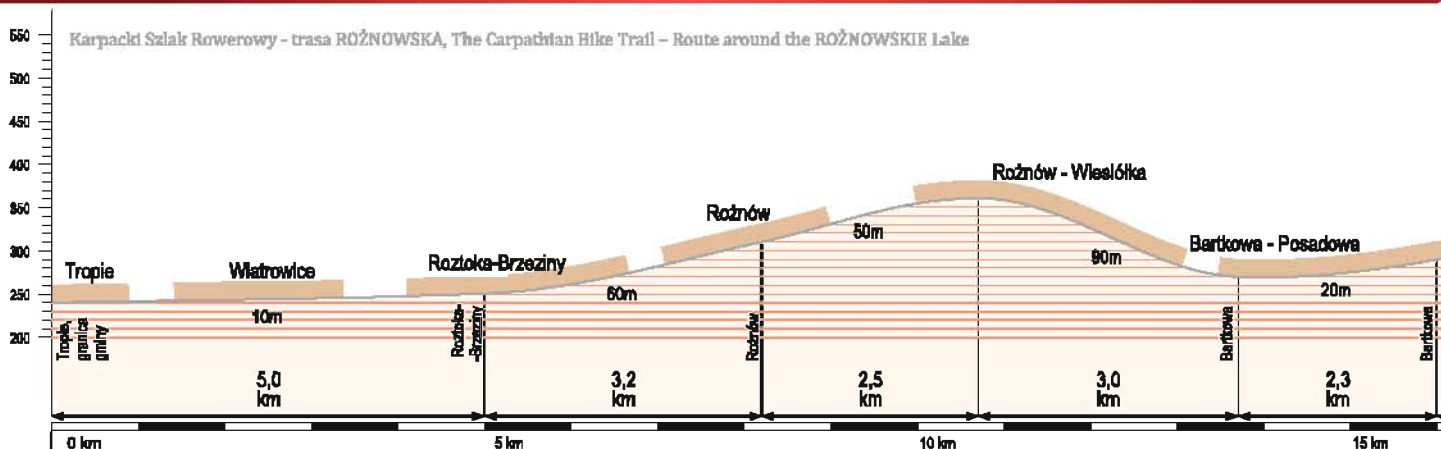
The red-marked trail runs along the historical trading route from Hungary to Wieliczka and Krakow. In the Nowy Sącz region it starts at the Leluchów border crossing with Slovakia from where it leads to Muszyna and further via Ząbkowice, Piwniczna, Ryto and Stary Sącz to reach Nowy Sącz. It is a relatively easy trip of 73 km along the Poprad valley, leading across beautiful areas of the Sącz Beskid. The trip is made particularly attractive thanks to the unusual landscape qualities of the river

valley and abundant mineral springs. Europe's only mofette in Muszyna Żłockie and environmental sites in Ryto are worth seeing. Travellers are advised to stop and see numerous historical monuments such as Orthodox churches in Leluchów and Muszyna Żłockie or the ruins of a mediaeval castle in Ryto as well as the pearl of architecture - Stary Sącz. The trip may end in New Sącz heritage park and Gallician Town.

Rynek w Starym Sączu, Market Square in Stary Sącz

foto: A. Kłmekowski

Karpacki Szlak Rowerowy – trasy wokół Nowego Sącza

Znaki czerwone

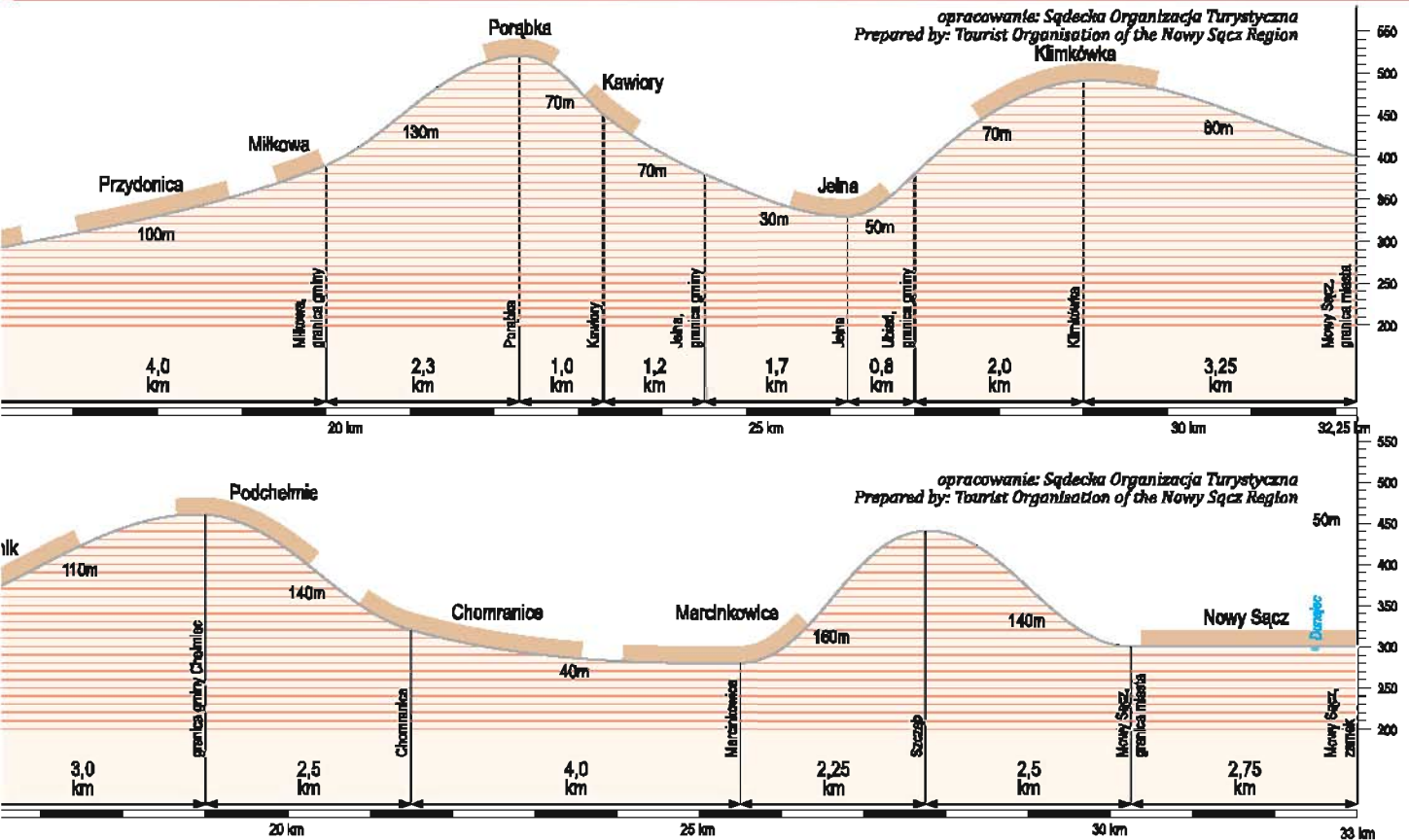
Dwie trasy zaczynają się w Nowym Sączu. Jedna prowadzi od ul. Zdrojowej przez Naćcisową, Klimkówkę, Przydonicę, Rożnów, Tropie do Wytrzyszczki. Druga rozpoczyna się przy ul. Zabefeckiej w Nowym Sączu. W sumie są to łatwe odcinki o łącznej długości 27 km, w większości prowadzą asfaltowymi drogami. Największe trudności napotkamy między Jelną a Przydonicą oraz Bartkową i Rożnowem – ostre podjazdy i zjazdy oraz kręte odcinki.

Znaki czarne

Trasa zaczyna się od ul. Legionów w Nowym Sączu i biegnie przez Marcinkowice, Chomranice, Wronowice, Łososinę Dolną, Witowice Dolne do Wytrzyszczki. To 33 kilometry łatwej podróży z jedynymi ostrymi podjazdami w okolicach Chełmca i Wiatowic. Wynagradzają to liczne punkty widokowe na Jezloro Rożnowskie i Białowodzską Górę.

foto: A.Klimkowicki

The Carpathian Bike Trail – routes around Nowy Sącz

Red signs

Two routes start in Nowy Sącz. One leads to ul. Zdrojowa via Naćciszoza, Klimkówka, Przydonica, Rożnów, Tropie to Wytrzysszczka. The second one begins at ul. Zabełeczka in Nowy Sącz. Altogether these are easy routes 27 km long in total, mostly running along tarmac roads. The sections between Jelna and Przydonica and between Bartkowa and Rożnów shall present the biggest difficulties - steep climbs, downhill runs, and sections with sharp turns.

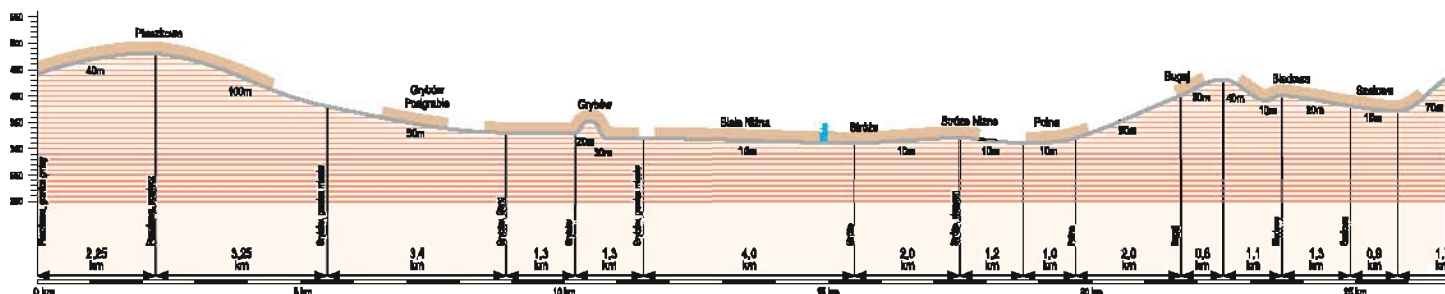
Black signs

The route starts from ul. Legionów in Nowy Sącz and runs to Wytrzysszczka via Marcinkowice, Chomranice, Wronowice, Łososina Dolna, and Witowice Dolne. It is an easy trip of 33 km with the only steep climbs in the area of Chelmiec and Witowice. This is compensated for by numerous panoramic spots offering the views of Lake Rożnowskie and Białowodzka Mountain.

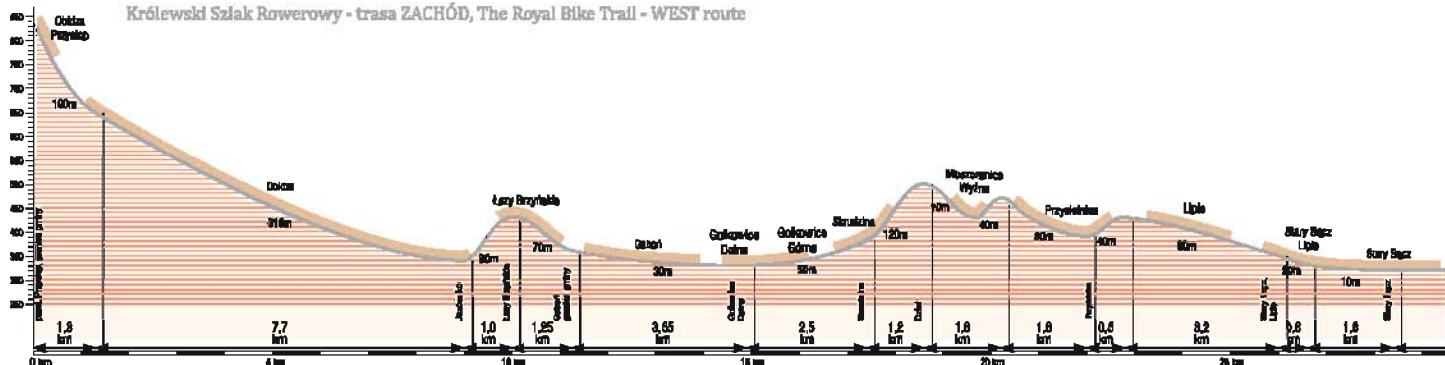
Góra Just, The Just Mountain

Królewski Szlak Rowerowy - trasa WSCHÓD, The Royal Bike Trail - EAST route

Królewski Szlak Rowerowy - trasa ZACHÓD, The Royal Bike Trail - WEST route

Królewski Szlak Rowerowy

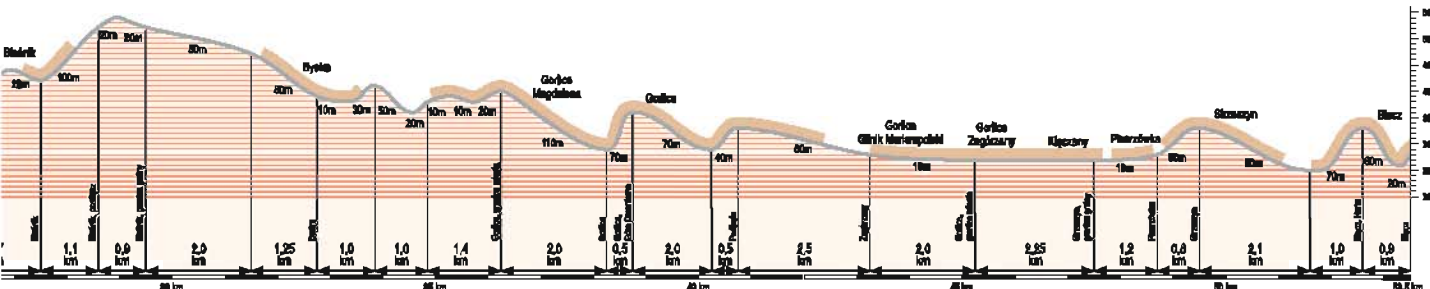
Zielony szlak łączy tereny związane z niegdysiejszym pobytom lub przejazdem królów po tych ziemiach. Rozpoczyna się w Bieczu w powiecie gorlickim i łączy Gorlice, Stróżę, Grybów, Ptaszkową, Królową Polską, Kamionkę Wielką, Nowy Sącz, Łazy Biegonickie, Cyganowice, Stary Sącz i Mszczonowice, Skrudzinę, Gólkowice Dolne z Obłdzą i Przetęczą na Przysłop. Ma długość 112,5 km, a różnica wzniesień to 2000 metrów. Trasy nie można nazwać łatwą. Najtrudniejszy jest przejazd z Kamionki Wielkiej do Skrudziny i z Łazów

Brzyńskich na Przysłop – czekają tu strome, ostre podjazdy i zjazdy oraz kamienista nieutwardzona droga pod Przysłopem. Na dłużej warto zatrzymać się w Grybowie, zwiedzić drewniany kościół w Ptaszkowej, skansen i ruiny zamku w Nowym Sączu oraz klasztor w Białej Niżnej i Starym Sączu. Niezwykłą atrakcją jest drewniany ołtarz papieski na starosądeckich błoniach – jedyny w Polsce stojący w tym samym miejscu, w którym Jan Paweł II odprawił mszę św. w czasie swych pielgrzymek do Ojczyzny.

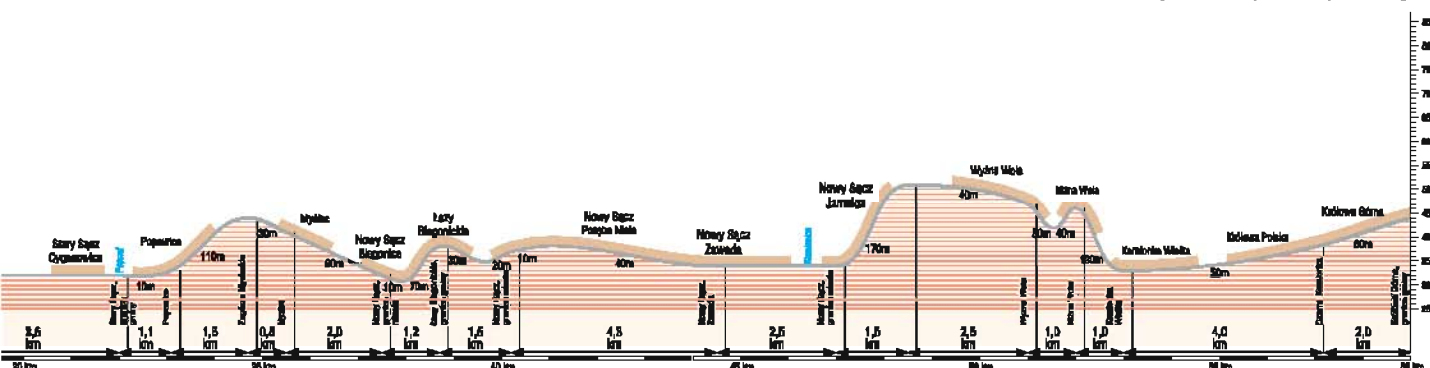

foto: A.KI/mbkowi

opracowanie: Śląska Organizacja Turystyczna
Prepared by: Tourist Organisation of the Nowy Sącz Region

opracowanie: Śląska Organizacja Turystyczna
Prepared by: Tourist Organisation of the Nowy Sącz Region

The Royal Bike Trail

The green trail links the areas in one way or another related to the stay or passage of kings across these lands. It takes its start in Biecz in the Gorlice county and connects Gorlice, Stróże, Grybów, Ptaszkowa, Królowa Polska, Kamionka Wielka, Nowy Sącz, Łązy Biegonickie, Cyganowice, Stary Sącz, Moszczenica, Skrudzina, Gołkowice Dolne with Obidza and On Przystół Pass. It is 112.5 km long and the difference of elevation is 2000 m. The sections from Kamionka Wielka to Skrudzina and from Łązy Brzyńskie to Przystół

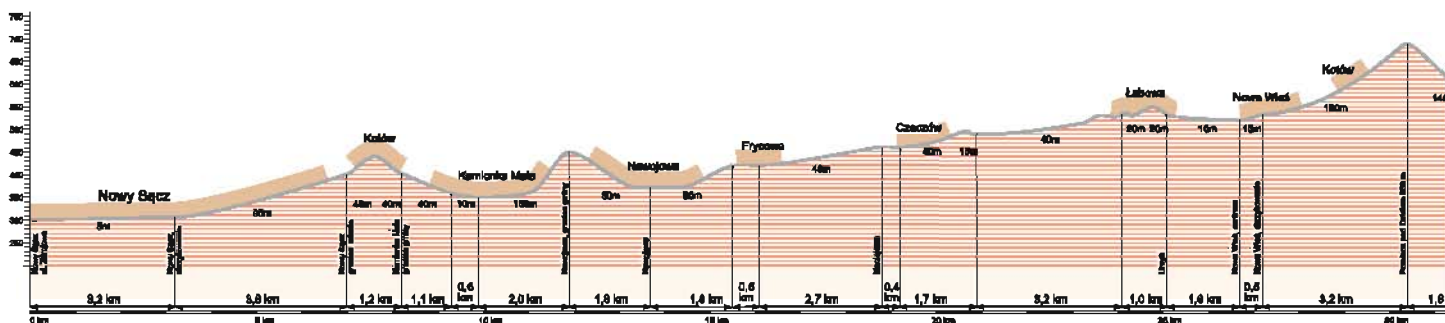
are the most difficult parts due to sharp steep climbs and downhill rides as well as stony unimproved roads at Przystół. A longer stay in Grybów as well as a visit to the church in Ptaszkowa are recommended as is the sightseeing of the heritage park and castle ruins in Nowy Sącz. The convents in Biała Niżna and in Stary Sącz are also worth seeing. The papal altar in Stary Sącz is the only altar of its kind in Poland which stands on the same site where John Paul II celebrated mass during his pilgrimages to his homeland.

Okolice Świdnika, Vicinity of Świdnik

fol. 1 - Kościół św. Małgorzaty w Nowym Sączu, fol. 2 - Tylcz

Sudecki Szlak Rowerowy

Oznakowana kolorem żółtym trasa łączy granicę polsko-słowacką w Muszynie z Tylczem, Berestem, Kamianną, Uhryniem, Łabową, Nawojową i Nowym Sączem. Szlak ma 63 km długości, w zdecydowanej większości prowadzi drogami asfaltowymi. Trasa jest zaliczana do średnio-łatwych, największe trudności czekają na cyklistów na odcinku Jamnica - Kunów. Trasa wędzie niezwykle malowniczą doliną rzeki Kamienica Nawojowska. Po drodze czeka wiele miejsc ciekawych przyrodniczo

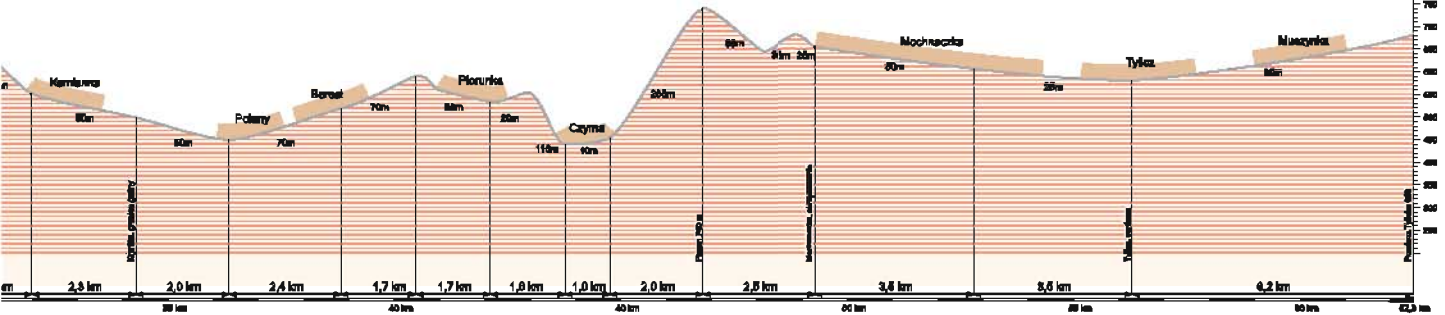
i historycznie, związanych z obyczajami i kulturą Sądeczyny. Warte obejrzenia są świątynie w Tylczu, Mochnaczu, Bereście, Kamiannie i Maciejowej. Do Kamiannie zaprasza gospodarstwo pasieczne, w którym można poznać wszelkie walory miodu i sposoby jego produkcji. W Nawojowej warto zwiedzić zespół parkowo-pałacowy z wysokimi na 40 metrów drzewami rosnącymi tu od ponad dwóch stuleci.

Photo 1 – St. Margaret's Church in Nowy Sącz, Photo 2 – Tylicz

opracowanie: Sządecka Organizacja Turystyczna
Prepared by: Tourist Organisation of the Nowy Sącz Region

The Nowy Sącz Bike Trail

The trail marked with yellow signs connects the Polish-Slovakian border in Muszynka with Tylicz, Berest, Kamianna, Uhryń, Łabowa, Nawojowa and Nowy Sącz. The 63 km long trail in its decided majority runs along tarmac roads. The route is qualified as easy to medium, cyclists encounter the greatest difficulties on the stretch from Jamnica to Kunów. The trail runs along an extraordinarily picturesque valley of the Kamiennica Nawojowska River. The trail abounds in sites

of interest in terms of the environment and history related to the customs and culture of the Nowy Sącz region. The temples in Tylicz, Mochaczka, Berest, Kamianna, and Maciejowa are well worth visiting. Kamianna invites with its apiary farm where all the qualities of honey and the process of its production can be discovered. The palace and park complex in Nawojowa, with its 40 m tall, two centuries old trees are worth visiting.

Rynek w Nowym Sączu, Market Square in Nowy Sącz

fot. 1, 2, 3 - Gospodarstwo Pasieczne „Sądecki Bartnik” w Stróżach, fot. 4, 5 - Pasieka „Barć” w Kamiannie

Miodowa kraina

Sądeckie produkty pszczele pochodzące z prężnie działających gospodarstw pasiecznych m.in. w Stróżach i Kamiannie są znane i cenione w całym kraju, przede wszystkim ze względu na wysoką jakość. Znaną atrakcją jest działająca przy „SĄDECKIM BARTNIKU” w Stróżach Muzeum i Skansen Pszczelarski. Zebrano tam kolekcję ponad stu zabytkowych uli oraz narzędzi pszczelarskich. W pasiece można zaglądnąć do uli i poobserwować życie pszczół. W skansenie organizowane są

pszczelarskie warsztaty edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz okazjonalne „Biesiady u Bartnika”. Można tu również zwiedzić mały zwierzyńiec (konie, kuce, strusie, kozy, pawie, gołębie), przejechać się bryczką lub saniami w zimie. Organizowane są tu także zabawy dziecięce w Pszczeliej Wiosce. Godziny otwarcia: 01.04. - 31.10. od 9.00. do 17.00, w niedziele 11.00. - 19.00.

Informacja: 33-331 Stróże 235, tel. 18 445 18 00, www.bartnik.pl

W Kamiannie w PASIECE „BARĆ” atrakcją jest pszczoła ścieżka edukacyjna oraz możliwość oglądania życia plastra miodu - krzątający robotnicy kontrastującej z dostojnością królowej. Pasieka znajduje się na wysokości około 650 m n.p.m. w górach i pośrodku lasów, głównie szpilkowych. Produkty z Pasieki opatrzone są banderolą z autografem ks. dra Henryka Ostacha - patrona gospodarstwa. Pasieka „Barć” co roku dostarczała miód Ojcu Świętemu

Janowi Pawłowi II. W Kamiannie warto również zwiedzić skansen uli o oryginalnych kształtach i bogactwie barw.

Informacja: 33-336 Kamianna 17, tel. 18 474 16 32, www.kamianna.pl

W tutajszym „Domu Pszczelarza” prowadzony jest gabinet apiterapeutyczny, gdzie specjalista udziela porad nt. leczenia za pomocą produktów pszczelich.

foto: A.Klimkowski

foto: A.Klimkowski

foto: A.Klimkowski

foto: A.Klimkowski

Photo 1, 2, 3 – "Beekeeper" Apiary Farm in Stróże, Photo 4, 5 – "Barć" Apiary in Kamianna

Land of honey

The bee products of Nowy Sącz land coming from buoyant apiary farms, e.g. in Stróże and Kamianna, are well-known and appreciated all over the country, mainly due to their high quality. The Beekeeping Museum and Heritage Park in Stróże operating at the "ŚADECKI BARTNIK" (BEEKEEPER) is a well-known attraction. It gathers a collection of over one hundred historical beehives and beekeeping tools. At the apiary you can look inside a beehive and observe the life of bees. The heritage park organizes

educational beekeeping workshops for children, teenagers and adults, and occasional "Feast at the Beekeeper's." You can also visit a small zoo (horses, ponies, ostriches, goats, peacocks and pigeons), as well as ride in a brizka or sledge in the winter. Games for children are also organised in the Bee Valley. Opening hours: 1st of April – 31st of October from 9 AM to 5 PM, on Sundays from 11 AM to 7 PM.

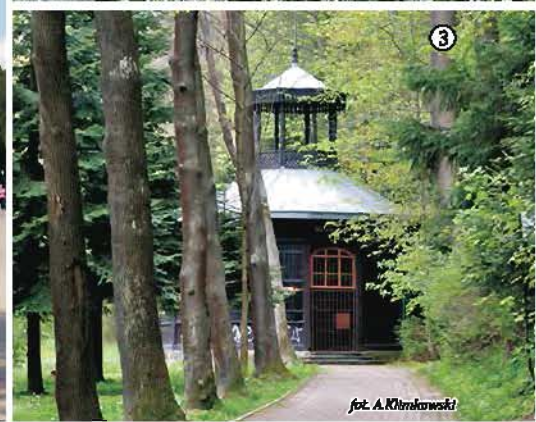
Information: 33-331 Stróże 235, tel. 18 445 18 00, www.bartnik.pl

In the "BARĆ" (WILD BEEHIVE) APIARY in Kamianna the attractions include the bee educational path and the possibility of watching life at the honeycomb with its bustle of worker bees contrasting with the dignity of the queen. The apiary is situated at the altitude of about 650 m above sea level in the mounts and amidst woods containing mainly coniferous trees. The Apiary's products are fitted with a wrapper autographed by Rev Henryk Ostach, patron of the apiary. Every year the "Barć"

Apiary delivered honey to Pope John Paul II. In Kamianna it is also worthwhile to visit open-air museum with beehives of original shapes and richness of colours.

Information: 33-336 Kamianna 17, Tel. 18 474 16 32, www.kamianna.pl

In the local "Beekeeper's House" the apitherapeutic office is kept, where a specialist gives advice on treatment with the help of bees' products.

fol. 1 - Stary Dom Zdrójowy, fol. 2 - Nowy Dom Zdrójowy, fol. 3 - Pijalnia „Słotwinka”, fol. 4 - Willa „Witoldówka”, fol. 5 - Pijalnia „Jan”, fol. 6 - Nowe Łazienki Mineralne, fol. 7 - Pijalnia Główna

Uzdrowisko Krynica-Zdrój

UZDROWISKO KRYNICA-ZDRÓJ położone na styku Beskidu Sądeckiego i Niskiego, to „perła polskich uzdrowisk”, jedna z najstarszych, największych i najstynniejszych miejscowości uzdrowiskowych w Polsce i Europie. Bogactwem naturalnym tej ziemi są wody mineralne: Zdrój Główny, Słotwinka, Jan, Józef, Mleczystaw, Tadeusz, Zuber. Znajdują się tu łącznie 23 ujęcia - pięć źródeł mineralnych oraz 18 odwiertów. Krynickie wody o wybitnych właściwościach zdrowotnych stosowane są w leczeniu schorzeń

przewodu pokarmowego, szczególnie choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy, nadkwaśności i niedokwaśności, stanów zapalnych żołądka, jelit, chorób trzustki, wątroby i dróg żółciowych. Ponadto stosowane są w leczeniu niedokrwistości oraz chorób przemiany materii: miażdżycy, cukrzycy, nadczynności tarczycy, skazy moczanowej i kamicy moczowej. Szczawy krynickie oprócz kuracji pitnej wykorzystuje się również do leczniczych kąpiei mineralno-kwasowęglowych. Krynica posiada jedyne w kraju

suche kąpiele z naturalnego gazu bezwodnika węglowego, które można stosować nawet u pacjentów ze schorzeniami serca i zaburzeniami w krążeniu krwi. Krynickie wody mineralne dostępne są w wielu pijalniach na terenie miasta:

Pijalnia Główna (w centrum, przy Deptaku), otwarta codziennie w godz. 6.30-18.00. Oferowane wody: Jan, Słotwinka, Tadeusz, Zdrój Główny, Zuber.

Pijalnia „Mleczystaw” w Starym Domu Zdrójowym, czynna w godz.

6.30-9.00, 10.00-13.00, 15.30-18.00. Oferowana woda: Mleczystaw.

Pijalnia „Jan” na terenie Parku Zdrójowego u podnóża Góry Parkowej, czynna w godz. 6.30-9.00, 10.00-13.00, 15.30-18.00. Oferowane wody: Jan, Józef - tylko w tej pijalni.

Pijalnia „Słotwinka” na terenie Parku Słotwińskiego, czynna tylko w sezonie letnim (od czerwca do końca września) w godz. 9.00-13.00 i 15.00-18.00. Oferowana woda: Słotwinka.

Photo 1 – Old Health Resort House, Photo 2 – New Health Resort House, Photo 3 – "Słotwinka" pump house, Photo 4 – "Wilkłowska" Villa, Photo 5 – "Jan" pump room, Photo 6 – New Mineral Baths, Photo 7 – Main Pump Room

Krynica-Zdrój health resort

The **KRYNICA-ZDRÓJ HEALTH RESORT** is situated at the border of the Beskid Ślącki and the Beskid Niski. It is the "pearl of Polish health resorts," one of the oldest, largest and most famous health resorts in Poland and Europe. The land's natural richness stems from mineral waters: Zdrój Główny (The Main Spring), Słotwinka, Jan, Józef, Mleczystaw, Tadeusz and Zuber. There are 23 intakes altogether: five mineral springs and 18 boreholes. Krynica waters with extraordinary health properties are used in the

treatment of alimentary canal diseases, particularly the peptic ulcer, hyperacidity and hypoacidity, inflammatory condition of stomach, intestines, diseases of pancreas, liver and bile ducts. In addition, they are used in the treatment of anaemia and metabolism diseases: sclerosis, diabetes, hyperthyroidism, goat and kidney stone. Apart from drinking therapy, Krynica *saczawy* (mineral waters containing more than 1g of free carbon monoxide (IV) [CO₂] in 1 dm³ of water) are used in mineral and carbonic acid

treatment baths. Krynica can boast of Poland's only dry baths of carbon anhydride natural gas that may be used for patients with heart diseases and circulation disorders. The Krynica mineral waters are available in many pump rooms in the City:

Main Pump Room (In the centre at the Promenade), open daily from 6.30 AM to 6 PM. Offered waters: Jan, Słotwinka, Tadeusz, Zdrój Główny (The Main Spring) and Zuber.

The "Mleczystaw" pump room in the Old Health Resort House is

open from 6.30 AM to 9 AM, from 10 AM to 1 PM and from 3.30 PM to 6 PM. Offered water: Mleczystaw.

The "Jan" pump room at the Health Resort Park at the Parkowa Mountain foothills is open from 6.30 AM to 9 AM, from 10 AM to 1 PM and from 3.30 PM to 6 PM. Offered waters: Jan and Józef – the latter only in this pump room.

The "Słotwinka" pump room at the Słotwiński Park is open only in the summer season (from June to the end of September) from 9 AM to 1 PM and from 3 PM to 6 PM. Offered water: Słotwinka.

fol. 1 - Pijalnia „Antoni”, fol. 2 - Łopata Polska, fol. 3 - Rynek, fol. 4 - Wzgórze zamkowe

Uzdrowisko Muszyna

MIASTO I GMINA UZDROWISKO-WA MUSZYNA jest urokliwie położona wśród szczytów i potoków górskich. Funkcjonują tutaj trzy uzdrowiska: Muszyna, Złockie i Żegiestów-Zdrój. Głównymi walorami tych miejscowości są: łagodny górski klimat, piękny krajobraz, obfitość lasów, czyste powietrze, cisza i spokój oraz duże zasoby naturalnych wód mineralnych tzw. szczaw wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowo-sodowych i żelazistych. Wody muszyńskie zawierają niezbędne człowiekowi

biopierwiastki: magnez, wapń, sód, potas, żelazo, selen i lit. **Pijalnia Miłuska** w Muszynie przy ul. Piłsudskiego 23. W pijalni wystawa prac Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Muszynie. Czynna: poniedziałek - sobota w godz. 9.00-16.50. **Pijalnia Antoni** w Muszynie przy Alei Zdrojowej. Czynna w sezonie: poniedziałek - piątek w godz. 10.00-18.00, sobota - niedziela w godz. 12.00-19.00.

Ogólnodostępne w sezonie letnim punkty czerpalne wód mineralnych:

zdrój Anna w Muszynie przy ul. Jasnej,

zdrój Grunwald w Muszynie przy ul. Grunwaldzkiej,

zdrój Wapienne w Muszynie przy ul. Podgórznej,

zdrój Za Cerkwią w Szczawniku, obok cerkwi - będący pomnikiem przyrody,

zdrój Iwona w Jastrzębiku - będący pomnikiem przyrody.

Muszyna spełnia warunki do prowadzenia leczenia uzdrowiskowego chorób układu oddechowego i przewodu pokarmowego. Wskazania lecznicze dla uzdrowiska Złockie obejmują: choroby układu oddechowego, choroby nerek i układu moczowego. Ogólne wskazania dla leczenia uzdrowiskowego w Żegiestowie-Zdroju obejmują choroby przewodu pokarmowego i układu moczowego.

fol. EMPK

foto: A.Klimkowski

foto: A.Klimkowski

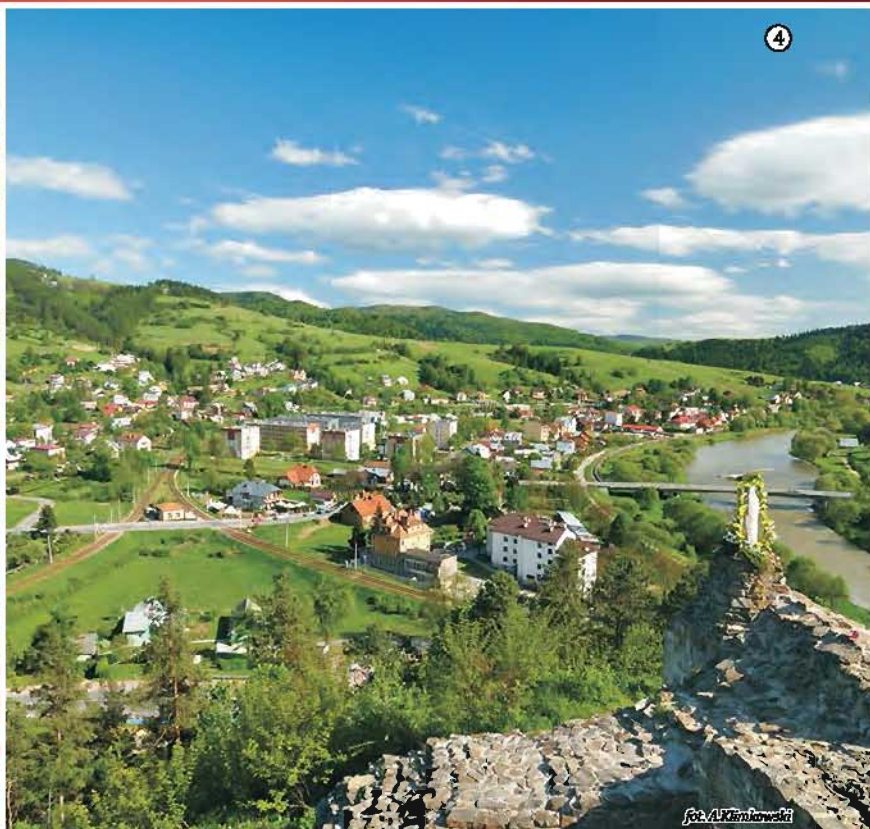

foto: A.Klimkowski

Photo 1 – “Antoni” pump room, Photo 2 – Łopata Polska (Polish Shovel), Photo 3 – Market Square, Photo 4 – Castle Hill

Muszyna health resort

THE MUSZYNA HEALTH RESORT TOWN AND COMMUNE is picturesquely located among mountain peaks and streams. In the area there are three health resorts of Muszyna, Złockie and Żegiestów-Zdrój. The main advantages of these resorts are mild mountain climate, beautiful landscape, plenty of woods, clean air, peace and quiet, as well as large resources of natural mineral waters, the so-called szczyawy hydro-carbonate-calcium-magnesium-sodium and ferrous mixture. The Muszyna

waters contain bioelements that are necessary for man like magnesium, calcium, sodium, potassium, iron, selenium and lithium.

Milusia Pump Room in Muszyna at 23 Piłsudskiego Street. The pump room houses the exhibition of works of the Association of Friends of Fine Arts in Muszyna. Open: Monday – Saturday from 9 AM to 4.50 PM.

Antoni Pump Room in Muszyna at Zdrojowa Avenue. Open in the season: Monday – Friday from

10 AM 6 PM, Saturday – Sunday from 12 PM to 7 PM.

Mineral water intakes generally accessible in the summer season:

Anna Spring in Muszyna at Jasna Street,

Grunwald Spring in Muszyna at Grunwaldzka Street,

Wapienne Spring in Muszyna at Podgórna Street,

Za Cerkwią Spring in Szczawnik next to the Orthodox church that is a natural monument,

Iwona Spring in Jastrzębik that is a natural monument.

Muszyna meets the conditions for health resort treatment of respiratory system and alimentary canal diseases. Treatment recommendations for the Złockie health resort include respiratory system diseases, alimentary canal diseases, kidney and urinary system diseases. General recommendations for health resort treatment in Żegiestów-Zdrój include alimentary canal and urinary system diseases.

1
 fot. 1, 2 - Pijalnie wody mineralnej

Uzdrowsko Piwniczna-Zdrój

UZDROWISKO PIWNICZNA-ZDRÓJ położone jest w strefie górskiej o przewodze gór średnich i niskich, które z dolinami potoków i rzeki Poprad utworzyły niezwykle urozmaiconą rzeźbę terenu. Stoki górskie pokryte dużymi obszarami leśnymi tworzą przepiękne kompozycje przyrodnicze Popradzkiego Parku Krajobrazowego. Na turystów i kuracjuszy czeka tu kilkadziesiąt ośrodków wypoczynkowych i sanatoryjnych, które oferują lecznicze kąpiele, zabiegi borowinowe, masaże, gimnastykę,

Inhalacje oraz kurację pitną wodami o doskonałym składzie mineralnym i smaku, zwanymi „kwaśnymi wodami”. Są to szczyawy wodorowo-węglanowo-wapniowo-magnezowo-sodowo-żelaziste charakteryzujące się wysoką zawartością jonów magnezowych i wapniowych. Woda mineralna Piwniczanka dostępna jest w pijalniach przy ul. Zdrojowej. Liczne źródła wód mineralnych z Głębockiego, Łomnicy i Wierchomli dostępne są bezpośrednio w miejscach ich wypływu. W uzdrowsku

leczy się choroby układu trawienia i układu oddechowego, a w szczególności cukrzyce, stany zapalne jelit i trzustki, choroby wrzodowe żołądka i dwunastnicy, nieżyt żołądka oraz przewlekły nieżyt oskrzeli, rozedmę i pylicę płuc w okresie wydolności. Piwniczańskie wody wpływają regulująco na kwasowość krwi, a przez to pośrednio obniżają poziom cukru, zarówno we krwi, jak i w moczu. Najistotniejszym jednak elementem składu tych wód jest magnez, który odgrywa ważną rolę w zapobieganiu

młażdźcy, obniżając poziom cholesterolu i zapobiegając niedokrwieniu mięśnia sercowego. Specyfika klimatu sprawia, że dobrze się tu czują osoby z niskim i wysokim ciśnieniem. Ukształtowanie terenu gminy daje szerokie możliwości uprawiania turystyki górskiej przez cały rok. Zimą panują tu wspaniałe warunki śniegowe, a narciarstwo uprawiać można w stacjach narciarskich w Suchoj Dolinie i Wierchomli Małej.

fot. A. Kłimkowski

Photo 1, 2 – Mineral water pump rooms

Piwniczna-Zdrój health resort

The PIWNICZNA-ZDRÓJ HEALTH RESORT is situated in the mountain zone with the predominance of medium and low mountains which form extremely diversified land relief together with the valleys of streams and the Poprad River. Mountain slopes covered with large wooded areas form beautiful natural compositions of the Poprad Landscape Park. Tourists and health resort visitors can benefit from several dozens of holiday and sanatorium centres that offer curative baths, mud treatments,

massages, exercises, inhalations and drinking cure with waters with perfect mineral composition and taste, also known as "acid waters." These are what is known as *szczały*: hydro-carbonate-calcium-magnesium-sodium-ferriferous waters characterised by high content of magnesium and calcium ions. The Piwniczanka mineral water is available at pump rooms at Zdrojowa Street. Many mineral water springs from Głębokie, Łomnica and Wierchomla are available directly at their outflow

places. The health resort offers treatments for digestion system and respiratory system, particularly diabetes, inflammatory conditions of intestines and pancreas, peptic ulcers, gastritis and chronic bronchitis, emphysema and pneumoconiosis in the fitness period. The Piwniczna waters regulate blood acidity, and thus indirectly lower the level of sugar both in blood and in urine. However, the key element of these waters' composition is magnesium which plays an important part in

the prevention of sclerosis by lowering the level of cholesterol and preventing myocardic ischemia. Climatic characteristics cause that people with both low and high blood pressure feel well here. The lay of the commune's land provides you with broad opportunities of practising mountain tourism all year long. In winter there are excellent snow conditions, and skiing can be practised at ski stations in Sucha Dolina and Wierchomla Mała.

foto: A. Timkowiak

foto: A. Timkowiak

Droga owocowa

Legendą Sądecczyzny jest łącka ŚLIWOWICA. Co ciekawe, najbardziej znany produkt regionalny nie jest dostępny w oficjalnej sprzedaży. Może legenda śliwowicy polega właśnie na jej trudnej dostępności. Być może działa tu młt zakazanego owocu. W 1992 r. łącka śliwowica zaliczona została do niematerialnego dobra kultury. Wytwarzana była tu w XVII wieku i już wówczas była znana w Polsce i Europie. Znawczy uważają, że o jakości śliwowicy stanowi lekko żółtawy osad. Im go więcej widać po lekkim zamieszaniu

butelką, tym wyższej jakości destylatu można się spodziewać po otwarciu. Legendarna jest też jej moc, dlatego też śliwowicę pija się inaczej niż pozostałe alkohole. Najlepiej ponoć smakuje w zimowe wieczory, dodana do gorącej herbaty. Rozchodzący się niezwykle aromat suszonych śliwek, sam w sobie jest już atrakcją.

Jak ważnym sądeckim smakiem jest JABŁKO, najlepiej świadczy fakt, że od pokoleń te owoce były znaczącym źródłem utrzymania sądeckich rodzin. Jabłko stało się

nawet symbolem regionu i najwyższym wyróżnieniem, jakim władze ziemi sądeckiej honorują zasłużone osoby. Jabłonie na tym terenie sadzono już w XII wieku. Szczególnie dogodnym miejscem dla sadowników jest Kotlina Łącka. To jej wyjątkowemu mikroklimatowi tutejsze jabłka zawdzięczają swój wyrazisty smak, zapach i soczystość. Intensywna hodowla owoców, w szczególności jabłek i śliw sprawiła, iż przez Sądecczyznę przebiega część Małopolskiego Szlaku Owocowego. Tworzą go

gospodarstwa, w których można kupić jabłka, degustować owoce i ich przetwory. Gospodarstwa są specjalnie oznakowane. Na terenie gmin wchodzących w skład Szlaku, znajdują się tablice ilustrujące rozmieszczenie gospodarstw. Owoce MSO to: jabłka, śliwy, truskawki, borówki, gruszki, wiśnie, czereśnie i brzoskwinie.

Informacja: łącka Droga Owocowa, Tadeusz Myjak, 33-390 Łącko 445, tel. 18 444 61 04, www.ldo.pl

foto: A.Klimkowski

foto: A.Klimkowski

Fruit route

PLUM VODKA FROM ŁĄCKO is the Nowy Sącz Region legend. What is interesting is that the most well known product of the region is not officially available for sale. Perhaps the legend about plum vodka entails its lack of availability. Perhaps it is like the myth of the forbidden fruit. In 1992 plum vodka from Łącko became listed as an intangible cultural good, by the provincial monuments conservator. It was produced here in the 17th century and was already then known in Poland and Europe. Connoisseurs believe that the

slightly yellow residue determines the vodka's quality. The more of it you see after slightly shaking the bottle, the higher the quality can be expected after opening. Its strength is also legendary, for this reason this vodka is consumed differently than other alcohols. It supposedly tastes best on winter evenings, when added to hot tea. The unforgettable aroma of dried plus which fills the air, is an attraction in itself. The importance of APPLES in the Nowy Sącz region is best attested to by the fact, they have been a source of income for

families from the Nowy Sącz region for generations. The apple has even become a symbol of the region and the highest distinction with which the Nowy Sącz region authorities honour persons of merit. Apples trees were planted here starting from the 12th century. A very good location for fruit farmers is Kotlina Łącka. Thanks to its unique microclimate the apples have a distinctive taste, scent and juiciness. A part of the Małopolska Fruit Trail passes through the Sącz region, due to the intense fruit growing, specifically apples and plums. It is

created by farms, in which you can purchase apples, taste fruits and their preserves. These farms are specially marked. There are boards illustrating the location of fruit farms on the territory of the communes comprising the trail. The Małopolska Fruit Trail fruits are: apples, plums, strawberries, blueberries, pears, sour cherries, cherries and peaches.

Information: Łącka Droga Owocowa, Tadeusz Myjak, 33-390 Łącko 445, tel. 18 444 61 04, www.ldo.pl

for AKTorkowski

Sądeckie na ludowo

Łąckie ŚWIĘTO KWITNĄCEJ JABŁONI to impreza o wieloletnich tradycjach. Wydarzenie odbywa się w plenerowym amfiteatrze leśnym na stoku Góry Jeżowej. Od lat układ programowy jest niezmienny. Pierwszego dnia obchodów odbywają się konferencje sadownicze i zawody sportowe. Drugiego dnia, w niedzielę, zespoły regionalne i orkiestry dęte gromadzą się na Rynku w Łącku, skąd maszerują barwnym, rozśpiewanym korowodem, prowadzonym przez handerkę konną z bryczkami, do amfiteatru

na Jeżowej. Po otwarciu i części oficjalnej rozpoczyna się program artystyczny, w którym prezentują się zespoły regionalne i orkiestra z Łącka. Tradycją stało się zapraszanie na imprezę zaprzyjanych zespołów regionalnych czy orkiestr dętych z zagranicy. Łącko gościło już m.in. grupy z Danii, Rosji, Słowacji, Estonii, Węgier. Dodatkową atrakcją są wystawy prac twórców ludowych, prezentacje kuchni regionalnych, a także degustacja wyrobów lokalnych, w tym między innymi słynnej śliwownicy.

W połowie września również w amfiteatrze na Jeżowej odbywa się DZIEŃ ŁĄCKIEJ ŚLIWOWNICY I OWOCOBRAWIA. To typowo regionalna impreza, w której biorą udział zespoły folklorystyczne i orkiestry dęte z Polski i zagranicy. Stanowi ona prezentację dorobku kulturalnego oraz pracy rolników i sadowników z gminy Łącko. Wielką atrakcją tej imprezy jest stoisko prezentujące proces wyrobu oryginalnej łąckiej śliwownicy. Obejrzeć tu można także stoiska poszczególnych sołectw gminy, stoiska rolników

i sadowników, a także twórców ludowych. Integralną częścią jest Turniej Wsi, w którym drużyny z poszczególnych sołectw walczą o miano tej najlepszej. W maju w Łososinie Dolnej na Lotnisku Aeroklubu Podhalańskiego odbywa się ŚWIĘTO KWITNĄCYCH SADÓW. Ma ono formę festynu ludowego, w trakcie którego prezentowany jest dorobek kulturalny gminy Łososina Dolna, tradycje regionalne i osiągnięcia w rolnictwie - zwłaszcza w sadownictwie.

Folk-style Sącz area

The Łącko BLOSSOMING APPLE TREE DAYS cultivates traditions of many years. The event takes place in the open-air forest amphitheatre at the slope of the Jeżowa Mountain. The programme has not changed for years. The first day features fruit-growing conferences and sports competitions. On the second day, that is Sunday, regional bands and brass bands gather on the Market Square in Łącko, and then march in a colourful and singing procession led by a horse-drawn banners with britzkas to the amphitheatre at Jeżowa. After

the opening and the official part the artistic programme begins including the presentation of regional bands and orchestra from Łącko. It became a tradition to invite friendly regional bands or brass bands from abroad. Łącko has already welcomed groups from Denmark, Russia, Slovakia, Estonia and Hungary. Additional attractions involve exhibitions of folk artists' works, presentations of regional cuisine, as well as tasting of local produce, including the famous plum vodka. In the middle of September, also at

the amphitheatre at Jeżowa, there takes place the DAY OF PLUM VODKA FROM ŁĄCKO AND FRUIT PICKING. This is a typically regional event attended by folk and brass bands from Poland and abroad. It presents the cultural output and work of farmers and fruit growers from the commune of Łącko. The great attraction of this event is the stall presenting the manufacturing process of the original plum vodka from Łącko. You can also see here the stalls of individual villages of the commune, farmers and fruit growers, as well

as folk artists. The integral part of the event is the Village Tournament in which teams from individual villages compete for the title of the best village.

In May in Łososina Dolna at the Podhalański Aero Club Airport there takes place the BLOSSOMING ORCHARD DAY. It takes the form of a folk picnic with the presentation of the cultural output of the Łososina Dolna commune, regional traditions and achievements in farming, particularly fruit growing.

foto: M. Adamski

Festiwal Im. Jana Klepury w Krynicy-Zdroju

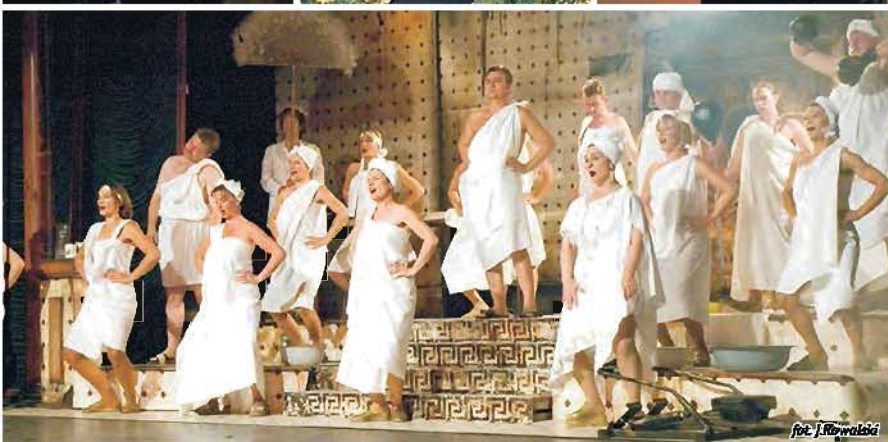
Od 1967 roku w Krynicy-Zdroju odbywa się EUROPEJSKI FESTIWAL IM. JANA KIEPURY. To jedna z najstarszych imprez kulturalnych w Polsce i jeden z największych letnich festiwali w Polsce i tej części Europy. Jego formuła artystyczna przewiduje prezentację dzieł operowych, operetkowych, symfonicznych, spektakli baletowych i teatralnych, koncerty promenadowe oraz przegląd filmów z Janem Klepurą. Imprezy festiwalowe odbywają się przede wszystkim w hali Pijalni Głównej z jednorazowym

udziałem około 1000 widzów. Spektakle teatralne i recitale wystawiane są w sali teatralnej z widownią na 500 osób. Największe widowisko festiwalowe - „Tu gdzie śpiewał Jan Klepura” - odbywa się na Deptaku na tle pięknej XIX-wiecznej architektury i jest realizowane przez II Program TVP. Od 2004 roku koncerty festiwalowe odbywają się także w różnych miastach naszego kraju oraz poza Polską, w formie „przystanków festiwalowych”.

Od wielu lat dyrektorem artystycznym Festiwalu jest Bogusław Kaczyński. Dzięki jego zaangażowaniu gośćmi Festiwalu byli m.in.: Oleg Kulko, Maria Nowotarska, Wanda Polańska, Małgorzata Długosz, Grażyna Brodzińska, Izabella Kłosńska, Aleksander Teliga, Anna Cymmerman, Dariusz Stachura, Adam Szerszeń, Wiktor Dudar, Joanna Kozłowska oraz wielu innych.

Bogusław Kaczyński o Festiwalu: „...W połowie sierpnia, jak co roku, Krynica znów wypełni się muzy-

kalną publicznością przybyłą z różnych zakątków świata. Na Deptaku, w Pijalni Głównej, w sali teatralnej oraz w pięknej sali balowej Starego Domu Zdrojowego przez dwa tygodnie uczestniczyć będziemy w wielkim święcie muzycznym, z udziałem plejady wspaniałych śpiewaków, muzyków, tancerzy, aktorów i gwiazd estrady. Już niebawem, za sprawą Europejskiego Festiwalu im. Jana Klepury, Krynica stanie się najbardziej rozśpiewanym miastem w Polsce. Miastem z Janem Klepurą w herbie...”.

🍷 The Jan Klepura Festival In Krynica-Zdrój

Since 1967 Krynica-Zdrój has hosted the EUROPEAN JAN KIEPURA FESTIVAL. It is one of the oldest cultural events in Poland and one of the largest summer festivals in Poland and this part of Europe. Its artistic formula envisages the presentation of opera, operetta and symphony works, ballet and theatre performances, promenade concerts and review of films starring Jan Klepura. Festival events take place primarily in the hall of the Main Pump Room which can accommodate about

1,000 viewers at a time. The theatrical performances and recitals are staged in the theatrical room with the auditorium for 500 people. The largest festival spectacle entitled "Here's where Jan Klepura sang" takes place at the Promenade against the background of beautiful 19th century architecture, and is covered by the second channel of Polish Television. Since 2004 the festival concerts have also been taking place in various cities in Poland and abroad in the form of "festival stops."

For many years Bogusław Kaczyński has been the Festival's artistic director. Thanks to his commitment the Festival welcomed such guests as Oleg Kulko, Maria Nowotarska, Wanda Polañska, Małgorzata Długosz, Grażyna Brodzińska, Izabella Kłosińska, Aleksander Teliga, Anna Cymmerman, Dariusz Stachura, Adam Szerszeń, Wiktor Dudar, Joanna Kozłowska and many others. Bogusław Kaczyński about the Festival: "Like every year in mid August Krynica shall once again be

filled with musical audience coming from all corners of the world. For two weeks at the Promenade, in the Main Pump Room, in the theatre room and in the beautiful ballroom of the Old Health Resort House we will be participating in a great music holiday attended by a splendid ensemble of singers, musicians, dancers, actors and stars of the stage. Soon, thanks to the European Jan Klepura Festival, Krynica will become the most song-filled city in Poland. A city with Jan Klepura in its emblem..."

foto: A. Klimkowski

Forum Ekonomiczne w Krynicy-Zdroju

Od kilkunastu lat w pierwszej połowie września w Krynicy-Zdroju odbywa się FORUM EKONOMICZNE. Jest to największe w Europie środkowo-wschodniej wydarzenie, będące spotkaniem elit politycznych i ekonomicznych wielu krajów, to istotny głos w debacie nad kształtowaniem polityki zagranicznej Unii Europejskiej. Misją tego wydarzenia jest budowanie przyjaznego klimatu dla rozwoju współpracy politycznej i gospodarczej pomiędzy państwami Unii

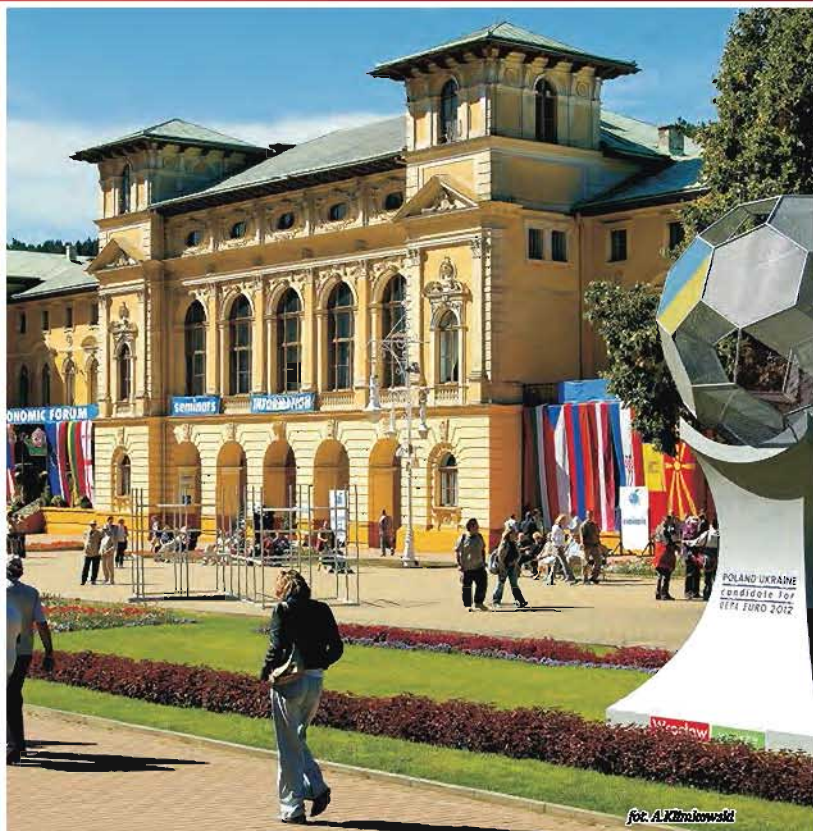
Europejskiej oraz ich sąsiadami. W Forum co rok uczestniczy blisko 2000 gości z ok. 60. krajów, w tym komisarze unijni, premierzy i prezydenci, ministrowie, szefowie banków centralnych, gield, agend rządowych oraz biznesmeni. Organizatorem Forum jest Instytut Wschodni, który od początku istnienia prowadzi działalność na rzecz współpracy pomiędzy państwami europejskimi. Pogłębiając debaty, jakie prowadzone są na Forum, Instytut organizuje specjalne konferencje poświęcone

wybranych tematom i regionom, odbywające się z udziałem polityków i ekspertów o uznanej renomie: Forum Europa – Rosja, Forum Europa – Ukraina, Forum Europa – Azja Centralna, Forum Energetyczne. Rokrocznie obrady Forum relacjonują największe polskie i światowe media.

Tak opiniotwórcze dzienniki, jak „Le Monde” i „Le Soir” określiły Forum w Krynicy-Zdroju mianem „Davos Wschodu”. Jose Manuel Barroso, Przewodniczący Komisji Europejskiej o Forum:

„Cenię inicjatywę Forum Ekonomicznego, bowiem daje ona jego uczestnikom możliwość debaty, czyli tej wymiany, której tak bardzo potrzebujemy, aby zrozumieć świat, w którym żyjemy; świat, który ewoluuje w kierunku wzrostu, jaki jeszcze wczoraj trudno było przewidywać...”

Forum towarzyszy Festiwal Biegowy. To wydarzenie przeznaczone dla ludzi, dla których bieganie jest wielką pasją. Na trasach spotykają się politycy, managerowie, władze miast, biznesmeni.

Economic Forum In Krynica-Zdrój

For a dozen or so years in the first half of September Krynica-Zdrój hosts the ECONOMIC FORUM. It is the largest event in Central and Eastern Europe that serves as a meeting of political and economic elites of many countries. It offers a vital voice in the debate about the formation of European Union's foreign policy. The mission of this event is to build a friendly climate for the development of political and economic cooperation between European Union member states and their neighbours. Every year the Forum is attended by

nearly 2,000 guests from about 60 countries, including EU commissioners, prime ministers and presidents, ministers, heads of central banks, stock exchanges and government agencies, and businessmen. The Forum is organised by the Eastern Institute which, from the very beginning of its operation, has acted for cooperation between European countries. To elaborate on the debates conducted at the Forum the Institute organises special conferences devoted to selected subjects and regions that take

place with the participation of politicians and experts of recognised reputation: Europe-Russia Forum, Europe-Ukraine Forum, Europe-Central Asia Forum, and Energy Forum. Every year the Forum's sessions are transmitted by the largest Polish and world media.

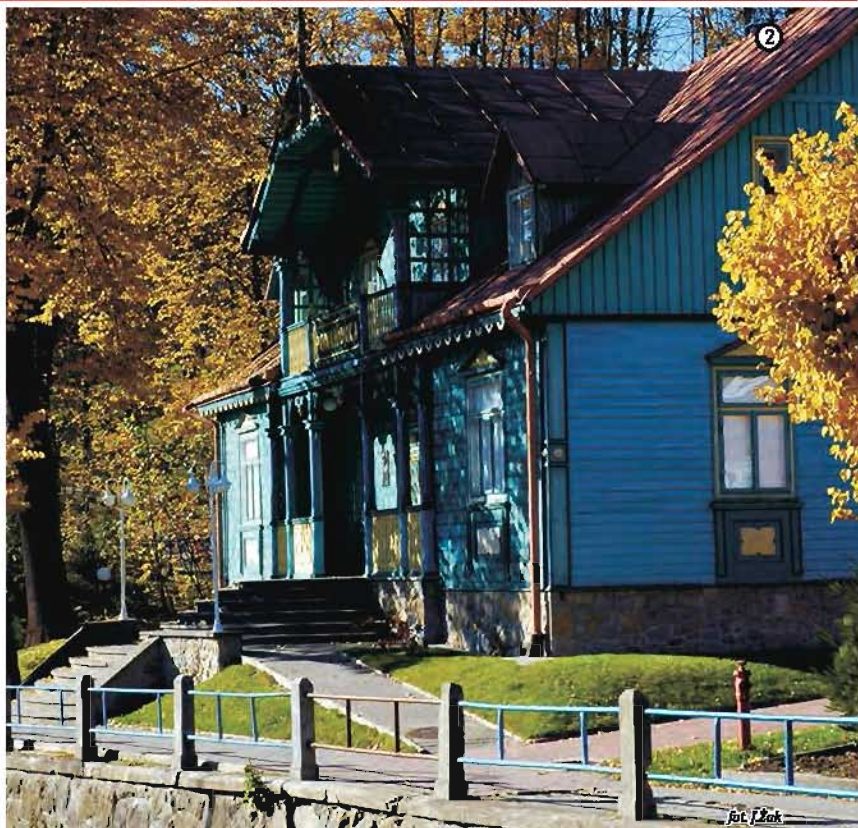
Such opinion-forming daily papers as *Le Monde* and *Le Soir* dubbed the Forum in Krynica-Zdrój as the "Davos of the East." Jose Manuel Barroso, President of the European Commission, said about the Forum: "I highly appreciate the

initiative of the Economic Forum since it gives its participants the opportunity to debate, to that exchange of thoughts which we need so urgently to comprehend the world in which we exist and which evolves towards such a growth which had been difficult to imagine yesterday."

The Forum is accompanied by the Running Festival. This event is designed for people for whom running is a great passion. Politicians, managers, city authorities and businessmen meet at the running tracks,

fot. A. Klimczewski

fot. J. Zak

fot. 1 - Pomnik Nikifora, fot. 2 - Muzeum Nikifora, fot. 3, 4, 5, 6, 7, 8 - Eksponaty Muzeum Zabawek

Krynickie muzea

W MUZEUM NIKIFORA w Krynicy-Zdroju przedstawiono twórczość jednego z najśłynniejszych na świecie malarzy z kręgu malarstwa intuicyjnego - Nikifora. Są tu obrazy pochodzące z wszystkich okresów jego twórczości; zarówno akwarele, gwasze, jak i rysunki. Część dokumentacyjną wystawy stanowią pamiątki po Nikiforze, publikacje poświęcone malarzowi oraz jego fotografie. Do najstarszych, unikalnych wręcz dzieł, prawdopodobnie z okresu I wojny światowej, należą „Autoportret potrójny”

i wieloobrazkowa kompozycja „Uzdrowienie chorej”, a także sceny wojskowe. Wśród prac z lat po II wojnie wyróżniają się rysowane kredkami chorągwie ze świętymi, gwasze z architekturą mlejską, szkice otówkowe, pensjonaty i wille krynickie.

Informacja: Willa „Romanówka”, Bulwary Dietla 19, 33-380 Krynica-Zdrój, tel. 18 471 53 03, godziny zwiedzania: wtorek-niedziela w godz. 10-13 i 14-17, poniedziałek - nieczynne, www.muzeum.sacz.pl

MUZEUM ZABAWEK „BAJKA” w Krynicy-Zdroju to magiczne miejsce, w którym dzieci z radością i zdumieniem odkrywają zabawki z czasów swoich rodziców i dziadków, a dorośli z uśmiechem przenoszą się w świat zapomnianych dziecięcych fantazji. W tym miniaturowym świecie zaprezentowano prawie wszystkie znane formy zabawkarstwa europejskiego - od XIII wieku po lata 60. XX wieku. Są teatryki domowe, szopki bożonarodzeniowe, lalki, zabawki blaszane, militaria,

klocki, zwierzątka, zabawki optyczne, samograjki i wiele innych. Są też przybory szkolne i mini-klasa sprzed 50. lat.

Informacja: ul. Pilsudskiego 2, Nowe Łazienki Mineralne, 33-380 Krynica-Zdrój, tel. 693 634 114, 783 783 139, godziny otwarcia: maj-sierpień 9.00 - 18.00, wrzesień-kwiecień 10.00 - 17.00, bajka@muzeum-zabawek.pl, www.muzeum-zabawek.pl

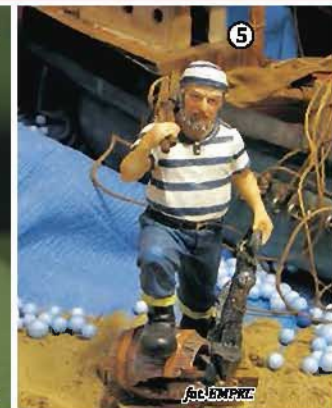

Photo 1 – Nikifor's Monument, Photo 2 – Nikifor Museum, Photo 3, 4, 5, 6, 7, 8 – Exhibits at the Toy Museum

Museums In Krynica

The NIKIFOR MUSEUM in Krynica-Zdrój presents the works of one of world's most famous painters of the intuitive painting circle, Nikifor. It houses paintings from all periods of his artistic activity, including water colours, gouaches and drawings. The documentation part of the exhibition is comprised of mementos of Nikifor, publications devoted to the painter and his photographs. The oldest, virtually unique, works dated most likely to the period of the First World War include Triple Self-Portrait and multi-image

composition of The Healing of the Sick Woman, as well as military scenes. The most notable works among those created after the Second World War include church banners with images of the saints drawn with crayons, gouaches of town architecture, pencil sketches, guesthouses and villas in Krynica. **Information:** "Romanówka" Villa, Bulwary Dietla 19, 33-380 Krynica-Zdrój, Tel. 18 471 53 03, visiting hours: Tuesday-Sunday from 10 AM to 1 PM and from 2 PM to 5 PM, Monday – closed, www.muzeum.sacz.pl

The "BAJKA" (FAIRYTALE) TOY MUSEUM in Krynica-Zdrój is a magical place where children Discover the toys from the time of their parents and grandparents with joy and amazement, while adults smilingly go back to the world of forgotten childhood fantasies. This miniature world presents nearly all known forms of European toy craft, starting from the 13th century to the 1960s. There are home theatres, nativity scenes, dolls, tin toys, military items, blocks, animals, optic toys and other interesting

items. The collection also features school accessories and mini-classrooms from before 50 years. **Information:** ul. Piłsudskiego 2, New Mineral Baths, 33-380 Krynica-Zdrój, Tel. 693 634 114, 783 783 139, opening hours: May-August from 9 AM to 6 PM, September to April from 10 AM to 5 PM, bajka@muzeum-zabawek.pl, www.muzeum-zabawek.pl

1
fot. ALKIM KOWSKI

3
fot. EMPER

2
fot. K. DORTHOVSKI

5
fot. EMPER

fot. 1 - Muzeum w Muszynie, fot. 2 - Muzeum w Starym Sączu, fot. 3, 4, 5, 6, 7 - Ekspozycje Muzeum w Muszynie, fot. 8 - Kolekcja nart w Muzeum w Piwnicznej-Zdroju

Pozostałe muzea

MUZEUW REGIONALNE PTTK „PAŃSTWA MUSZYŃSKIEGO” posiada bogate zbiory historyczne i etnograficzne oraz cenne eksponaty, w tym dokument cechowy miasta Tylisz z XVIII w. wydany przez biskupa krakowskiego Konstantego Felcjana Szanławskego, skrzynie mieszczkańskie, militaria i judaiki. Zbiór obejmuje także dzieła sztuki miejscowych artystów.

Informacja: ul. Krzywa 1, 33-370 Muszyna, tel. 18 534 91 61, godziny zwiedzania:

poniedziałek-sobota w godz. 10.00 - 17.00, niedziela 13.00 - 17.00.

W MUZEUW REGIONALNYM IM. SEWERYNA UDZIELI W STARYM SĄCZU zgromadzono zbiory pochodzące z wielu epok, prezentujące różne dziedziny życia. Są tam pamiątki po sławnych ludziach mieszkających kiedyś w Starym Sączu, eksponaty ukazujące historię miasta, wyroby rzemieślnicze, militaria, a także dzieła sztuki. Po wizycie Jana Pawła II w Starym Sączu w 1999 r. muzeum z dumą

prezentuje pamiątki po tym wydarzeniu: autograf Papieża oraz pióro, którym został złożony.

Informacja: „Dom na Dołkach”, Rynek 6, 33-340 Stary Sącz, tel. 18 446 00 94, godziny zwiedzania: codziennie (oprócz poniedziałków) 10.00 - 13.00, od maja do sierpnia 10.00 - 17.00. MUZEUW REGIONALNE W PIWNICZNEJ-ZDROJU mieści się w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury. Posiada zasobny dział etnograficzny ze zbiorami sprzętu domowego i gospodarskiego, narzędzi

rzemieślniczych, strojów i zabytkami dawnego rękodziela. Zbiory historyczne to m.in. fotokopie i reprodukcje dokumentów lokacyjnych oraz przywilejów miasta Piwniczna. Unikatowa jest największa w Europie kolekcja dawnego sprzętu narciarskiego - nart biegowych i szjazdowych.

Informacja: Rynek 11, 33-350 Piwniczna-Zdrój, tel. 18 446 44 33, godziny zwiedzania: poniedziałki, środy, piątki w godz. 10.00 - 12.00, w niedziele w godz. 11.00 - 13.00.

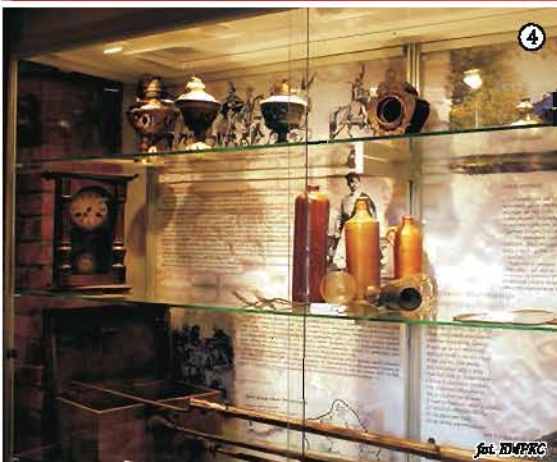

Photo 1 – Museum in Muszyna, Photo 2 – Museum in Stary Sącz, Photo 3, 4, 5, 6, 7 – Exhibits in the Museum in Muszyna, Photo 8 – Ski collection in the Museum in Piwniczna-Zdrój

Other museums

The "MUSZYNA STATE" PTTK REGIONAL MUSEUM houses rich historical and ethnographic collections and valuable exhibits, including the guld document of the town of Tylicz dating back to the 18th century and issued by Bishop Konstanty Felicjan Szaniawski of Krakow, burgher's chests, military items and Jewish-culture items. The collection also includes works created by local artists.

Information: ul. Krzywa 1, 33-370 Muszyna, Tel. 18 534 91 61, visiting hours: Monday-Saturday

from 10 AM to 5 PM, Sunday from 1 PM to 5 PM.

The SEWERYN UDZIELA REGIONAL MUSEUM in STARY SĄCZ gathers collections dating back to many epochs that present various aspects of life. The exhibits include mementos of famous people that used to live in Stary Sącz, items depicting the town's history, craft products, military items, as well as works of art. After John Paul II's visit to Stary Sącz in 1999 the museum proudly presents mementos of this event: Pope's autograph and

the pen with which it was written.

Information: "Dom na Dolkach" (House on the Holes), Rynek 6, 33-340 Stary Sącz, Tel. 18 446 00 94, visiting hours: every day (except for Mondays) from 10 AM to 1 PM, May-August from 10 AM to 5 PM.

The REGIONAL MUSEUM in PIWNICZNA-ZDRÓJ is accommodated by the Town and Commune Culture Centre. It has an extensive ethnographic department with collections of household and farming equipment, craft tools, outfits

and heritage items of the old handicraft. Historical collections include, for example, photocopies and reproductions of location documents and privileges of the town of Piwniczna. The collection of old skiing equipment, including cross-country and downhill skis, is of unique value at the European scale.

Information: Rynek 11, 33-350 Piwniczna-Zdrój, Tel. 18 446 44 33, visiting hours: Mondays, Wednesdays, Fridays from 10 AM to 12 PM, Sundays from 11 AM to 1 PM.

fol. 1, 2, 3 - Miasteczko Galicyjskie, fot. 4 - Skansen

Skansen i Miasteczko Galicyjskie

W SADECKIM PARKU ETNOGRAFICZNYM, na 20 ha, zgromadzono 68 obiektów i ponad 7 tys. eksponatów prezentujących kulturę ludową Łachów, Pogórzan, Górali Łąckich, Łemków i Cyganów Karpackich. Jest tu m.in. kilkanaście zagrod chłopskich, folwark dworski, dwór szlachecki, szkoła ludowa, osada cygańska, budynek przemysłu wiejskiego: kuźnia, olejarnia, wiatrak. Do najciekawszych należą: łachowska zagroda z Gostwicy, pogórzkańska chałupa z Niecwi, chałupa zielarki z Lipnicy Wielkiej, dwór z Rdzawy, stodo-

ła z Zarzeczca, zagroda z Obldzy i Królowej Górnej, kurna chata z Łabowej, kuźnia z Czaczowa. Ewenementem w skali Polski jest to, iż odtworzono tu świątynię trzech wyznań: cerkiew św. Dymitra Męczennika z Czarnego, drewniany, XVIII-wieczny kościół pw. św. Piotra i Pawła z Łososiny Dolnej oraz kościół ze Świnlarska, który wcześniej - w Stadkach - służył kolonistom wyznania protestanckiego. W skansenie odbywa się kilka dużych imprez prezentujących tradycje, obyczaje i zagięte już zawody sądeckiej wsi.

Informacja: ul. B. Wieniawy-Długoszewskiego 83 b, 33-300 Nowy Sącz, tel. 18 444 35 70, www.muzeum.sacz.pl

MIASTECZKO GALICYJSKIE - Stary Sącz, Lanckorona i Lipnica Murowana - w jednym miejscu - czyli miasteczko z końca XIX wieku w pigułce rodem z Galicji. Atrakcją są tu: starosądecki ratusz i dwór szlachecki z Łososiny Górnej, remiza straży pożarnej oraz budynek mieszkalny, a w nich zaaranżowane pracownie, m.in.: zegarmistrzowska i warsztat garncarza. W zrekonstruowanych budynkach

są sale wystawowe, hotel, centrum konferencyjne, sklepy. Jest również karczma regionalna oraz zrekonstruowany zespół trzech zagrod kolonistów niemieckich z Gołkowic z przełomu XVIII i XIX w. W budynkach odtworzono i zaaranżowano wnętrza zgodnie z duchem tamtych lat. Dopiełnięciem jest odbudowany i wyposażony w środku zbór ewangelicki ze Stadel.

Informacja: ul. Lwowska 226, 33-300 Nowy Sącz, tel. 18 444 35 70, www.muzeum.sacz.pl

Photo 1, 2, 3 – Galician Town, Photo 4 – Open-Air Museum

Open-Air Museum and Galician Town

At the 20 ha of the **NOWY SĄCZ ETHNOGRAPHIC PARK** there are gathered 68 sites and over 7,000 exhibits presenting the folk culture of ethnic groups: Lachy, Pogórzanie, Łącko Highlanders, Łemkowie and Carpathian Gypsies. There are, for example, a dozen or so peasant farms, manorial grange, nobleman's mansion, folk school, Gypsy settlement, rural industry buildings like smithy, oil mill and windmills. The most interesting items are the Lachy enclosure from Gostwica, Pogórzanie cottage from Niecew, herbalist's cottage from Lipnica Wielka, mansion from Rdzawa, barn from

Zarzecze, enclosure from Obidza and Królowa Górna, smoke cottage from Łabowa and smithy from Czarczów. What is sensational at the Polish scale is that the temples of three religions have been recreated here: Orthodox Church of St. Demetrius the Martyr from Czarne, 18th century wooden Church of St. Peter and St. Paul from Łososina Dolna and church from Świniaresko which earlier, in Stadła, served the colonists of Protestant denomination. The museum holds several large events presenting the traditions, customs and long-lost occupations of the Nowy Sącz land villages.

Information: ul. B. Wieniawy-Długoszowskiego 83 b, 33-300 Nowy Sącz, Tel. 18 444 35 70, www.muzeum.sacz.pl

The **GALICIAN TOWN** of Stary Sącz, Lanckorona and Lipnica Murowana in one place, that is a town from Galicia at the end of the 19th century presented in miniature. The attractions include the Stary Sącz town hall and manor house from Łososina Górna, fire station and residential buildings with arranged watchmaker's and potter's workshops. The reconstructed buildings accommodate

exhibition rooms, hotel, conference centre and shops. There is also a regional tavern and a reconstructed complex of three enclosures of German colonists from Gołkowice dating back to the turn of the 18th and 19th centuries. The interiors of buildings were recreated and arranged according to the spirit of that time. The town is completed with the reconstructed and furnished Evangelical church from Stadła.

Information: ul. Lwowska 226, 33-300 Nowy Sącz, Tel. 18 444 35 70, www.muzeum.sacz.pl

fol. 1 - Ratusz, fol. 2 - Starówka, fol. 3 - Bazylika, fol. 4 - Zamek

Nowy Sącz – serce regionu

SADECKI RYNEK to największy po krakowskim rynek w Małopolsce. Obecny kształt i architektura Rynku ukształtowały się na przełomie XIX i XX w., po wielkim pożarze miasta w 1894 r. W architekturze rynkowej zabudowy dominuje eklektyzm. Jedną z najładniejszych budowli jest secesyjna kamieniczka pod nr. 29.

Poprzedni **SADECKI RATUSZ** spłonął doszczętnie w 1894 r. razem z bezcennymi dokumentami i pergaminami. Zachowały się tylko fundamenty budowli, widoczne obok dzisiejszego magistratu.

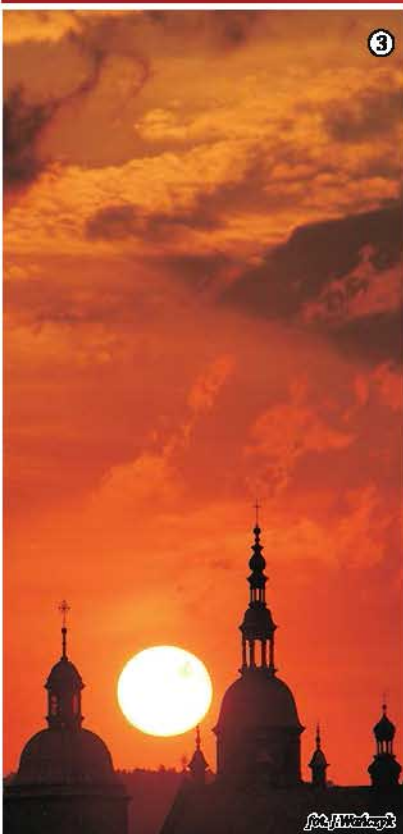
Budowa nowego ratusza rozpoczęła się rok później. Eklektyczna budowla z wężą ratuszową ma wystrój w stylu neorenesansowym i neobarokowym.

KOŚCIÓŁ ŚW. MAŁGORZATY wzniesiony został wkrótce po lokacji miasta. Do godności bazyliki mniejszej świątynię wyniósł Jan Paweł II. Kościół jest perłą sądeckiej architektury i sztuki. Najstarszym malowidłem jest gotycka polichromia z 1360 r., przedstawiająca sceny męczeństwa i ukrzyżowania Chrystusa. Bazylika kolegiacka św. Małgorzaty

jest znanym w diecezji tarnowskiej sanktuarium zwanym sądecką „górką Tabor”, dzięki znajdującej się w ołtarzu głównym obrazowi Przemienienia Pańskiego, z kręgu Veraiikon, z XVI w.

SADECKI ZAMEK wybudowano w widłach Dunajca i Kamienicy w połowie XIV w. Jego fundatorem był król Kazimierz Wielki. Warownie upodobał sobie Władysław Jagiełło. Tu powstały plany wojny z Krzyżakami. Nad Dunajcem Kazimierz Jagiellończyk polecił kształcić swoich synów. Na początku XVII w. zamek został

zniszczony przez pożar. Odbudowali go Lubomirscy wg projektu włoskiego architekta Macieja Trapoli. Z czasem popadł w ruinę. Zniszczenia dopełniły kolejne pożary w XVIII w. W czasach rozbiorów zamieniony został w koszarę. Restaurację zamku przeprowadzono w latach trzydziestych XX w. W czasie II wojny światowej okupant urządził w nim koszary i skład broni. W 1945 r. partyzanci wysadzili zamek. Do dziś pozostała po nim tylko Baszta Kowalska. Z obwarowań miasta zachowały się fragmenty murów obronnych.

3

4

Photo 1 – Town Hall, Photo 2 – Old Town, Photo 3 – Basilica, Photo 4 – Castle

Nowy Sącz – heart of the region

The **NOWY SĄCZ MARKET SQUARE** is the second largest market square in Małopolska, right after the one in Krakow. The present shape and architecture of the Market Square were formed at the turn of the 19th and 20th centuries after the great fire of the City in 1894. The architecture of the Market Square's development is dominated by eclecticism. One of the most beautiful buildings is the Secessionist townhouse at No. 29.

The previous **NOWY SĄCZ TOWN HALL** was completely burnt in 1894 together with priceless documents and parchments. Only the building's foundations were preserved, and are

visible next to today's town hall. The construction of a new town hall started a year later. The eclectic building with a town hall tower has interior decoration in the neo-Renaissance and neo-Baroque style.

ST. MARGARET'S CHURCH was erected soon after the City's location. It was raised to the rank of minor basilica by John Paul II. The church is a pearl of Nowy Sącz architecture and art. The oldest painting is the Gothic polychrome of 1360 depicting the scenes of Christ's martyrdom and crucifixion. St. Margaret's Collegiate Basilica is a sanctuary well-known in the Tarnów diocese,

also referred to as the "Mount Tabor" of Nowy Sącz because of the 16th century painting of the Transfiguration of the Christ from the „vera icon” circle that can be seen in the main altar.

The **SĄCZ CASTLE** was built at the fork of Dunajec and Kamiénica Rivers in mid 14th century. It was founded by King Kazimierz the Great. Władysław Jagiełło took a liking to the stronghold: it was here that the plans of war against the Teutonic Knights were conceived. Kazimierz Jagiellończyk ordered to school his sons upon the Dunajec River. At the beginning of the 17th

century the castle was destroyed by the fire. It was rebuilt by the Lubomirski family according to the design of Italian architect, Maciej Trapola. In time it fell into ruin. The destruction was completed with later fires in the 18th century. In the partition period it was turned into barracks. The castle was restored in the 1930s. During the Second World War the occupant set up barracks and weapon dump here. In 1945 the partisans blew up the castle, and today only the Blacksmith Tower is left. Only fragments of defensive walls were preserved from the City's fortifications.

foto: K.Bańkowska

foto: 1, 2, 4, 5, 6, 7 - Klasztor w Starym Sączu, foto: 3 - Średniowieczny antyfonarz

Starosądecki klasztor

STAROSĄDECKI ZESPÓŁ KLASZTORNY SIÓSTR KLARYSEK, ufundowany przez św. Kingę w 1280 r. otrzymał od fundatorki - jako uposażenie - ziemię sądecką wraz z miastem. Pierwszy kościół był zapewne drewniany, z częścią murowaną, konsekrowany w 1285 r. Przebudowany został w 1332 r. w stylu gotyckim, poświęcony Trójcy Świętej. Liczne pożary sprawiły, że zabytek był przebudowywany i remontowany. Zachował jednak charakter budowli gotyckiej, o czym świadczą bryła świątyni

oraz żebrowo-krzyżowe sklepienie prezbiterium i kaplicy pod chórem. Budowla jednonawowa, o wydłużonym płęcloprzęstowym korpusie i krótkim, węższym od korpusu prezbiterium. Zespół klasztorny został gruntownie przebudowany w latach 1601-1604 przez Jana de Simoniego w stylu manierystyczno-barokowym. Na uwagę zasługuje barokowa ambona z 1671 r. z wyobrażeniem drzewa Jessego. W przedsionku kościoła znajduje się gotycka chrzcielnica z XV w. w kształcie osmiobocz-

nego kielicha z dekoracją maswerkową. Z 1699 r. pochodzi ołtarz główny autorstwa Baltazara Fontany wykonany z czarnego marmuru oraz stiuku. Jego autorstwa są także ołtarze boczne. Do kościoła przylega XIV-wieczna kaplica św. Kingi, otwarta od nawy dużym oknem w marmurowej barokowej oprawie, odgradzona ozdobną kratą z XVII w. Po lewej stronie okna umieszczono tablicę pamiątkową, ufundowaną w podziękowaniu za kanonizację Świętej Kingi oraz za pobyt

w tym miejscu Jana Pawła II. W kaplicy widoczny jest barokowy ołtarz z posągami Księżnej (ok. 1470 r.) wyrzeźbionym w drewnie lipowym. We wnętrzu pod posągami znajduje się trumienka z relikwiami Świętej. Blżej kraty znajduje się dawny grobowiec Kingi w kształcie tumbi, w którym początkowo spoczywało jej ciało.

Informacja: Plac Św. Kingi 1, 33-340 Stary Sącz, tel. 18 446 04 99, sekretariat@klaryskl.sacz.pl, www.klaryski.stary.sacz.pl

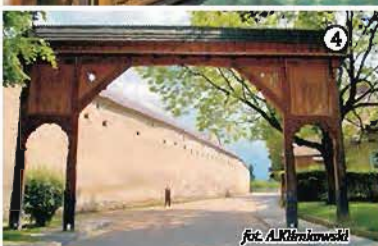
2

foto: K. Bańkiewicz

3

foto: K. Bańkiewicz

4

foto: A. Klimkowski

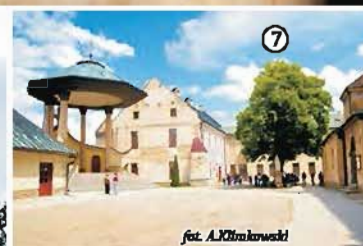
5

foto: K. Bańkiewicz

6

foto: A. Klimkowski

7

foto: A. Klimkowski

Photo 1, 2, 4, 5, 6, 7 – Monastery in Stary Sącz, Photo 3 – Medieval antiphony

Monastery In Stary Sącz

Founded by St. Kinga in 1280, the MONASTIC COMPLEX OF SISTERS OF ST. CLARA IN STARY SĄCZ, received this land from its founder with the town as endowment. Consecrated in 1285, the first church was, most likely, made of wood with stone fragment. It was rebuilt in 1332 in the Gothic style as devoted to the Holy Trinity. Many fires caused that this heritage site was rebuilt and renovated, but it retained the character of a Gothic building, which is evidenced by the shape of the church and the cross-rib

vault of the presbytery and the chapel beneath the choir loft. It is a single-aisle building with expanded five-bay body, and the presbytery narrower than the body. The monastic complex was thoroughly reconstructed in the years 1601-1604 by Giovanni de Simoni in the Mannerist and Baroque style. What is worth noting is the Baroque pulpit from 1671 depicting the Tree of Jesse. In the church's vestibule there is a Gothic font of the 15th century shaped as an octagonal chalice with tracery decoration. The main

altar created by Balthasar Fontana dates back to 1699, and is made of black marble and stucco. He is also the author of side altars. Next to the church there is the 14th century Chapel of St. Kinga that is open from the aisle's side with a large window in Baroque fitting and separated by the 17th century decorative bars. Left of the window, there is a commemorative plaque founded as thanks for the canonisation of St. Kinga and the visit of John Paul II. In the Chapel you can see a Baroque altar with

the figure of the Princess (c. 1470) sculpted in lime wood. The niche below the figure holds a small coffin with the Saint's relics. Nearer to the bars there is the old tomb of Kinga, shaped like a tumba (an old type of drum), which initially held her body.

Information: Plac św. Kingi 1, 33-340 Stary Sącz, Tel. 18 446 04 99, sekretariat@klaryski.sacz.pl, www.klaryski.stary.sacz.pl

fot. 1, 2 - Sala Pamięci Jana Pawła II, fot. 3 - Dom Pielgrzyma „Opoka”, fot. 4 - Obraz kanonizacyjny św. Kingi, fot. 5 - Ołtarz papieski

Ołtarz papieski w Starym Sączu

16 czerwca 1999 r. Ojciec Święty Jan Paweł II dokonał na starosądeckich błoniach kanonizacji błogosławionej Kingi - Patronki Ziemi Sądeckiej. Według planu, po uroczystości OŁTARZ PAPIESKI miał być rozebrany, a świadkiem historycznego wydarzenia pozostać miała kapliczka z figurą Pana Jezusa frasośliwego. Zainteresowanie pielgrzymów i turystów Ołtarzem sprawiło, iż ta niezwykła pamiątka pozostała na miejscu. Ołtarz jest dwukondygnacyjną drewnianą konstrukcją, z pod-

wyższą częścią środkową, którą wieńczy dach z charakterystycznymi wieżyczkami. Mensa ołtarzowa pierwotnie wspierała się na dwóch słupach soli kamiennych, pochodzących z kopalni w Bochni, jednak, ze względu na niszczący wpływ warunków atmosferycznych, zostały one zastąpione granitowymi. Obecnie bloki solne znajdują się w kaplicy Świętej Kingi w bocheńskiej kopalni. Nad mensą ołtarzową wisi kopia wizerunku kanonizacyjnego pędzla Józefy Kamińskiej. Obok

Ołtarza stoi kapliczka Pana Jezusa autorstwa Michała Gąsienicy Szostaka z Zakopanego. W dolnej, zamkniętej części Ołtarza znajduje się Sala Pamięci Jana Pawła II, zakrystia (wyposażona w niezbędne paramenty liturgiczne), sala audiowizualna oraz sklepik z pamiątkami. Tuż obok Ołtarza powstał DOM PIELGRZYMA „OPOKA”, który jest obiektem o standardzie hotelu***. „OPOKA” oferuje usługi noclegowe, wynajem sal konferencyjno-bankietowych, usługi gastronomiczne oraz szeroki

program posługi duszpasterskiej w ramach rekolekcji, spotkań formacyjnych i turystyki religijnej. Grupy pielgrzymkowe mogą skorzystać z 80-osobowej kaplicy lub uczestniczyć we mszy świętej odprawianej na Ołtarzu Papieskim.

Informacja: Diecezjalne Centrum Pielgrzymowanta im. Jana Pawła II, ul. Papieska 10, 33-340 Stary Sącz, tel. 18 446 14 39, centrum@stary.sacz.pl, www.opoka_sacz.pl

5

Photo 1, 2 - Room of Remembrance of John Paul II, Photo 3 - "Opoka" Pilgrim House, Photo 4 - Canonisation picture of St. Kinga, Photo 5 - Papal altar

Papal altar in Stary Sącz

On the 16th of June 1999 Pope John Paul II canonised Blessed Kinga, the patron saint of the Nowy Sącz land, on the Stary Sącz Green. It was planned that after the ceremony the PAPAL ALTAR was to be dismantled, and a small chapel with a figure of Worrying Jesus was to be left as a witness to this historical event. The pilgrims' and tourists' interest in the Altar caused that this unique memento stayed in place. The Altar is a two-level wooden structure with elevated middle part that is crowned with

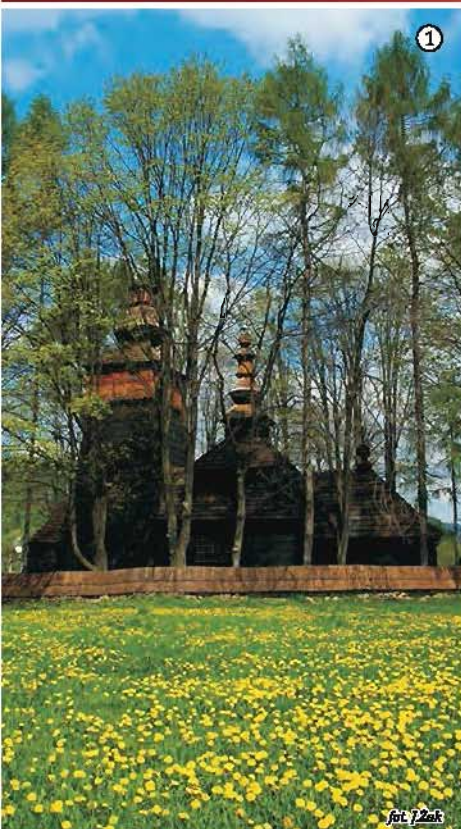
a roof with characteristic turrets. The altar mensa was initially supported by two pillars of rock salt from the Bochnia mine, but, due to the destructive impact of atmospheric conditions, they were replaced with granite ones. Today the salt blocks can be seen in the Chapel of St. Kinga in the Bochnia mine. Above the altar mensa there hangs a copy of the canonisation picture by Józefa Kamińska. Next to the Altar there is the Chapel of Jesus created by Michał Gasienica Szostak from Zakopane. In the lower closed

part of the Altar there is the Room of Remembrance of John Paul II, sacristy (fitted with the necessary liturgical vessels), audio-visual room and a gift shop.

Right next to the Altar the "OPOKA" (ROCK) PILGRIM HOUSE was established in the standard of a three-star hotel. "OPOKA" offers accommodation, rental of conference and banquet rooms, eating facilities and a broad programme of pastoral services as part of retreats, formation meetings and religious tourism. Pilgrimage groups can

use a chapel for 80 people or participate in a Holy Mass conducted at the Papal Altar.

Information: John Paul II Diocese Pilgrimage Centre, ul. Papieska 10, 33-340 Stary Sącz, Tel. 18 446 14 39, centrum@stary.sacz.pl, www.opoka.sacz.pl

1

2

1 - Powroźnik, 2 - Krynica-Zdrój, 3 - Wojkowa, 4 - Berest, 5 - Czirna, 6 - Mochnaczka

Architektura sakralna

SZLAK CERKWI ŁEMKOWSKICH - na trasie można zwiedzić dawne cerkwie greckokatolickie, w większości obecnie pełniące funkcje kościołów rzymskokatolickich. W obiektach pozostał oryginalny wystrój cerkiewny. Cerkwie zostały zbudowane na przełomie XVIII-XIX wieku, w typie budownictwa zachodnio-łemkowskiego. Szlak przebiega przez Krynicy-Zdrój, Berest, Polany, Piorunkę, Czirną, Mochnaczkę, Tylicz, Muszynkę, Wojkową i Powroźnik.

Drewniana **CERKIEW PW. ŚW. JAKUBA MŁODSZEGO APOSTOŁA W POWROŹNIKU** zbudowana prawdopodobnie w latach 1604-1606. Wewnątrz zachowany wystrój cerkiewny z najstarszymi a zarazem najbardziej cennymi zabytkami tej sztuki na obszarze dawnego „klucza muszyńskiego”. W zakrytli niezwykle dziś rzadko spotykana polichromia figuralna z 1637 r. Ikonostas z XVII w. wykorzystany częściowo jako tło barokowego ołtarza głównego, w którym znajduje się Ikona „Matka Boża z Dzieciątkiem” rów-

nież z XVII w. Pozostałe ikony umieszczone na bocznych ołtarzach mają unikatową wartość. Do najstarszych zabytków należą rokokowa ambona z 1700 r. i dzwon z 1615 r. Od 1951 r. kościół rzymskokatolicki.

Drewniana **CERKIEW PW. ŚŚ. KOSMY I DAMIANA W WOJKOWEJ** z 1792 r. Zbudowana w stylu zachodniołemkowskim. Wewnątrz zachowany wystrój cerkiewny. Najstarszym, a zarazem w całości zachowanym zabytkiem, jest rokokowy ikonostas z XVIII w. w typie ikonostasu karpackiego. Jego

schemat sprowadza się do pięciu warstw ikon, w dolnej części rozdzielonych Wrotami Carskimi i Diakońskimi. Dolną część ikonostasu tworzą ikony główne (namiestne), kolejny rząd to prazdniki oraz mandylion, powyżej apostołowie, nad którymi znajdują się prorocy i ojcowie kościoła. Pośrodku, pomiędzy nimi jest Chrystus Tronujący. W koronie ikonostasu są patriarchowie. Po wysiedleniu ludności łemkowskiej w latach 1945-1947, cerkiew została przemianowana na kościół rzymskokatolicki.

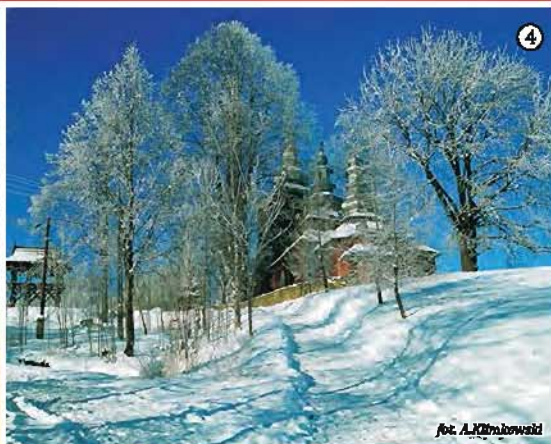
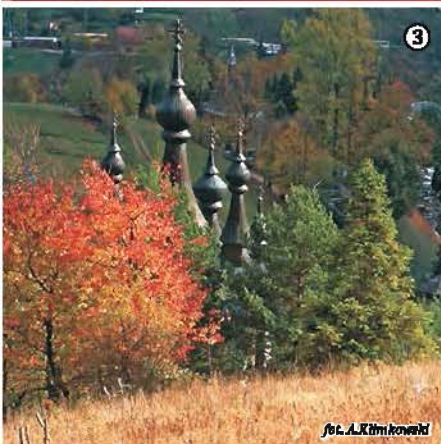

Photo 1, 2 - Powroźnik, Photo 3 - Krynica-Zdrój, Photo 4 - Wojkowa, Photo 5 - Berest, Photo 6 - Czarna, Photo 7 - Mochnaczką

🍷 Sacral architecture

LEMKO ORTHODOX CHURCH ROUTE – following the route, you can visit old Greek Catholic churches that today serve mostly as Roman Catholic churches. The buildings retained their original Greek Catholic church. The churches were built at the turn of the 18th and 19th centuries according to the West Lemko construction type. The route crosses Krynica-Zdrój, Berest, Polany, Florunka, Czarna, Mochnaczką, Tylicz, Muszynka, Wojkowa and Powroźnik.

The wooden **ORTHODOX CHURCH OF ST. JAMES YOUNGER APOSTLE**

IN **POWROŹNIK** was most likely built in the years 1604–1606. The interior retains the Orthodox decoration with the oldest and, at the same time, most valuable historical specimens of this art in the area of the old “Muszynka key”. In the sacristy there is the 1637 figural polychrome that can be rarely found today. The 17th century iconostasis is partially used as the background for the Baroque main altar which features the “Our Lady with the Child” icon also dating back to the 17th century. The remaining icons placed at the side

altars are of unique value. The oldest heritage items include the Rococo pulpit from 1700 and the 1615 bell. Since 1951 it has functioned as a Roman Catholic church.

The wooden **ORTHODOX CHURCH OF ST. COSMA NAD DAMIAN IN WOJKOWA** dating back to 1792. Built in the West Lemko style. The interior retains the Orthodox decoration. The oldest and, at the same time, the fully preserved historical specimen is the Rococo iconostasis from the 18th century shaped in the Carpathian iconostasis type. Its layout involves

five tiers of icons that are separated at the bottom with Royal and Deacon Doors. The bottom part of the iconostasis is formed by main (sovereign) icons, the next tier includes Feasts and Mandylion, then there are apostles above whom there are depicted Prophets and Church Fathers. Between them in the middle there is Christ Enthroned. The iconostasis' crown features patriarchs. After the displacement of the Lemko people in the years 1945–1947, it was turned into a Roman Catholic church.

fol. 1, 2 - Dubne, fot. 3 - Milik, fot. 4, 5 - Jastrzębik, fot. 6 - Szczawnik

Architektura sakralna

Drewniana CERKIEW PW, ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA W DUBNEM z 1863 r. Wewnątrz zachowane wyposażenie cerkiewne z XIX w. Ikonostas rokokowo-klasycystyczny z sześcioma ikonami z 1895 r. pędzla Antoniego Bogdańskiego. Autor ten oprócz figuralnie przedstawionych świętych: Mikołaja, Michała, Matki Boskiej z Dzieciątkiem, Chrystusa Nauczającego, św. Szczepana i św. Wawrzyńca, namalował również scenę przedstawiającą Chrystusa modlącego się w Ogrójcu. Ikona ta pochodzi z ołtarza za ikonostas.

Najstarszym zabytkiem cerkwi jest ikona barokowa Ukrzyżowanie i Złożenie do Grobu. Po wysiedleniu ludności lemnowskiej cerkiew została przemianowana na kościół rzymskokatolicki.

Drewniana CERKIEW PW, ŚW. ŁUKASZA W JASTRZĘBIKU z I poł. XIX w. Wewnątrz polichromia ornamentalna z 1806 r. oraz XIX-wieczny ikonostas barokowo-klasycystyczny z XVIII-wiecznymi ikonami. Jedyńa dokładnie datowana, wykonana w 1775 r. w stylu barokowo-ludowym jest Chrystus Dobry Pasterz. Wpływy bizantyjskie

w wystroju widoczne są w siedmiu ikonach Deesis z apostołami z połowy XVII w., które znajdują się na parapecie chóru. Obecnie kościół rzymskokatolicki.

Drewniana CERKIEW PW, ŚW. DYMITRA W SZCZAWNIKU z 1841 r. Wewnątrz wystrój charakterystyczny dla sakralnego greckokatolickiego budownictwa byłego „Jłuczca muszyńskiego”. Zachowany późnobarokowy ołtarz boczny z 1729 r. z ikoną Przemienienia Pańskiego i obrazem Chrystusa w Grobie. W ołtarzu bogata ornamentyka roślinno-geome-

tryczna. Dzwon z 1707 r. Obrazy ludowe: wotywny z 1854 r. Ukrzyżowanie i Ikona św. Barbary z 1867 r. Późnobarokowy ikonostas z przełomu XVIII i XIX w. Obecnie kościół rzymskokatolicki. Drewniana CERKIEW PW, ŚŚ. KOSMY I DAMIANA W MILIKU zbudowana w 1813 r. w stylu zachodnio-łemkowskim. Wewnątrz polichromia z 1930 r. Ikony Opłakiwanie Chrystusa z 1700 r., Pieta z XVII w. oraz niekompletny ikonostas rokokowo-klasycystyczny z 1806 r. Feretrony z ludowymi ikonami Chrystusa na Krzyżu.

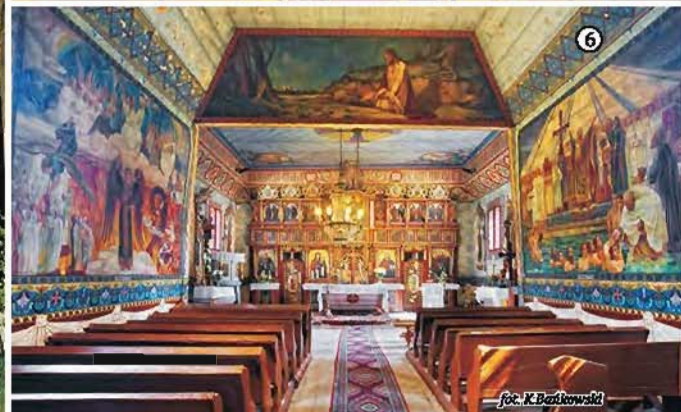
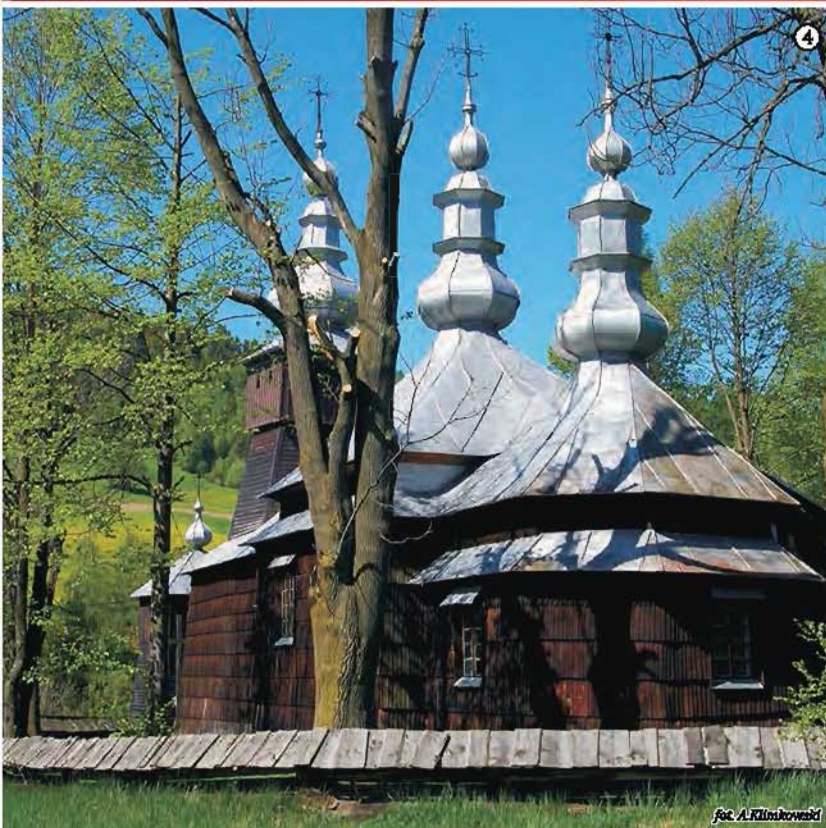

Photo 1, 2 - Dubne, Photo 3 - Milik, Photo 4, 5 - Jastrzębik, Photo 6 - Szczawnik

Sacral architecture

The wooden **ORTHODOX CHURCH OF ST. MICHAEL THE ARCHANGEL IN DUBNE** dating back to 1863. The interior retains the Orthodox church furnishing from the 19th century. The Rococo-Classical iconostasis contains six 1895 icons by Antoni Bogdański. Apart from the figural presentation of saints: Nicolas, Michael, Our Lady with the Child, Teaching Christ, Stephen and Laurence, this author also painted a scene depicting Christ praying in the Garden of Gethsemane. This icon comes from the altar behind the iconostasis. The oldest heritage item in the Orthodox church is the

Baroque icon depicting Crucifixion and Entombment of Christ. After the Lemko people's displacement the Orthodox church was transformed into a Roman Catholic church.

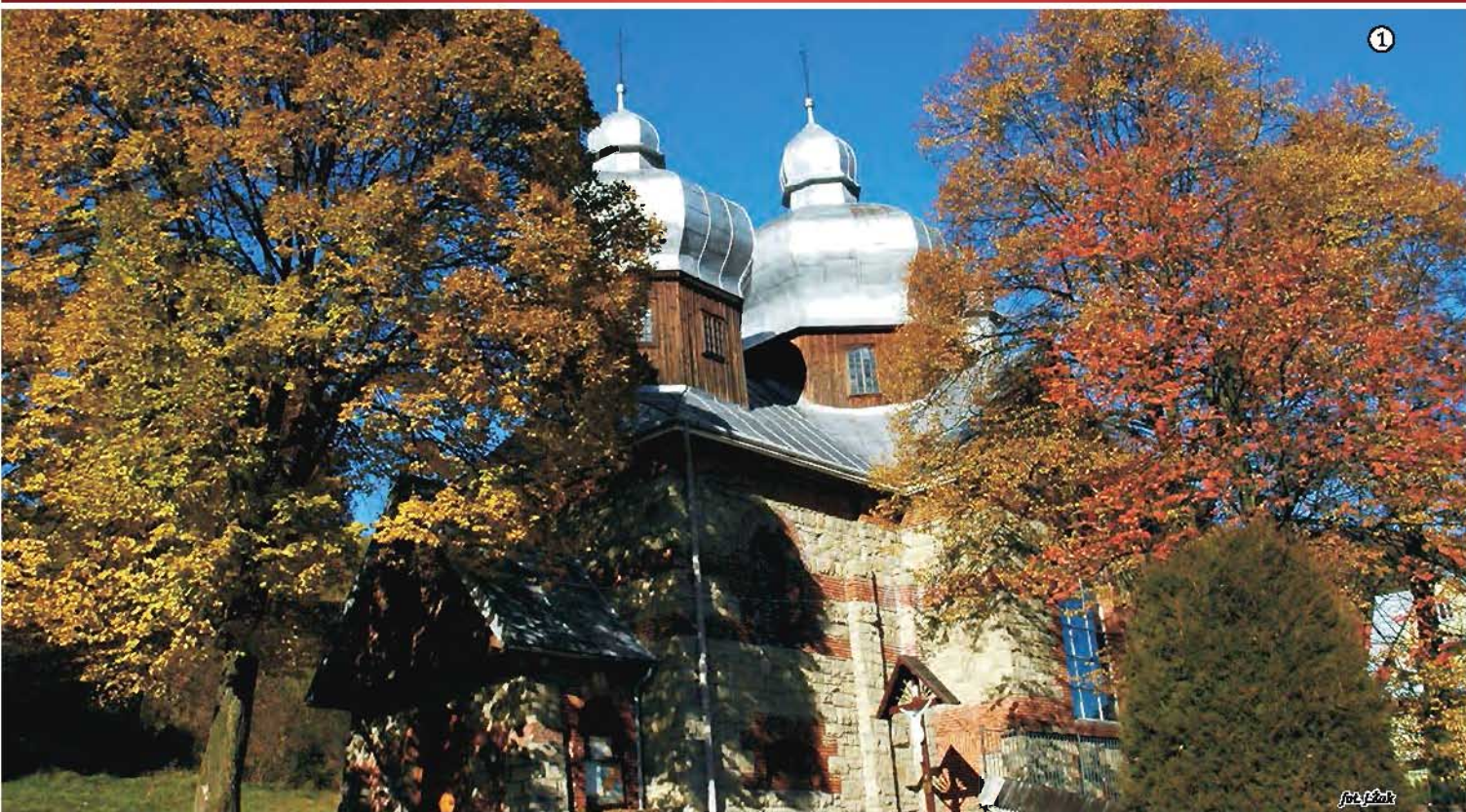
The wooden **ORTHODOX CHURCH OF ST. LUCAS IN JASTRZĘBIK** dating back to the 1st half of the 19th century. The interior holds the ornamental polychrome of 1806 and the 19th century Baroque-Classical iconostasis with 18th century icons. The only icon that can be accurately placed in time for 1775 is the one depicting Christ the Good Shepherd made in the Baroque folk style. The

Byzantine influences on the interior are visible in the seven icons of Deesis with apostles dating back to the mid 17th century that can be found at the choir loft's parapet. Today it is a Roman Catholic church.

The wooden **ORTHODOX CHURCH OF ST. DEMETRIUS IN SZCZAWNIK** dating back to 1841. The interior is characteristic of the sacral Greek Orthodox building of the old "Muszyna" key. The preserved side altar from 1729 features the Icon of the Christ's Transfiguration and the painting of The Body of Christ in the Tomb. The altar has rich floral and

geometric ornaments. 1707 bell. Folk paintings: votive offering of 1854, Crucifixion, and icon of St. Barbara of 1867. The late-Baroque iconostasis dates back to the turn of the 18th and 19th centuries. Today it is a Roman Catholic church.

The wooden **ORTHODOX CHURCH OF ST. COSMA AND ST. DAMIAN IN MILIK** was built in 1813 in the West Lemko style. Inside there is a 1930 polychrome. Icons: Lamentation of Christ from 1700, Pieta from the 17th century and the incomplete Rococo-Classical iconostasis from 1806. Feretrum with folk icons of Christ on the Cross.

fol. 1 - Żegiestów, fot. 2, 3 - Andrzejówka, fot. 4 - Leluchów, fot. 5 - Złockie

Architektura sakralna

Drewniana CERKIEW PW. ŚW. DYMITRA W ZŁOCKIEM powstała w latach 1867-1872 w stylu zachodniołemkowskim. Wewnątrz: klasycystyczno-rokokowy ikonostas z II poł. XIX w. oraz polichromia figuralno-ornamentalna z 1873 r., ołtarze boczne w stylu rokokowym z XIX w., barokowy krucyfiks, barokowo-ludowy obraz Chrystusa u słupa pochodzący z XVIII w., ikona Ukrzyżowanie z 1875 r., chrzcielnica z 1963 r. Od 1951 roku kościół rzymskokatolicki pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny.

Drewniana CERKIEW PW. ZAŚNIĘCIA BOGURODZICY W ANDRZEJÓWCE z 1864 r. Wewnątrz: późno-barokowy ołtarz z XVIII w., widoczne nikiłe ślady malowanego fryzu arkadowego, niekompletny ikonostas z XVIII w. Na uwagę zasługują ikony Matki Boskiej i św. Mikołaja oraz kilkusetletnie obręcze metalowe i dwa młotki, którymi dzwoniło w kościołach. Obecnie kościół rzymskokatolicki pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.

Murowana CERKIEW PW. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA W ŻEGIE-

STOWIE zbudowana w latach 1917-1925 na planie krzyża greckiego, w tradycji budownictwa cerkiewnego. Wystrój wnętrza częściowo neoromański z okresu 1959-1960. Z dawnego wyposażenia pozostały feretrony z ludowymi ikonami Zwiastowania i Ukrzyżowania Chrystusa Pantokratora z 1784 r., idelich barokowy z XVIII w., rzeźbiony lichtarz paschalny z przełomu XVIII i XIX w. oraz namalowany na blasze obraz Chrystusa w Grobie. Cerkiew przemianowana na kościół rzymskokatolicki pw. św. Anny i św. Michała.

Drewniana CERKIEW PW. ŚW. DYMITRA W LELUCHOWIE z 1861 r. Zbudowana w stylu zachodniołemkowskim. Wewnątrz polichromia ornamentalna z początku XX w. oraz częściowo zachowane wyposażenie cerkiewne. W dobrym stanie zachował się ikonostas z ikonami z 1895 r.; dwie ikony: Verelcon z przełomu XVIII-XIX w. oraz datowana na 1722 r. ikona św. Mikołaja. Z wyposażenia przetrwały także krzyże procesyjne i feretrony. Obecnie kościół rzymskokatolicki pw. Macierzyństwa Najświętszej Marii Panny.

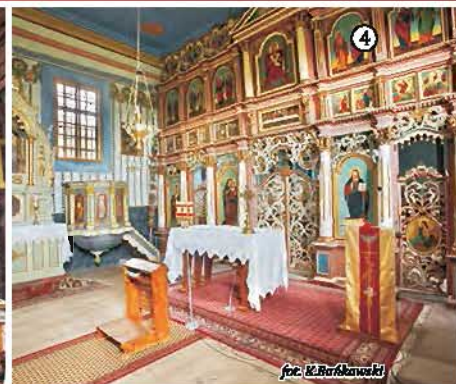
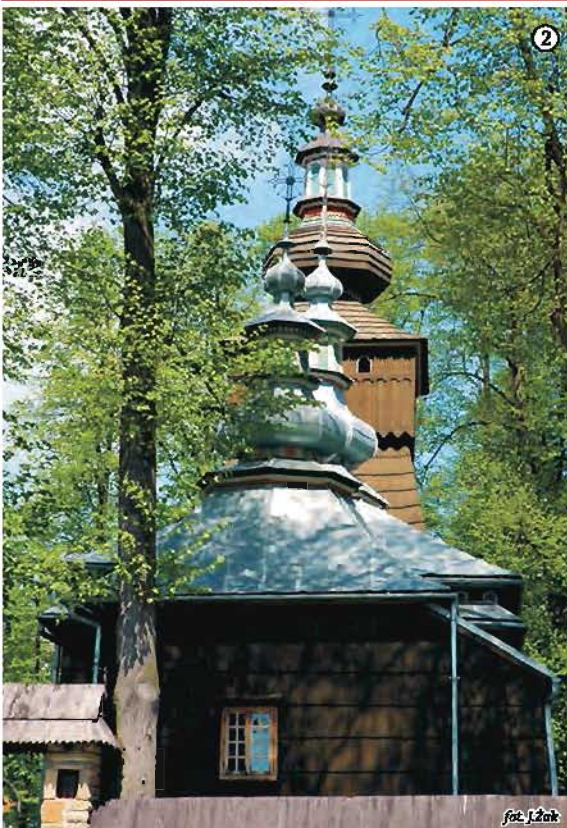

Photo 1 - Żegiestów, Photo 2, 3 - Andrzejówka, Photo 4 - Leluchów, Photo 5 - Złockie

⦿ Sacral architecture

The wooden ORTHODOX CHURCH OF ST. DEMETRIUS IN ZŁOCKIE was built in the years 1867-1872 in the West Lemko style. The interior features the Classicist-Rococo iconostasis from the 2nd half of the 19th century and the 1873 figural and ornamental polychrome, side altars in the Rococo style from the 19th century, Baroque crucifix, Baroque folk painting of the Christ at the pillar from the 18th century, the 1875 icon depicting the Crucifixion, and font from 1963. Since 1951 it serves as a Roman Catholic church of the Nativity of Mary.

The wooden ORTHODOX CHURCH OF THE DORMITION OF THE

THEOTOKOS IN ANDRZEJÓWKA dating back to 1864. The interior features a late Baroque altar from the 18th century, visible faint signs of painted arcade frieze, and incomplete iconostasis from the 18th century. It is worthwhile to see the icons of the Mother of God and St. Nicolas, as well as the hundreds-year-old metal rims and two hammers that were used to ring for alarm and at church services. Today it is a Roman Catholic church of the Assumption of Mary.

The stone ORTHODOX CHURCH OF ST. MICHAEL ARCHANGEL IN ŻEGIEŚTÓW was built in the years 1917-

1925 on the Greek cross plan in the Orthodox church building tradition. The interior decoration is partially neo-Romanesque and dates back to the years 1959-1960. The items remaining from the old furnishing include feretrum with folk icons of the Annunciation and the Crucifixion of Christ Pantocrator of 1784, the Baroque chalice from the 18th century, carved paschal candlestick from the turn of the 18th and 19th centuries, and the picture of the Body of Christ in the Tomb painted on tin. The Orthodox church was transformed to a Roman Catholic church of St. Anne and St. Michael.

The wooden ORTHODOX CHURCH OF ST. DEMETRIUS IN LELUCHÓW dating back to 1861 was built in the West Lemko style. The interior features ornamental polychrome from the beginning of the 20th century and partially preserved Orthodox church furnishing. The iconostasis with icons from 1895 has been preserved in good condition. Two icons: „vera icon” from the turn of the 18th and 19th centuries and St. Nicolas' icon dating back to 1722. The preserved furnishing also includes procession crosses and feretrum.

1

fot. 1 - Kamianna, fot. 2 - Bogusza, fot. 3 - Łosie, fot. 4 - Rostoka Wielka, fot. 5 - Wierchomla, fot. 6 - Maciejowa

fot. K. Dątkowski

Architektura sakralna

Murowana **CERKIEW PW. OPIEKI NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY W ŁABOWEJ** z 1784 r. - najstarsza na zachodniej Łemkowszczyźnie. Jest otoczona starym, kamленным murem z dwoma bramkami.

Drewniana **CERKIEW PRAWOSŁAWNA PW. NAWIEDZENIA NMP W KAMIANNEJ** z 1937 r., jednona-wowa, z prezbiterium i dwoma kaplicami tworzącymi krzyż. Wystrój i rzeźby wykonał miejscowy rzeźbiarz Jan Stefaniak. **CERKIEW GRECKOKATOLICKA PW. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA**

W ŁOSIU z 1826 r., drewniana, otoczona murem kamiennym. We wnętrzu dawne wyposażenie cerkiewne z kompletnym ikonostasem rokokowo-klasycystycznym.

CERKIEW GRECKOKATOLICKA PW. OPIEKI BOGARODZICY W MACIEJOWEJ z 1830 r., drewniana, otoczona kamленным murem z dwoma bramkami. W jej najbliższym sąsiedztwie znajduje się drewniana dzwonnica, we wnętrzu świątyni zachowany kompletny ikonostas oraz neobarokowe ołtarze,

CERKIEW PW. ŚW. DYMITRA W ROZTOCE WIELKIEJ z 1819 r., drewniana, we wnętrzu zachowane pozostałości wyposażenia cerkiewnego oraz klasycystyczny ołtarz.

DREWNIANA CERKIEW PW. ŚW. DEMETRIUSZA W BOGUSZY, zbudowana w 1858 r. Budowla trójdziałna, konstrukcji zrębowej, oszalowana, z wieżą o konstrukcji słupowo-ramowej zwieńczona baniastym hełmem. Wyposażenie datowane na XVIII w. (dwa barokowe ołtarze boczne, ikony, polichromowana ambona,

kamienne krolewnice z 1772); reszta z wieku XIX (barokowo-klasycystyczny ołtarz główny, ikony). Obecnie kościół rzymskokatolicki.

CERKIEW GRECKOKATOLICKA W WIERCHOMLI WIELKIEJ z 1821 r., w której przetrwał kompletny ikonostas z bramkami i ikonami z II połowy XIX w. o bogatej snycerze.

CERKIEW GRECKOKATOLICKA W ZUBRZYKU z 1875 r. Wewnątrz świątyni zachowały się fragmenty ikonostasu oraz boczne ołtarze z XVIII w.

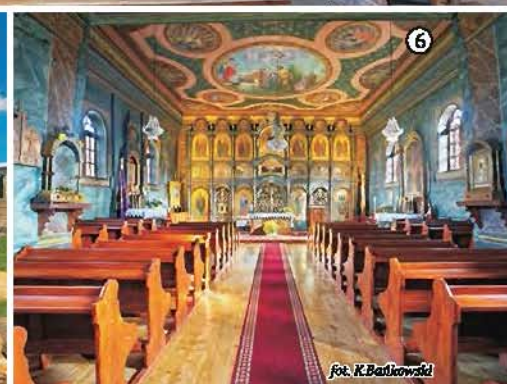
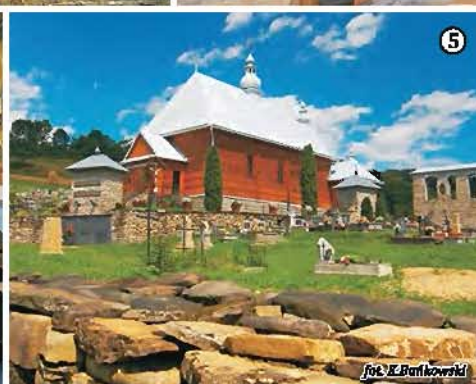
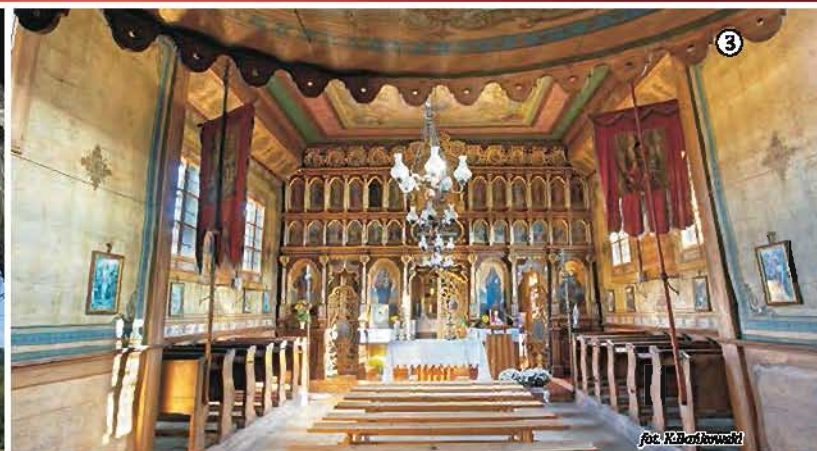

Photo 1 - Kamianna, Photo 2 - Bogusza, Photo 3 - Łosie, Photo 4 - Roztoka Wielka, Photo 5 - Wierchomla, Photo 6 - Maciejowa

⦿ Sacral architecture

The stone **ORTHODOX CHURCH OF THE CARE OF VIRGIN MARY IN ŁĄBOWA** dating back to 1784 is the oldest building of this type in West Lemko land. It is surrounded by an old stone wall with two gates.

The wooden **ORTHODOX CHURCH OF THE VISITATION OF MARY IN KAMIANNA** dating back to 1937 is a single-aisle church with presbytery and two chapels forming a cross. The interior decoration and sculptures were created by Jan Stefaniak, a local sculptor.

The **GREEK ORTHODOX CHURCH OF MICHAEL ARCHANGEL IN ŁO-**

SIE dating back to 1826 is made of wood and surrounded by a stone wall. The interior features old Orthodox church furnishing with complete Rococo-Classical iconostasis.

The **GREEK ORTHODOX CHURCH OF THE CARE OF MOTHER OF GOD IN MACIEJOWA** dating back of 1830 is made of wood and surrounded with a stone wall with two gates. In its immediate neighbourhood there is a wooden belfry, while the interior of the church features a fully-preserved iconostasis and neo-Baroque altars.

The **ORTHODOX CHURCH OF ST. DEMETRIUS IN ROZTOKA WIELKA** dating back to 1819 is made of wood, while the interior features the remains of the Orthodox church furnishing and the Classical altar.

The **WOODEN ORTHODOX CHURCH OF ST. DEMETRIUS IN BOGUSZA** was built in 1858. It is a three-part, close-boarded building with log construction whose tower has a pillar and frame structure crowned with spherical dome. The furnishing dates back to the 18th century (two Baroque side altars, icons, polychrome pulpit, and stone

stoup from 1772); the rest is dated to the 19th century (Baroque-Classical main altar, icons). Today it is a Roman Catholic Church.

The **GREEK ORTHODOX CHURCH IN WIERCHOMLA WIELKA** dating back to 1821 features the fully preserved iconostasis with gates and icons from the 2nd half of the 19th century with rich wood-carvings. The **GREEK ORTHODOX CHURCH IN ZUBRZYK** dating back to 1875. In the church's interior there are preserved fragments of iconostasis and side altars from the 18th century.

foto: L. Machowiska

foto: L. Machowiska

foto: L. Machowiska

foto: 1, 2, 3 - Tropie, foto: 4 - Przydonica, foto: 5 - Podole, foto: 6 - Rożnów

Architektura sakralna

KOŚCIÓŁ PW. ŚŚ. ANDRZEJA ŚWIERADA I BENEDYKTA W TROPIU - to obiekt murowany, w stylu romańskim, zbudowany według tradycji w 1090 r. obok pustelni. W prezbiterium resztki romańskiej polichromii z XII w. W ołtarzu późnogotycki obraz Matki Bożej. Pozostałe elementy wyposażenia (polichromia, epitafla) rokokowe i barokowe. Przy kościółku pustelnia św. Andrzeja Świerada - kapliczka w miejscu - gdzie, jak głosi tradycja, mieszkał święty (żyjący w latach 980-1034). Obok resztki

prastarego dębu, który miał się rozpaść sam, dając schronienie pustelnikowi.
KOŚCIÓŁ PW. MATKI BOŻEJ RÓŻAŃCOWEJ W PRZYDONICY - drewniany z 1572 r. w stylu gotyckim z wieżą barokową o konstrukcji zrębowej. W prezbiterium zachowana polichromia późnorenesansowa sprzed 1596 r. - wielokrotnie odnawiana. Ołtarz główny rokokowy z II połowy XVIII w., a w nim obraz Matki Boskiej Pocieszenia z Dzieciątkiem, obraz św. Floriana oraz cena-ne tryptyki w ołtarzach bocznych.

KOŚCIÓŁ PW. PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO W PODOLU - drewniany, wybudowany na początku XVI w. w stylu gotyckim z elementami barokowymi, jednonawowy, o konstrukcji zrębowej. Wewnątrz zachowane renesansowe polichromie z 1542 r. oraz ołtarz główny z drugiej połowy XVII w.
KOŚCIÓŁ PW. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA W ROŻNOWIE - drewniany z 1661 r., rozbudowany w XX w. Wewnątrz barokowe ołtarze, na ścianie nad chórem muzycznym

zachowane fragmenty polichromii późnorenesansowej z 1688 r.
KOŚCIÓŁ PW. ŚW. BARTŁOMIEJA W ZBYSZYCACH - murowany z połowy XV w., przebudowany w XVIII w. Bogate wyposażenie, na które składają się późnogotyckie i barokowe ołtarze, stalle płaskorzeźbione motywem winnej latorośli, płyta nagrobna M. Kempnińskiego z 1490 r. oraz pozostałości renesansowej polichromii.

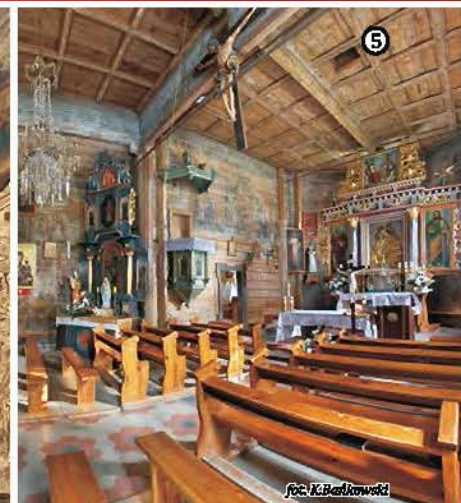

Photo 1, 2, 3 - Tropie, Photo 4 - Przydonica, Photo 5 - Podole, Photo 6 - Rożnów

✿ Sacral architecture

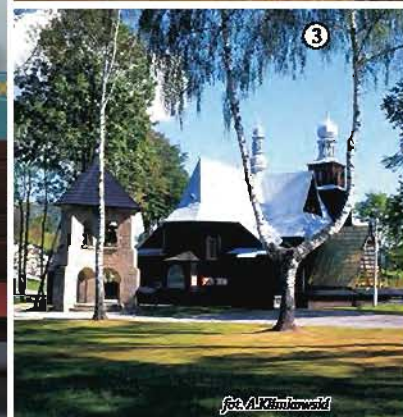
The **CHURCH OF ST. ANDRZEJ ŚWIERAD AND ST. BENEDICT IN TROPIE** is a stone building in the Romanesque style built, according to tradition, in 1090 next to a hermitage. In the presbytery there are remains of the Romanesque polychrome from the 12th century. The late-Gothic altar features the painting of Our Lady. Other elements of furnishing (polychrome, epitaphs) belong to the Rococo and Baroque style. In the church's vicinity there is St. Andrzej Świerad's hermitage, a chapel where legend has it that the Saint

was living (in the years 980-1034). Nearby there are remains of the ancient oak which supposedly cracked on its own giving shelter to the hermit.

The wooden **CHURCH OF OUR LADY OF ROSARY IN PRZYDONICA** was built in 1572 in the Gothic style with Baroque tower of log construction. In the presbytery there is preserved late-Renaissance polychrome from before 1596 that was repeatedly restored. The main Rococo altar from the 2nd half of the 16th century features the painting of Our Lady of Consolation with Child,

the painting of St. Florian and valuable triptychs in side altars. The wooden **CHURCH OF THE EXALTATION OF THE HOLY CROSS IN PODOLE** was built at the beginning of the 16th century in the Gothic style with Baroque elements. It is a single-aisle building with log construction. The interior features preserved Renaissance polychrome from 1542 and the main altar from the 2nd half of the 17th century. The wooden **CHURCH OF ST. MICHAEL ARCHANGEL IN ROŻNÓW** from 1661 was extended in the 20th

century. The interior features Baroque altars. On the water above the music choir loft there are pre-served fragments of late-Renaissance polychrome from 1688. The stone **CHURCH OF ST. BARTHOLOMEW IN ZBYSZYCE** from the mid 15th century was reconstructed in the 18th century. It has rich furnishing comprised of late-Gothic and Baroque altars, stalls decorated with reliefs with the grapevine motif, tombstone of M. Kempfński from 1490 and the remains of Renaissance polychrome.

fol. 1, 2 - Binczarowa, fol. 3, 4 - Ptaszkowa

Architektura sakralna

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. STANISŁAWA W BINCZAROWEJ to dawna cerkiew greckokatolicka pod wezwaniem św. Demetriusza wzniesiona w 1760 r., przebudowana częściowo w latach 1797 i 1879, a odnowiona w latach 1966-1967. Obiekt utrzymany w charakterze zachodniołemkowskiego budownictwa cerkiewnego, drewniany, o zrębowej konstrukcji ścian. We wnętrzu nad całością dominuje umieszczony za ołtarzem późnobarokowy ikonostas z drugiej połowy XVIII w., rząd proroków, rząd Deesis, rząd prazdników, ikona namiestna

Chrystusa Nauczającego oraz wrota carskie i diakańskie. Pośrodku rzędu prazdników wstawiony jest obraz Matki Bożej Różańcowej, będący kopią taskami słynącego obrazu z kościoła dominikanów w Krakowie. Wewnątrz carskie wrota oraz ikony Chrystusa Pantokratora. Kościół otoczony jest kamiennym murem z Grotą Najświętszej Marii Panny z Lourdes.

KOŚCIÓŁ PW. WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH W PTASZKOWEJ to obiekt w tradycji gotyckiego budownictwa sakralnego,

drewniany, o zrębie konstrukcji oszalowanych ścian. Wystrój i wyposażenie wnętrza pochodzi głównie z XVIII i XIX w. Ściany i niektóre sklepienia pokrywają polichromie ornamentalne i figuralne z lat 1929-1932. Tylko w kruchle południowej zachowały się fragmenty starszych malowideł barokowo-ludowych ze scenami starotestamentowymi z 1795 r., a nawet resztki malowideł patronowych z XVI wieku. We wnętrzu dominuje ołtarz główny wykonany w tradycji późnobarokowej w 1864 r.

z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem, ufundowany przez Michała Stadnickiego w 1734 r. Oprócz niego są tu też dwa małe barokowe ołtarze boczne. W lewym znajduje się płasko-rzeźba Serca Pana Jezusa, w prawym gotycka rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem „ze słonecznikiem” z około 1420 r. - niezwykle cenny obiekt sztuki sakralnej. Najcenniejszym zabytkiem jest płasko-rzeźbiona Modlitwa w Ogrójcu dłuta Wita Stwosza z 1490 r.

Photo 1, 2 - Binczarowa, Photo 3, 4 - Piaszkowa

for: K. Borkowski

Sacral architecture

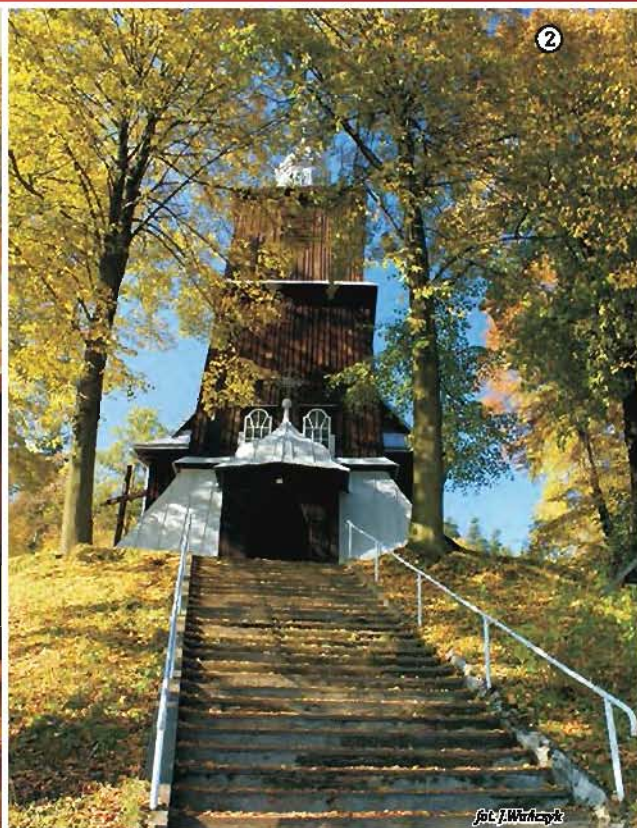
The CHURCH OF ST. STANISLAUS IN BINCZAROWA is the former Greek Orthodox church of St. Demetrius erected in 1760, partially reconstructed in the years 1797 and 1879, and renovated in the years 1966-1967. The building endorses the features of West Lemko Orthodox church building with log construction of the walls. Inside the whole is dominated by the late-Baroque iconostasis from the 2nd half of the 18th century with a tier of prophets, tier of Deesis, tier of Feasts, sovereign icon of

Teaching Christ, and Royal and Deacon Gates. In the middle of the Feasts tier there is inserted the picture of Our Lady of Rosary which is a copy of the benevolent painting from the Dominican church in Krakow. Inside there are the Royal Gates and icons of Christ Pantocrator. The church is surrounded with a stone wall with the Grotto of Our Lady of Lourdes.

The wooden CHURCH OF ALL SAINTS IN PTASZKOWA was built in the tradition of Gothic sacral building with the log construction

of boarded walls. The interior decoration and furnishing date mainly from the 18th and 19th centuries. The walls and some vaults are covered with ornamental and figural polychromes from the years 1929-1932. Only in the southern vestibule there are preserved fragments of older Baroque folk murals with Old Testament scenes from 1795, and even traces of patron murals from the 16th century. The inside is dominated by the main altar created in the late-Baroque tradition in 1864

with the picture of Our Lady with the Child founded by Michał Stadnicki in 1734. There are also two small Baroque side altars. The left one features the relief of the Heart of Christ, while the right altar presents the sculpture of Our Lady with Child 'with sunflower' from circa 1420, an extremely valuable piece of sacral art. The most precious heritage item here is the bas relief depicting Prayer in the Garden of Gethsemane by Veit Stoss from 1490.

fot. 1 - Polna, fot. 2 - Florynka, fot. 3 - Grybów

Architektura sakralna

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. KATARZYNY ALEKSANDRYJSKIEJ W GRYBOWIE - neogotycki trzynawowy kościół parafialny z lat 1909-1914. Nawy rozdzielone są masywnymi kolumnami o uproszczonych kapitelach, na których umieszczone są późnorokokowe drewniane rzeźby dwunastu apostołów z atrybutami. W oknach prezbiterium znajduje się pięć witraży figuralnych z przedstawieniami św. Katarzyny i świętych polskich.

KOŚCIÓŁ PW. NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA WE FLORYNCIE - dawna cerkiew

greckokatolicka pod wezwaniem św. Michała Archanioła, wzniesiona w 1875 r. Obiekt murowany z kamienia, o otynkowanych ścianach. Za ołtarzem głównym znajduje się późnoklasykistyczny ikonostas wykonany w 1875 r. **KOŚCIÓŁ PW. NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY W KRUŻLOWEJ WYŻNEJ** - z 1520 r. Obiekt o cechach budowlanych gotyckich, drewniany, konstrukcji zrębowej, z wieżą konstrukcji słupowej od zachodu. Wnętrze kościoła do dziś zachowało dawny klimat charakterystyczny dla starych, drewnianych

kościółków wiejskich, za sprawą zabytkowych polichromii ściennych, obrazów, rzeźb i sprzętów. We wnętrzu świątyni zachowały się polichromowane stropy z 1520 r., a w prezbiterium - z ornamentami i rozetami. W jednym ze skrzydeł, znajdowała się do końca XIX wieku, słynna gotycka Madonna z Krużlowej, będąca dzisiaj ozdobą Muzeum Narodowego w Krakowie.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. ANDRZEJA W POLNEJ - drewniany o cechach gotyckich z XVI w., przebudowany

w XIX stuleciu. We wnętrzu kościoła zachowała się polichromia figuralna z okresu wzniesienia świątyni, XVIII-wieczny ołtarz główny z obrazem Najświętszej Marii Panny, wiekiem równy kościółowi oraz barokowa ambona z XVIII stulecia. **KOŚCIÓŁ PW. ŚW. WOJCIECHA W KAĆLOWEJ** - drewniany, usytuowany na skarpie wśród starodrzewów, zbudowany w latach 1926-1929.

Photo 1 - Polna, Photo 2 - Florynka, Photo 3 - Grybów

Sacral architecture

The CHURCH OF ST. CATHERINE OF ALEXANDRIA IN GRYBÓW is a neo-Gothic three-aisle parish church from the years 1909-1914. The aisles are separated with massive columns with simplified capitals that features late-Rococo wooden sculptures of twelve apostles with their attributes. In the presbytery windows there are five figural stained glass features depicting St. Catherine and Polish saints.

The CHURCH OF THE MOST SACRED HEART OF JESUS IN FLORYNKA is a former Greek

Orthodox church of St. Michael Archangel erected in 1875. It is a stone building with plastered walls. Behind the main altar there is the late-Classical iconostasis made in 1875.

The CHURCH OF THE BLESSED VIRGIN MARY IN KRUŻŁOWA dates back to 1520. The building bears the characteristics of a Gothic edifice. It is made of wood with the use of log construction and with pillar turret erected on the western side. Till the present day the church's interior has preserved its old atmosphere

typical of old wooden rural churches, mainly due to historical wall polychrome, paintings, sculptures and furnishing. The church's interior features the preserved polychrome ceilings from 1520, and in the presbytery you can see ornaments and rosettes. Till the end of the 19th century one of the wings accommodated the famous Gothic Madonna of Krużłowa which today adorns the National Museum in Krakow.

The wooden CHURCH OF ST. ANDREW IN POLNA with Gothic

features was built in the 16th century and reconstructed in the 19th century. The church's interior features preserved figural polychrome from the time of the church's construction, the 18th century main altar with the painting of the Blessed Virgin Mary which is as old as the church, and the Baroque pulpit from the 18th century.

The CHURCH OF ST. ADALBERT IN KAĆLOWA is a wooden church situated at a slope amidst old trees that was built in the years 1926-1929.

1
fot. I. Machowska

2
fot. I. Machowska

3
fot. K. Bańkowski

fot. 1, 2, 3 - Just, fot. 4 - Nawojowa, fot. 5 - Podegrodzie, fot. 6 - Tabaszowa

Architektura sakralna

KOŚCIÓŁ PW. NARODZENIA NMP NA GÓRZE JUST - obiekt drewniany, najprawdopodobniej wybudowany w II połowie XVII w., być może na miejscu starszej świątyni. Zniszczony wskutek działalności arian, mógł kontynuować tradycje miejscza uświęconego pustelnia Justa, ucznia św. Świerada z pobliskiego Tropia. Obecny kościół został nleznacznie powiększony w XVIII w. - budowla wzniesiona w konstrukcji zrębowej, oszalowana, z kruchłą konstrukcją słupowo-ramowej. W ołtarzu

głównym XVI-wieczny obraz Matki Boskiej Częstochowskiej (Juścieńskie) oraz ludowo-barokowy obraz św. Justa **KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JAKUBA W PODEGRODZIU** - murowany, trzynawowy, z 1835 r. W środku wyposażenie klasycystyczne. Barokowe organy oraz marmurowa chrzcielnica z II połowy XVII w. pochodzą z wcześniejszego kościoła, gdyż parafia w Podegrodziu wzmiankowana jest w źródłach już w XV w.

KOŚCIÓŁ PW. NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY W NAWOJOWEJ - z XIX w., wyposażony w liczne zabytki i dzieła sztuki przeniesione ze starej świątyni z XV w., m.in.: renesansowy pomnik Piotra Nawojowskiego z 1593 r., dwa barokowe ołtarze i ambona, stacje drogi krzyżowej, liczne obrazy wotywnie i sprzęt liturgiczny.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. MIKOŁAJA W TABASZOWEJ - zbudowany w 1753 r. w Tęgoborzu, przeniesiony w 1982 r. na obecne, bardzo atrakcyjne widokowo,

miejsce. Kościół drewniany, wzniesiony w konstrukcji zrębowej, oszalowany, z murańską zakrystią, dwudzielny. Ściany ozdobione są polichromią ornamentalną i figuralną wykonaną w 1895 r. Ołtarze rokokowe z XVIII w. W ołtarzu głównym umieszczone są: barokowy obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XVIII w. i wizerunek św. Mikołaja z 1892 r.

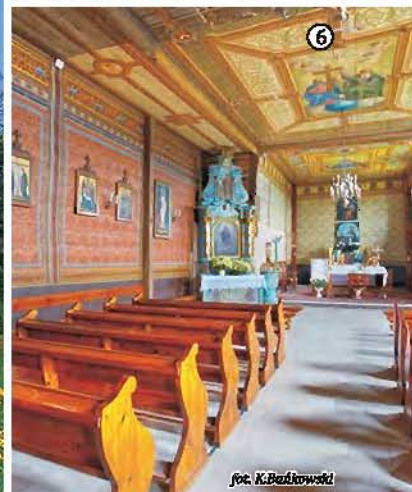

Photo 1, 2, 3 - Just, Photo 4 - Nawojowa, Photo 5 - Podegrodzie, Photo 6 - Tabaszowa

Sacral architecture

The **CHURCH OF THE NATIVITY OF VIRGIN MARY AT THE JUST MOUNTAIN** is a wooden building most likely erected in the 2nd half of the 17th century, possibly at the site of older church. Destroyed as a result of Arlans' activities, it could continue the traditions of the site sanctified with the hermitage of the Just, St. Świerad's disciple from the nearby Tropic. The present church was slightly enlarged in the 18th century; the building was erected in the log construction, boarded with a pillar and frame vestibule.

In the main altar there are the 16th century painting of Our Lady of Częstochowa (from Just) and the Baroque folk painting of St. Just.

The stone three-aisle **CHURCH OF ST. JAMES IN PODEGRODZIE** dates back to 1835. The interior features Classicist furnishing. Baroque organs and marble font from the 2nd half of the 17th century come from the previous church, as the Podegrodzie parish was mentioned in the sources as early as the 15th century.

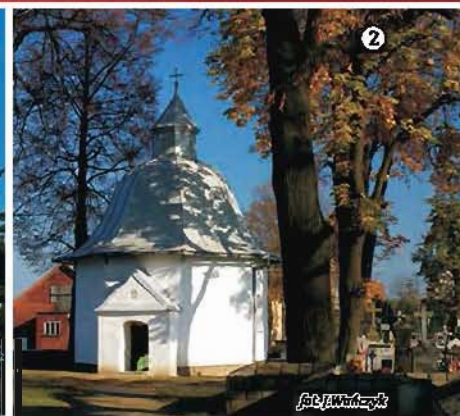
The **CHURCH OF THE BLESSED VIRGIN MARY IN NAWOJOWA** from the 19th century houses numerous historical items and works of art moved from the old church from the 15th century, e.g. the Renaissance monument of Piotr Nawojowski from 1593, two Baroque altars and pulpit, Stations of the Cross, many votive paintings and liturgical items.

The **CHURCH OF ST. NICOLAS IN TABASZOWA** was built in 1753 in Tęgoborze, and moved in 1982 to the present site attractive in terms of scenery. This wooden

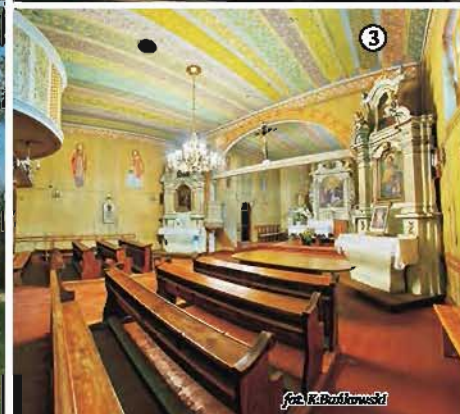
church was built in the log construction, boarded, divided in two parts, and fitted with a stone sacristy. The walls are decorated with ornamental and figural polychrome made in 1895. There are Rococo altars from the 18th century. The main altar features the Baroque painting of Our Lady with Child from the 18th century and the picture of St. Nicolas from 1892.

1

2

3

fol. 1 - Muszyna, fol. 2, 3 - Mogilno, fol. 4 - Piwniczna-Zdrój, fol. 5, 6 - Moszczenica

Architektura sakralna

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JÓZEFA OBLUBIENCA W MUSZYNI przy ul. Kościelnej, zbudowany w latach 1676-1728. To smukła budowla barokowa z kamienia i cegły, wewnątrz głównie barokowe. Godne uwagi: trzy gotyckie rzeźby z ok. 1470 r., ołtarz główny klasycystyczny z pocz. XIX w., renesansowe tabernakulum z ok. 1600 r., w antepedziach kurdybany z XVIII w., późnobarokowa chrzcielnica o charakterze retabulum z XVIII w. Ciekawostką jest też ambona barokowa z końca XVII w.

i dzwonnica murowana, wolnostojąca, zapewne z 1803 r. w kształcie arkady z trójkątnym przyczółkiem. Kościół otoczony murem kamiennym, w jego obwodzie kaplica z pocz. XIX w., wewnątrz rzeźba Chrystusa u słupa, barokowo-ludowa (XVIII-XIX w.). **KOŚCIÓŁ PW. NARODZENIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY W PIWNICZNEJ-ZDROJU**, wybudowany w latach 1880-1886 z kamienia i cegły, na miejscu starszych świątyń. Bazylikowy, z wieżą i dzwonem z 1523 r.

W prezbiterium zwraca uwagę obraz pędzla Bolesława Barbackiego - św. Józef z Dzieciątkiem.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. MARCINA BISKUPA W MOGILNI, z II. poł. XVIII wieku. Zachowało się zabytkowe wyposażenie: na belce tęczowej gotycki krucyfiks, późnogotycka rzeźba Chrystusa Zmartwychwstałego z XVI w., kamienna, renesansowa chrzcielnica z 1540 r., XVII-wieczne płyty nagrobne, późnobarokowe ołtarze i ambona, w ołtarzu głównym rzeźbiony krucyfiks

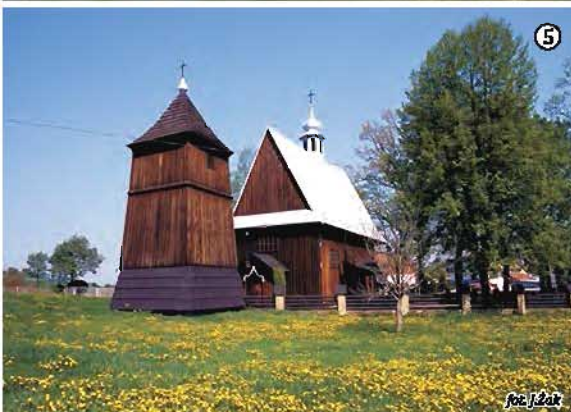
barokowy, stacje Drogi Krzyżowej z 1874 r. W Mogilnie znajduje się także osmłoboczna kaplica cmentarna z 1558 r.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. MIKOŁAJA W MOSZCZENICY NIŻNEJ z XVI w. We wnętrzu zachowane wyposażenie: gotycki obraz św. Zofii z córkami z 1480 r., późnogotycki krucyfiks z belki tęczowej z XVI w., ołtarz główny późnorenesansowy, z XVII w. z barokowym obrazem św. Mikołaja. Przed kościołem - wolnostojąca dzwonnica drewniana zbudowana na przełomie XVIII i XIX w.

4

for: J. Woźniak

5

for: J. Zak

6

for: K. Borkowski

Photo 1 - Muszyna, Photo 2, 3 - Mogilno, Photo 4 - Piwniczna-Zdrój, Photo 5, 6 - Moszczenica

Sacral architecture

The CHURCH OF ST. JOSEPH HUSBAND OF MARY IN MUSZYNA at Kościelna Street was built in the years 1676-1728. It is a steep Baroque building of stone and brick, and its interior is mostly Baroque. Items that are worth noting include three Gothic sculptures from circa 1470, Classicist main altar from the beginning of the 19th century, Renaissance tabernacle from circa 1600, cordovans from the 18th century in antependiums, and late-Baroque retabulum font from the 18th century. Other curiosities is the Baroque pulpit from the end of the

17th century and the free-standing stone belfry, most likely from 1803, in the arcade shape with triangular pediment. The church is surrounded with a stone wall which encloses a Baroque-folk chapel from the beginning of the 19th century housing a sculpture of Christ at the pillar (18th - 19th century) and a free-standing stone belfry, most likely from 1803.

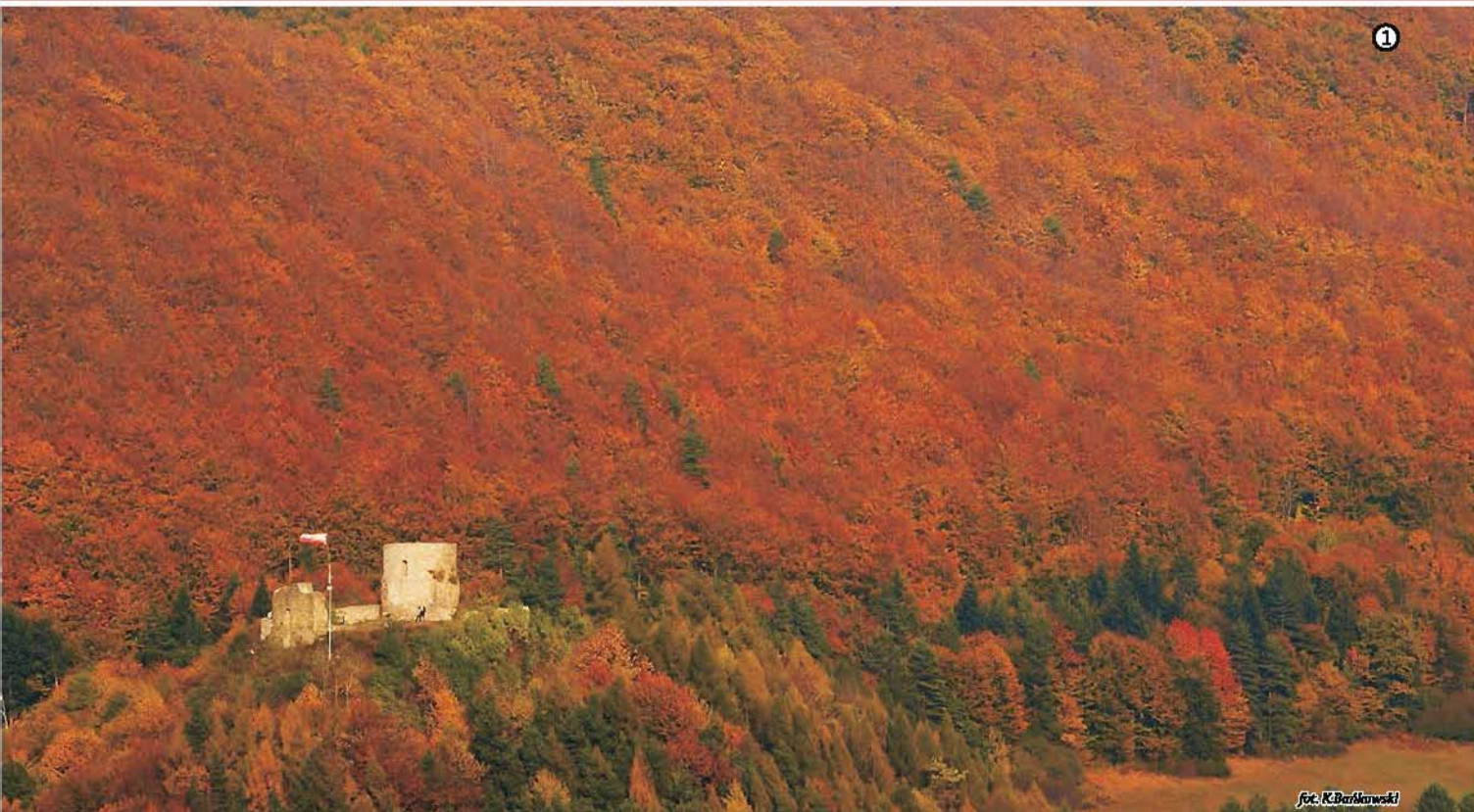
The CHURCH OF THE NATIVITY OF THE BLESSED VIRGIN MARY IN PIWNICZNA-ZDRÓJ was built in the years 1880-1886 of stone and brick at the site of older churches,

The basilica-shaped church has a turret and a bell from 1523. In the presbytery there is a noteworthy painting by Bolesław Barbacki depicting St. Joseph with Child.

The CHURCH OF ST. MARCIN THE BISHOP IN MOGILNO dates back to the 2nd half of the 18th century. It houses preserved furnishing: Gothic crucifix on the rood beam, late-Gothic sculpture of the Resurrected Christ from the 16th century, Renaissance stone font from 1540, 17th century tombstones, late-Baroque altars and pulpit, Baroque carved crucifix in the main altar, and

Stations of the Cross from 1874. In Mogilno there is also an octagonal cemetery chapel from 1558.

The CHURCH OF ST. NICOLAS IN MOSZCZENICA NIŻNA dates back to the 16th century. The interior features preserved furnishing comprised of the Gothic painting of St. Sophia with daughters from 1480, late-Gothic crucifix from the rood beam from the 16th century, and late-Renaissance main altar from the 17th century with Baroque painting of St. Nicolas. In front of the church there is a wooden belfry built at the turn of the 18th and 19th centuries.

fot. R. Barcikowski

fot. 1 - Rytro, fot. 2 - Tęgoborze, fot. 3 - Witowice Dolne, fot. 4 - Rożnów

Zamki, dwory i pałace

ZAMEK RYTERSKI; jego ruiny znajdują się na wzgórzu nad rzeką Poprad w Rytrze. Zamek powstał na przełomie XIII i XIV wieku. Pełnił wówczas rolę strażnicy granicznej oraz strzegł traktu handlowego wiodącego doliną Popradu. Czasy jego świetności przypadają na wiek XIV i XV. W tym okresie przez Rytro często przejeżdżały orszaki królewskie m.in. król Władysław Łokietek, jego córka Blژیeta (żona króla węgierskiego Karola Roberta) i Kazimierz Wielki oraz królowa Jadwiga. Od XVII w.,

szczególnie po najeździe na Sądęczyznę księcia Rakoczego, zniszczony zamek popadł w ruinę. Obecnie prowadzone są tu prace renowacyjne.

W **ROŻNOWIE** zachowały się pochodzące z XVI wieku **RESZTKI FORTYFIKACJI** oraz jedna z niewielu na świecie **BELIARDA** datowana na XVII-XVIII w.

Na uwagę zasługuje również **DWÓR z XIX w.** Nad miejscowością dominują **RUJINY ZAMKU** rodu Rożenów z XIV w. W XV w. warownię kupił Zawłsza Czarny z Garbowa herbu Sulima, bohater spod

Grunwaldu. W okresie późniejszym zamek przeszedł w ręce Lelwitów Tarnowskich. Nie był już wówczas używany i popadł w ruinę.

W **ZBYSZYCACH** obok kościoła usytuowany jest **DWÓR OBRONNY** z alkierzami, dachem mansardowym uzupełnionym kolumnadą i parkiem.

W **TĘGOBORZY** znajduje się **XIX-wieczny murowany PAŁAC** wybudowany przez ród Stadnickich. Pałac jest własnością prywatną i nie został udostępniony do zwiedzania, warto go jednak zobaczyć

z zewnątrz. Wspaniale prezentuje się kolumnowy portyk z trójkątnym frontonem oraz piękny taras od strony parku.

W **ŁOSOSINIE DOLNEJ** ciekawostką jest **XIX-wieczny PAŁAC**. Jednak to obiekt prywatny i nie jest udostępniony do zwiedzania.

W **WITOWICACH DOLNYCH** znajduje się **XIX-wieczny DWÓR** murowany stanowiący element kompozycji przestrzennej ogrodu dworskiego. To również obiekt prywatny nieudostępniony do zwiedzania.

Photo 1 - Rytro, Photo 2 - Tęgoborze, Photo 3 - Witowice Dolne, Photo 4 - Rożnów

🏰 Castles, manors and palaces

CASTLE IN RYTRÓ; its ruins are situated at the hill overlooking the Poprad River in Rytró. The castle was built at the turn of the 13th and 14th centuries. At that time it performed the role of border watchtower and guarded the trade route following the Poprad Valley. The times of its glory fell to the 14th and 15th centuries. At that time Rytró was often passed by royal retinues of, for example, King Władysław I Łokietek, his daughter Elizabeth (wife to the Hungarian King Charles Robert), Kazimierz the Great and Queen Jadwiga. Starting

in the 17th century the devastated castle was falling into ruin, particularly after the raid of the Sącz area by Prince Rákóczi. Today renovation works are in progress. **ROŻNÓW** is home to the preserved **REMAINS** of the 16th century **FORTIFICATIONS** and one of the world's few **BULWARK** dated back to the 17th - 18th century. The 19th century **MANSION** is also worth noting. The village is overlooked by the **RUINS OF THE CASTLE** of the Rozeń family from the 14th century. In the 15th century the stronghold was purchased by Zawisza Czarny

of Garbów holding the Sulima coat of arms, the hero of the Battle of Grunwald. Later the castle was taken over by the Tarnowski bearers of the Leliwa coat of arms. At that time it was no longer used and fell into ruin.

Next to the church in **ZBYSZYCE** there is a **FORTIFIED MANSION** with alcoves and mansard roof, and supplemented by a colonnade and a park.

In **TĘGOBORZE** there is the 19th century stone **PALACE** built by the Stadnicki family. The palace is a private property and has not

been open to visitors, but it is worthwhile to see it from the outside. The column portico with triangular fronton and the beautiful terrace overlooking the park offer magnificent views.

A place of interest in **ŁOSOSINA DOLNA** is the 19th century **PALACE** which is, however, a private building and is not open to visitors.

In **WITOWICE DOLNE** there is a 19th century stone **MANSION** that is an element of spatial composition of the manorial garden. It is also a private property that is not open to visitors.

1

2

3

fot. 1 - Ruiny zamku w Muszynie, fot. 2 - Dwór Starostów w Muszynie, fot. 3 - Kordegarda w Muszynie, fot. 4 - Panorama Muszyny z ruin zamku

Zamki, dwory i pałace

W MUSZYNIIE na stromym wzgórzu popularnie nazwanym Basztą, zachowały się RUINY ZAMKU, który powstał ok. 1390 r., miał za zadanie bronić granicy i szlaków handlowych, a także pełnił funkcję komory celnej. Był rezydencją starostów biskupiego „państwa muszyńskiego” do 1474 r., kiedy to został znacznie zniszczony. Zamek został odbudowany w stylu renesansowym przez Węgrów. Od tego momentu pełnił wyłącznie funkcję strażnicy. Wraz z rozwojem techniki wojskowej jego ranga stopniowo malała, w okresie rozblo-

row nastąpiła całkowita degradacja. Do dzisiaj zachowały się fragmenty murów od strony południowej, sterczyna ściany granlastej wieży, zabezpieczone resztki sklepienia oraz mury wieży zamkowej. Na kamiennym postumencie na murach zamku znajduje się figura Najświętszej Marii Panny, ufundowana przez parafian w 1979 r. DWÓR STAROSTÓW W MUSZYNIIE przy ul. Kity powstał na przełomie XVIII i XIX w. Przebudowano go na początku XX w. Jest budynkiem parterowym na planie prostokąta, mury, z szerokim frontem.

Dach czterospadowy, kryty gontem z wysuniętym okapem.

KORDEGARDA W MUSZYNIIE przy ul. Kity. Pierwszą wzmiankę o tym budynku spotkać można w inwentarzach „klucza muszyńskiego” z 1732 r. Obecnie istniejąca kordegarda wystawiona w miejscu dawnej, pochodzi z przełomu XVIII i XIX w. Jest to budynek parterowy, murowany i otynkowany o czterospadowym dachu z wysuniętym okapem i lukarnami w poddaszu. Od frontu widoczny ganek z dachem dwuspadowym.

ZABYTKOWY ZESPÓŁ SZEREGOWEJ MIESZCZAŃSKIEJ ZABUDOWY MIESZKALNEJ W MUSZYNIIE przy ul. Kościelnej pochodzi z przełomu XIX i XX w. Na uwagę zasługują budynki o numerach 7, 18, 41, 46, 49, 51, 54, 55, 57, 59, 61, 75. Domy ustawione są w jednej linii równoległej do ulicy. Charakterystycznym elementem są drewniane bramy w elewacji frontowej z półkolistym nadprożem. Na uwagę zasługuje dom z nr 7, w którym w 1770 r. mieściła się prawdopodobnie kwatery konfederatów barskich.

Photo 1 – Ruins of the castle in Muszyna, Photo 2 – Starost Mansion in Muszyna, Photo 3 – Guardhouse in Muszyna, Photo 4 – Panorama of Muszyna seen from the ruins of the castle

Castles, manors and palaces

At the steep slope, generally known as Baszta (Tower), in MUSZYNA there are preserved RUINS OF THE CASTLE built about 1390 to guard the border and trade routes, as well as to function as the customs chamber. It had been the residence of the starosts of the bishop's "Muszyna state" till 1474 when it was considerably destroyed. The castle was rebuilt in the Renaissance style by the Hungarians. From that moment it served only as a watchtower. Along with the development of military technique its rank gradually decreased to

reach the state of total degradation in the partition period. The elements preserved till the present day include fragments of southern walls, pinnacle of the wall of the angular tower, secured remains of the vault and walls of the castle tower. The stone pedestal at the castle walls holds the figure of the Blessed Virgin Mary founded by the parishioners in 1979.

The STAROST MANSION IN MUSZYNA on Kity Street was built at the turn of the 18th and 19th centuries. It was rebuilt at the beginning of the 20th century. It is a single-storey

stone building on the rectangular plan with broad front. It has a shingle hip roof with protruding eaves.

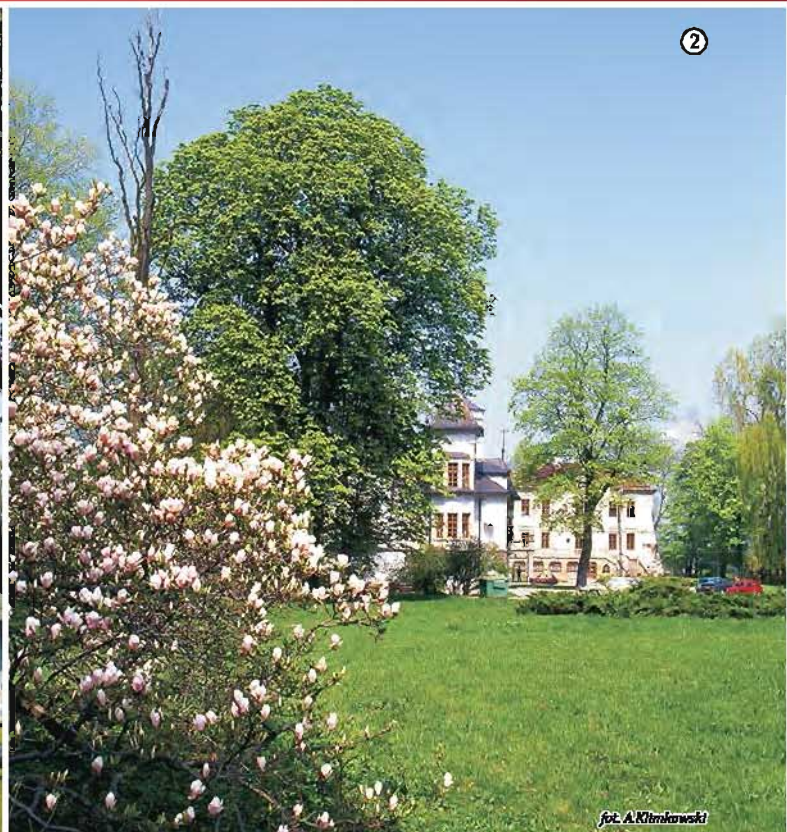
GUARDHOUSE IN MUSZYNA at Kity Street. The first reference to this building can be found in the inventories of the 'Muszyna key' from 1732. Today's guardhouse built on the site of the old one dates back to the turn of the 18th and 19th centuries. It is a single-storey, stone, plastered building with hip roof with protruding eaves and dormers in the attic. In the front you can see a porch with gabled roof.

The HISTORICAL COMPLEX OF BURGHERS' RESIDENTIAL TERRACE DEVELOPMENT IN MUSZYNA at Kościelna Street dates back to the turn of the 19th and 20th centuries. The noteworthy buildings have the following numbers: 7, 18, 41, 46, 49, 51, 54, 55, 57, 59, 61 and 75. The houses are arranged along one line parallel to the street. Characteristic elements include wooden gates in the front elevation with semi-circular lintel. House No. 7 is particularly interesting, as in 1770 it probably served as headquarters of the Bar confederates.

1

fol. ENPKK

2

fol. A.Kitkowski

fol. 1 - Piwniczna-Zdrój, fol. 2 - Nawojowa, fol. 3 - Wielogłowy

Zamki, dwory i pałace

W NAWOJOWEJ ciekawostką jest murowany PAŁAC składający się z dwóch skrzydeł połączonych w 1838 r. przez Edwarda Stadnickiego wieżą i salą jadalną. Starszą, dwupiętrową część, zbudował Piotr Nawojowski prawdopodobnie ok. 1560 r. Zachowały się tylko piwnice z tego okresu. Za pałacem rozciąga się wspaniały PARK z wieloma drzewami uznanymi za pomniki przyrody. Obecnie pałac jest siedzibą Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W PIWNICZNEJ-ZDROJU na uwagę zasługuje ZABYTKOWA ZABUDOWA RYNKU z kamienicami z XIX i początku XX w. Zachowała się też murowana cysterna-studnia z XVII wieku, która początkowo zaopatrywała mieszczan w wodę do użytku codziennego, a później została zbiornikiem przeciwpożarowym. Na wyposażeniu studni była sikawka, skórzane wiadra i beczki na wodę. W czasie wielkiego pożaru miasta w 1876 r. studnia spłonęła wraz z całym wyposażeniem. Ocalała jedynie figura św. Floriana, która wpadła

do wody. Budowlę zrekonstruowano w 1913 r., nakryto dachem wspartym na kolumnach i zwieńczonym wieżyczką. Na jednym ze zwleńceń wymalowano wówczas portret założyciela miasta - Kazimierza Wielkiego. Obecnie na studni ustawiony jest odrestaurowany konny wóz strażacki.

W WIELOGŁOWACH znajduje się DWÓR z XVII w. W 1958 r. ostatnią właścicielka dworu, M. Stuber, podarowała go Zgromadzeniu Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus, które założyły tu klasztor. Jest to

budynek drewniany, wzniesiony z drewna modrzewiowego, otynkowany, parterowy, szerokofrontowy, na planie prostokąta, pierwotnie z czterema alderzami przy narożnikach, z których zachowały się tylko dwa oraz z dwoma nowszymi gankami i przybudówką. W zachodniej części dworu znajduje się kaplica klasztorna z obrazem Matki Boskiej. Podczas wykonywania prac malarskich odkryto fragmenty klasycystycznej polichromii. Przed dworem stoi kamenna figura Matki Boskiej Niepokalanej Poczęcia.

3

foto: J. Wójcicki

Photo 1 - Piwniczna-Zdrój, Photo 2 - Nawojowa, Photo 3 - Wielogłowy

Castles, manors and palaces

A place of interest in **NAWOJOWA** is the stone **PALACE** comprised of two wings joined in 1838 by Edward Stadnicki with a tower and a dining room. The older, two-storey, part was built by Piotr Nawojowski probably circa 1560. From this period only the basements were preserved. Behind the palace lies a magnificent **PARK** with many trees recognised as monuments of nature. Today the palace houses the Małopolska Centre of Agricultural Counselling and the Agriculture Restructuring and Modernisation Agency.

In **PIWNICZNA-ZDRÓJ** there is the noteworthy **HISTORICAL DEVELOPMENT OF THE MARKET SQUARE** with townhouses from the 19th and beginning of the 20th century. There is also preserved stone cistern well from the 17th century that initially supplied burghers with water for every-day use, and then was turned into a fire protection reservoir. The well's furnishing included fire hose, feather buckets and barrels for water. During the great fire the town in 1876 the well burnt down with its entire furnishing. Only the

figure of St. Florian that fell to the water survived. In 1913 the building was reconstructed, covered with roof supported by columns and topped with a turret. On one of the tops there is painted portrait of one of the town's founders, Kazimierz the Great. A renovated horse-drawn is currently placed on top of the well. In **WIELOGŁOWY** there is a **MAN-SION** from the 17th century. In 1958 the last owner of the mansion, M. Stuber, gave it to the Congregation of the Carmelite Sisters of Baby Jesus who set up a monastery here.

It is a wooden building of larch timber, plastered, single-storey, with broad front, built on the rectangle plan, initially with four alcoves at the corners only two of which have been preserved, and two later porches and addition. In the western part of the mansion there is a mona-stery chapel with the painting of Our Lady. While conducting painting works, fragments of Classical polychrome were found. In front of the mansion there is a stone figure of Our Lady of Immaculate Conception.

foto: K. Baranowski

Popradzki Park Krajobrazowy

W 1987 roku utworzono na Sądeckim POPRADZKI PARK KRAJOBRAZOWY. Rozciąga się on w pasmach Jaworzyny i Radziejowej, a także częściowo w Górach Czernichowskich i Dolinie Popradu. Pod względem powierzchni jest jednym z największych na terenie Polski (zajmuje obszar 53 670 ha plus otulina o powierzchni 25 327 ha). Wyróżnia się dominacją lasów (ok. 70% powierzchni) i dużą ilością źródeł wód mineralnych (70. zidentyfikowanych ujęć, co stanowi 20% wszystkich zasobów w Polsce).

Na obszarze Parku wytyczono kilkanaście REZERWATÓW PRZYRODY I ŚCIEŻEK PRZYRODNICZYCH: Rezerwat cisów w Mogilnie (gm. Korzenna), Rezerwat Barnowiec (gm. Łabowa), Rezerwat Łabowiec (gm. Łabowa), Rezerwat Łosie im. Profesora Czai (gm. Łabowa), Rezerwat Uhryń (gm. Łabowa), Rezerwat Żebracze (gm. Muszyna), Rezerwat Las Lipowy Obrożyńska (gm. Muszyna), Rezerwat Hajnik (gm. Muszyna), Rezerwat Baniska (gm. Rytro), Rezerwat Lembarczek (gm. Piwniczna-

Zdrój), Rezerwat Wierchomla (gm. Piwniczna-Zdrój). Na szczególną uwagę zasługuje Rezerwat Białowodzka Góra nad Dunajcem (gm. Łososina Dolna). Ochronie podlegają tu zarówno rzadkie zbiorowiska leśne, jak i skupiska skalne z unikalnymi gatunkami roślinnymi. Najwyższym zgrupowaniem skał jest tzw. Zamczyśko porośnięte sosną zwyczajną i typowo skalnymi roślinami: czosnkiem skalnym, okrzykiem szerokolistnym i kokoryczką wonną, a także ciepłolubnymi: dąbrówką kosmatą, rumianem żółtym czy kłosow-

nicą pierzastą. Na zboczach góry rośnie drzewostan dębowobukowy. Południową i północną część rezerwatu porasta buczyna karpacka z dużym udziałem jodły. Ponadto na terenie powiatu funkcjonują: Rezerwat Krajobrazowy Okopy Konfederackie (gm. Krynica - Zdrój), Rezerwat Przyrody Nieożywionej Diabły Skąły (gm. Korzenna) oraz Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Wyspa Grodzisko (gm. Gródek nad Dunajcem).

foto: J. Wierczyk

foto: K. Biedkowski

Poprad Landscape Park

In 1987 the POPRAD LANDSCAPE PARK was established in the Nowy Sącz land. It spans over the ranges of Jaworzyna and Radziejowa, as well as partially in the Czernichowski Mountains and the Poprad River Valley. In terms of surface area it is one of the largest parks in Poland (it occupies the area of 53,670 ha plus the buffer zone of 25,327 ha). It is distinguished by the predominance of forests (about 70% of the surface area) and a large number of mineral water springs (70 identified intakes, which is 20% of all resources of this

kind in Poland). At the Park's area a dozen or so NATURAL RESERVES AND NATURAL PATHS were marked out: Yew-tree Reserve in Mogilno (Korzenna commune), Barnowiec Reserve (Łabowa commune), Łabowiec Reserve (Łabowa commune), Professor Czaja's Łosie Reserve (Łabowa commune), Uhryń Reserve (Łabowa commune), Żebracze Reserve (Muszyna commune), Obrozyska Linden Forest Reserve (Muszyna commune), Hajnik Reserve (Muszyna commune), Bańska Reserve (Rytro commune), Lemberczek Reserve

(Piwniczna-Zdrój commune), and Wierchomla Reserve (Piwniczna-Zdrój commune). It is worthwhile to pay special attention to the Białowodzka Mount upon the Dunajec River Reserve (Łososina Dolna commune). The protection covers here both rare forest communities and rock concentrations with unique plant species. The highest rock group is the so-called Zamczysko (Castle) overgrown with Scots Pine and typically rock plants like mountain garlic, broad leaved sermountain and scented Solomon's seal, as well

as thermophilic plants like blue bugleweed, golden marguerite and tor-grass. The mountain's slopes are covered with oak and beech trees. The southern and northern part of the reserve is overgrown with Carpathian Beachwood with a large share of fir tree. In addition, in the district there also function the Confederate Trenches Landscape Reserve (Krynica-Zdrój commune), Devil's Rocks Inanimate Nature Reserve (Korzenna commune), and the Grodzisko Island Natural and Landscape Complex (Gródek nad Dunajcem commune).

fol. 1 - Czarna Młaka, fot. 2 - Mofeta

Pomniki przyrody

Na terenie Parku zarejestrowano 160 POMNIKÓW PRZYRODY, którymi są unikalne egzemplarze drzew, zespoły leśno-parkowe, aleje drzewne, uroczyska, wodospady, stawy, obiekty skalne i rzadkie formy terenu.

Ciekawym obiektem jest pomnik przyrody nieożywionej, na stoku Jaworzyny Krynickiej, DIABELSKI KAMIEŃ - skała pochodzenia osadowego - płaskowiec wyróżniający się oryginalnym kształtem przypominający dużego pięciometrowego grzyba.

Pomnik przyrody nieożywionej MOPETA IM. PROF. HENRYKA ŚWIDZIŃSKIEGO w Złockiem koło Muszyny to największa i najefekowniejsza w Polsce, a także rzadko spotykana w Europie sucha ekshalacja dwutlenku węgla. Usytuowana jest w dnie bagnistego koryta potoku Złockiego. Wypływ CO₂ częściowo ma miejsce pod pokrywą wody i dlatego jest dosko- nale widoczny. W kilkunastu punktach, na powierzchni ok. 25 m², wydobywają się nieustannie różnej wielkości

i ze zmienną częstotliwością bąble CO₂. Na wyjątkowo atrakcyjną oprawę mofety wpływa jej otoczenie - bulgoczące rdzawożółte błoto, kolorystycznie kontrastujące z porastającą je intensywnie zieloną, niskopienną roślinnością. Wybudowane trakty spacerowe umożliwiają zwiedzającym dokładną obserwację tego zjawiska.

Pomnik przyrody „CZARNA MŁAKA” w okolicy Powroźnika koło Muszyny to wyjątkowo malowniczy staw górski

pochodzenia naturalnego o powierzchni 0,3 ha. Obserwuje się tu ekspansję zbiorowisk roślinnych typowych dla miejsc baglennych (roślinność niskotorfowiskowa). Jest trwałym elementem krajobrazu i obiektem unikatowym w tej części kraju i gór. W okolicach Nawojowej na uwagę zasługuje kilka pomników przyrody: pomnikowy buk hrabski z otaczającym go drzewostanem, jałowiec o formie drzewiastej i LIPA DROBNOLISTNA o obwodzie pnia ok. 380 cm w Żelaznikowej Wielkiej.

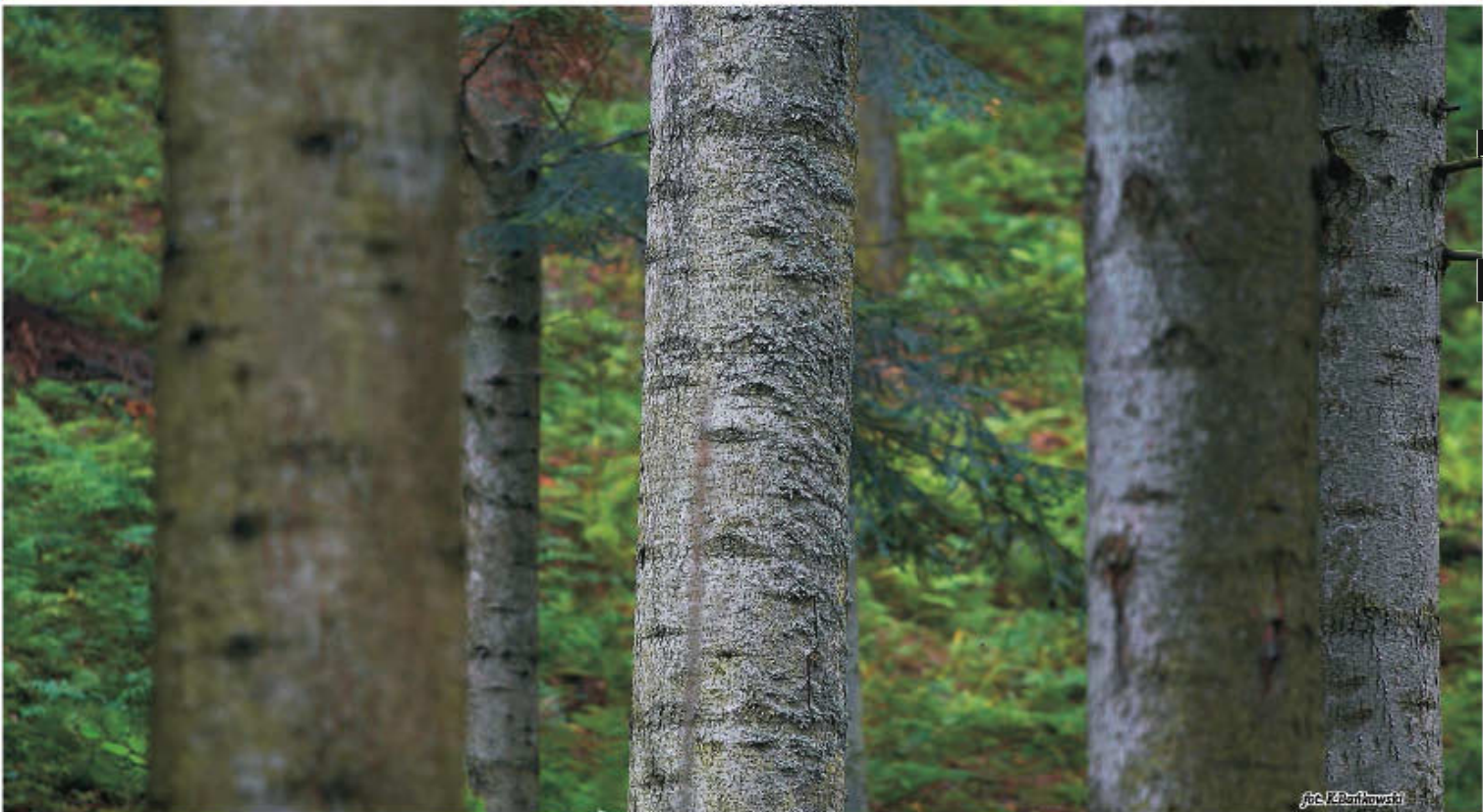

Photo 1 - Czarna Młaka, Photo 2 - Mofetta

Natural monuments

The Park has 160 registered **NATURAL MONUMENTS** that include unique specimens of trees, forest and park complexes, tree avenues, ranges, waterfalls, rock sites and rare terrain forms. An interesting site is the inanimate natural monument at the slope of Jaworzyna Krynicka known as the **DEVIL'S STONE**. It is a sedimentary rock of sandstone distinguished by its original shape that reminds you of a large five-metre mushroom. **PROF. HENRYK ŚWIDZIŃSKI'S MOFETTA** inanimate natural

monument in Złockie near Muszyna is Poland's largest and most impressive dry exhalation of carbon dioxide that is also rarely encountered in Europe. Situated at the bottom of the muddy riverbed of the Złocki Stream, the CO₂ discharge partially takes place under the water level and thus is perfectly visible. At several points at the surface of about 25 m² the CO₂ bubbles come out all the time with various sizes and changing frequency. The extremely attractive frame to the mofetta is affected by its

surroundings: the burbling rusty yellow mud that is in colour contrast with the intensely green low vegetation overgrowing it. The constructed walking tracts enable the visitors to carefully observe this phenomenon.

The **"CZARNA MŁAKA"** natural monument in the vicinity of Powroźnik near Muszyna is an extremely picturesque natural mountain pond with the surface area of 0.3 ha. You can observe here the expansion of plant communities typical for marshy places (low-peat-bog vegetation).

It is a permanent fixture in the landscape and a unique spot in this part of the country and of the mountains.

In the Nawojowa area it is worth paying attention to several natural monuments: monumental count's beech with the surrounding forest stand, juniper in the tree form, and **SMALL-LEAVED LIME** with the trunk's circumference of about 380 cm in Żeleźnikowa Wielka.

foto A. Kłimkowski

foto A. Kłimkowski

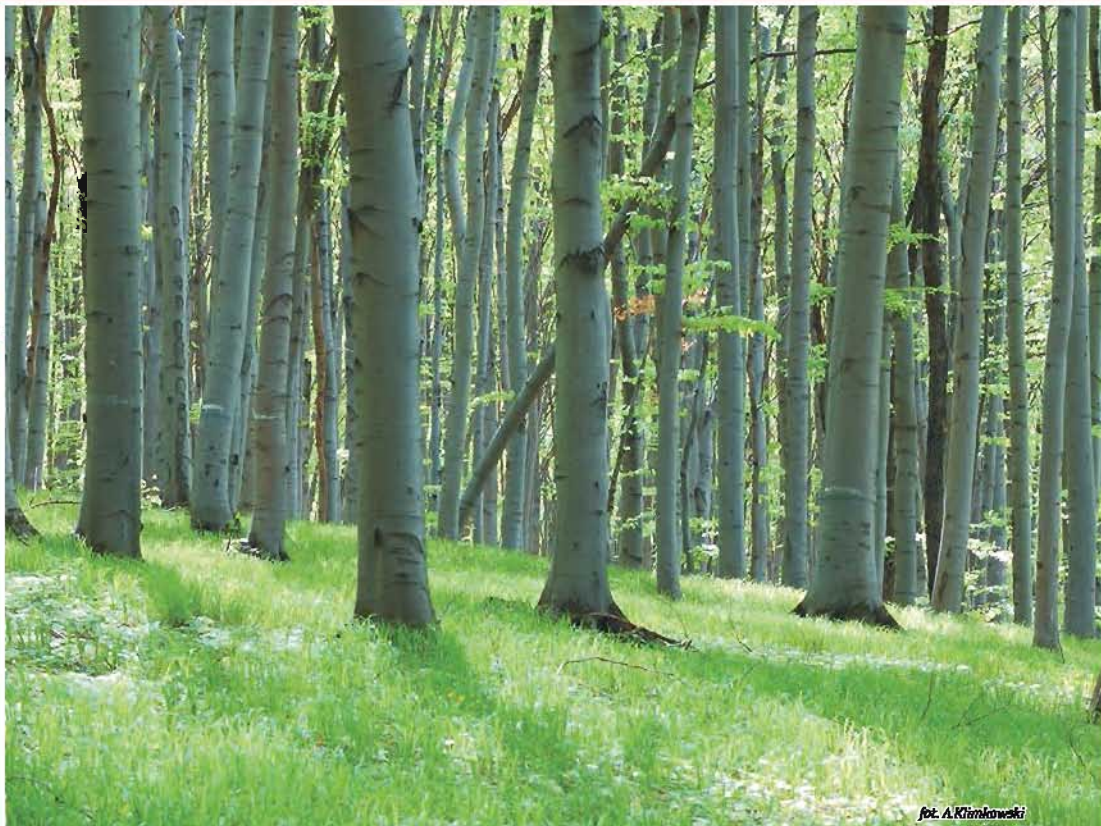

foto A. Kłimkowski

Rezerваты przyrody

REZERWAT PRZYRODY BANISKA został utworzony 1919 r. przez hrabiego Adama Stadnickiego. Położony jest w górnej części doliny Roztoczanki - Baniska na północnym skłonie Radziejowej. Ochronie podlega drzewostan złożony z buka, jodły, świerka i jawora. Wiek niektórych drzew sięga 200 lat, a ich wysokość dochodzi do 40 m. Na obszarze 55 ha występują: wilk, dzik, sarna, jelen, ryś, żbik. Czasem pojawia się niedźwiedź brunatny. Z ptaków zaobserwować tu można: ziębę, myszolowa zwyczajnego, jastrzębia, puszczyka i guszka.

REZERWAT „LAS LIPOWY OBROŻYSKA” założony został w 1919 r. Jego powierzchnia wynosi 100,38 ha. To jeden z najcenniejszych kompleksów lasu liściastego na terenie Beskidów. Głównym gatunkiem tworzącym drzewostan jest lipa drobnolistna, towarzyszy jej jodła, świerk i buk. Drzewostan uważany jest za relikw połodowcowego optimum klimatycznego, okresu atlantyckiego (ok. 4000-2000 lat p.n.e.). Dzięki specyficznemu mezoklimatowi tego terenu, lipa drobnolistna przetrwała do obecnych czasów. Na terenie Re-

zerwatu wytyczono ścieżkę dydaktyczną o długości 3 km, czas przejścia ok. 2 h, wejście w okolicach ul. Lipowej w Muszynie.

W Mogilnie (gm. Korzenna), na północnym zboczu Jodłowej Góry, leży **REZERWAT CISÓW** o pow. 35 ha. W otoczeniu jodłowego lasu zachował się tu kompleks kilkuset cisów. To ewenement na skalę kontynentu - jedno z niewielu tak dużych naturalnych stanowisk cisów w Europie Środkowej. Na uwagę zasługują najstarszy cis w rezerwacie, zwany „Bartkiem” - wg niektórych szacunków liczy ok. 700 lat.

W obrębie wzniesień w rejonie Bukowca (gm. Korzenna) uwiadaczniają się osobliwe w kształtach ostańce skalne, ukształtowane przez procesy wietrzenia i erozji. Zbudowane są z piaskowców i zlepieńców ciężkowickich. W 1953 r. utworzono tu **REZERWAT PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ „DIABŁE SKAŁY”**.

Na północnym stoku góry Bukowiec znajduje się wejście do **JASKINI SZCZELINOWEJ „DIABŁA DZIURA”** o długości korytarzy ok. 175 m i głębokości 45 m.

foto: E. Białkowski

foto: A. Klimiowska

Nature reserves

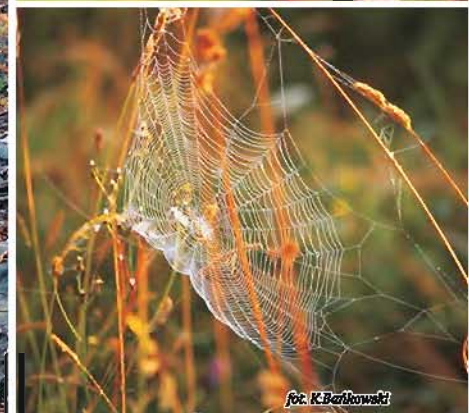
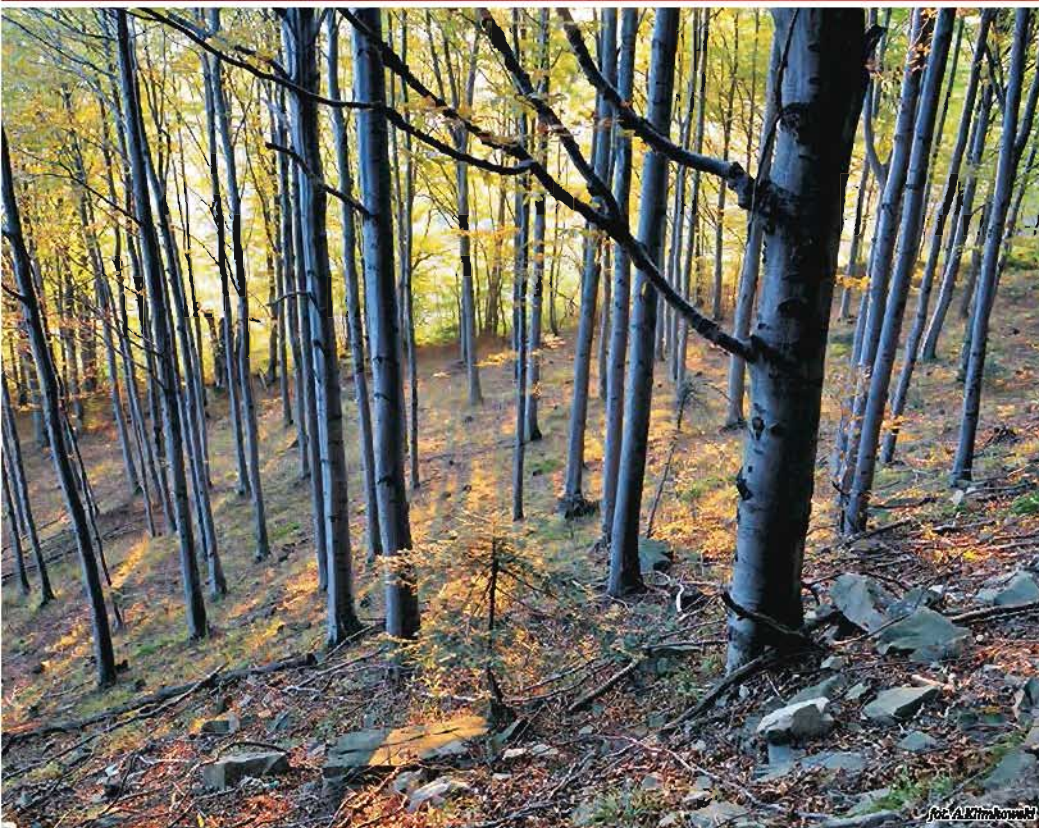
The **BANISKA NATURE RESERVE** was established in 1919 by Count Adam Stadnicki. It is situated in the upper part of the Roztoczanki – Baniska Valley at the northern slope of Radziejowa Mountain. Protection covers the forest stand comprised of beech, fir tree, spruce and great maple. The age of some trees amounts to 200 years, while their height reaches up to 40 m. At the area of 55 ha there appear wolves, wild boars, roe deer, stags, lynxes and wildcat. Sometimes you can meet a brown bear. From the bird kingdom you can observe chaffinches, buzzards, hawks, tawny owls and wood grouses.

The **“OBROŻYSKA LINDEN FOREST” RESERVE** was established in 1919. Its surface area covers 100.38 ha. This is one of the most precious deciduous forest complexes in Beskidy. The main species comprising the forest stand is the small-leaved linden accompanied by fir trees, spruces and beeches. The forest stand is considered to be a relic of post-glacial climatic optimum in the Atlantic period (about 4000-2000 BC). Thanks to the characteristic ‘mezo’ climate of this area, the small-leaved linden survived till the present day. Within the boundaries of the Reserve a didactic path of

3 km was marked out. It takes about 2 hours to cover it from the entry point near Lipowa Street in Muszyna. In Mogilno (Korzenna commune), at the northern slope of the Jodłowa Mountain, there is the **YEW TREE RESERVE** with the surface area of more than 35 ha. In the surroundings of a fir tree forest there is preserved complex of several hundred yew trees. This is a sensation at the scale of the entire continent forming one of the few large natural stands of yew trees in Central Europe. What is worth noting is the oldest yew tree in the reserve known as “Bartek” that, according to some estimates,

is about 700 years old. In the hills in the vicinity of Bukowlec (Korzenna commune) you can see rock monadnocks of peculiar shape formed by the weathering and erosion processes. They are made of limestone and Ciężkowice conglomerate. In 1953 the **“DEVIL’S ROCKS” INANIMATE NATURAL RESERVE** was established here.

At the northern slope of the Bukowlec Mountain there is the entrance to the **“DEVIL’S HOLE” CLEFT CAVE** with the total length of corridors of about 175 m and the depth of 45 m.

Rezerваты przyrody

REZERWAT UHRYŃ (gm. Łabowa) powstał w 1924 r. w prywatnych dobrach Adama hrabiego Stadnickiego. Dawna nazwa rezerwatu to Medwiedzka. Powierzchnia rezerwatu wynosi 16 ha. Ochronie podlegają tu drzewostany bukowo-jodłowe, w wieku około 230 lat, charakterystyczne dla dawnej puszczy karpackiej. Puszczańskiego charakteru dodaje mu duża liczba martwych pni i gęsty młodnik pochodzący z samosiewu.

REZERWAT ŁABOWIEC (gm. Łabowa) o powierzchni

ok. 10 ha założono w 1924 r. Położony jest w paśmie Jaworzyny Krynickiej, nad wsią Łabowiec. Obiektem ochrony jest drzewostan jodłowo-bukowy. Starodrzew jodłowy zwraca uwagę rozmiarami - niektóre okazy jodeł mierzą 390 cm obwodu, a ich wiek dochodzi do 250-300 lat. Przygotowano tu ścieżkę, którą można wejść w głąb rezerwatu i podziwiać jego piękno. Stąd do schroniska na Hali Łabowskiej jest tylko 15 minut.

REZERWAT BARNOWIEC (gm. Łabowa) o powierzchni ok. 21 ha założony w 1924 r. hrabia Adam Stadnicki, chroni drzewostan jodłowo-bukowy położony na północnych stokach pasma Jaworzyny Krynickiej w pobliżu wsi Barnowiec. Obiektem ochrony jest stary drzewostan buczyny karpackiej. Wnętrze rezerwatu pokrywają skały i uskoki, co dodaje mu dzikiego charakteru.

WIBRCH NAD KAMIENIEM (1084 m n.p.m.) to ciekawy obiekt dydaktyczny, który tworzy

zespół skał wraz z przylegającym drzewostanem - objęty ochroną - o powierzchni 4 ha, składający się z oddzielnych bloków lub wychodni skalnych dużych rozmiarów oraz jaskiń, będących charakterystycznym elementem krajobrazu okolicy. Szczyt dostępny jest m.in. ze szlaku czerwonego na Halę Łabowską.

foto: K. Bańkowska

foto: K. Bańkowska

Nature reserves

The UHRYŃ RESERVE (Łabowa commune) was established in 1924 in the private demesne of Count Adam Stadnicki. In the past the reserve was called Medwiedzka. The reserve's surface area amounts to 16 ha. Protection covers beech and fir tree forest stands that are about 230 years old, and are characteristic of the old Carpathian primeval forest. The primeval forest character stems from the large number of dead trunks and dense greenwood which originates in self-seeding.

The ŁABOWIEC RESERVE (Łabowa commune) with the surface of about 10 ha was established in 1924. It is situated in the Jaworzyna Krynicka range overlooking the Łabowiec village. Protection covers the fir tree and beech forest stand. The historic stand of fir trees attracts your attention with its size, as some fir tree specimens have the circumference of 390 cm and they are up to 250-300 years old. There is a prepared path along which you can go in the reserve and admire its beauty. It is only

a fifteen-minute-walk to the hostel at Łabowska Pasture. The BARNOWIEC RESERVE (Łabowa commune) with the surface area of about 21 ha was established in 1924 by Count Adam Stadnicki. It protects the fir tree and beech forest stand situated at the northern slopes of the Jaworzyna Krynicka range in the vicinity of the Barnowiec village. Protection covers the old forest stand of Carpathian beechwood. Inside the reserve there are numerous rocks and faults,

which lends it its wild character. WIERCH NAD KAMIENIEM (PEAK ABOVE ROCK) (1084 m above sea level) is an interesting didactic site featuring a rock complex together with the adjacent protected forest stand with the surface area of 4 ha, comprised of separate large rock blocks or outcrops and caves that form a characteristic element of the area's landscape. The peak can be reached, for example, via the red route to the Łabowska Pasture.

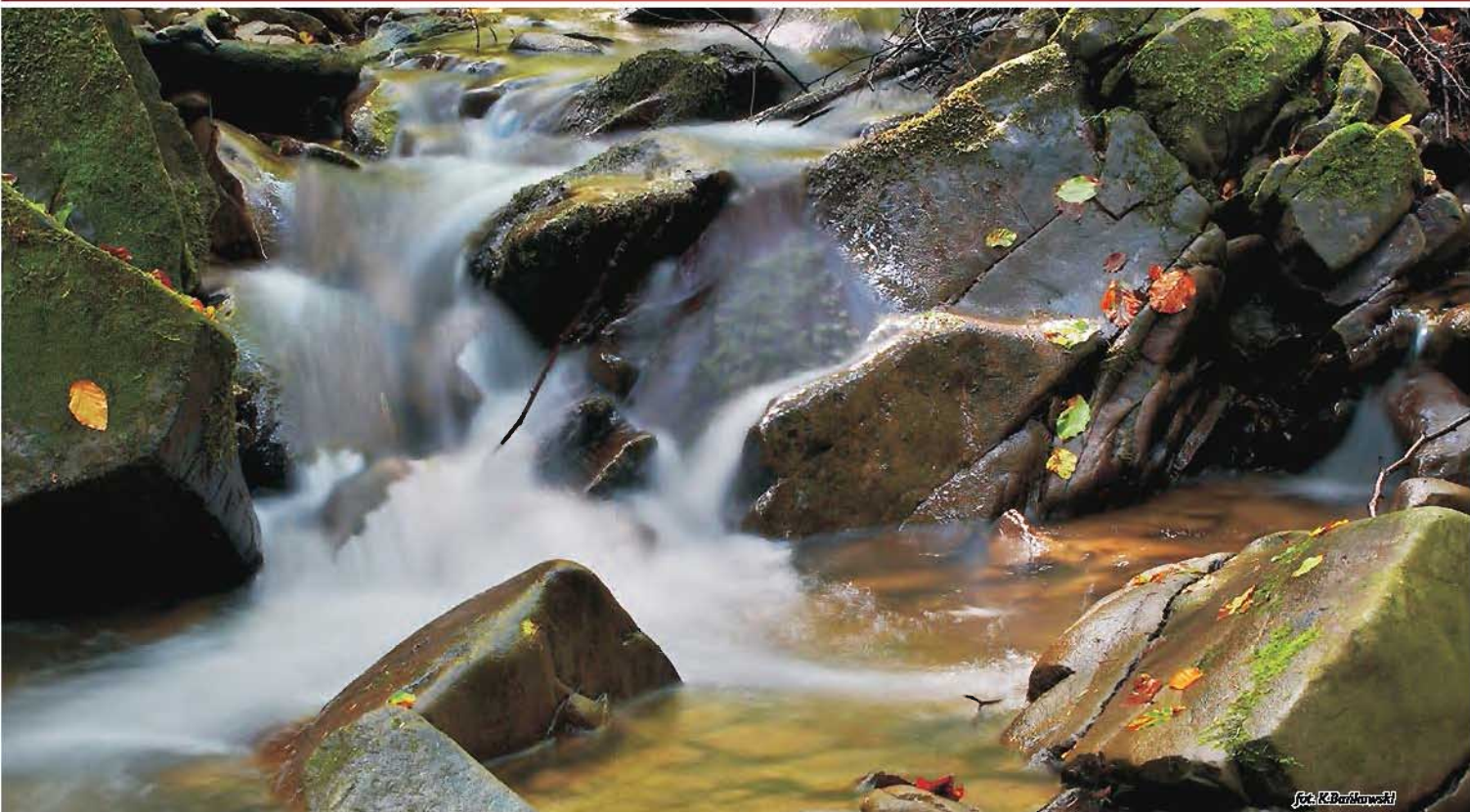

foto: K. Baranowski

Ścieżki ekologiczne

ŚCIEŻKA EDUKACYJNA NA GÓRZE PARKOWEJ W KRYNICY-ZDROJU - Góra Parkowa znajduje się w centrum Krynicy-Zdroju przy Deptaku Głównym, u zbiegu al. Nowotarskiego i Nikifora. Składa się z 11 przystanków i tablic otwierających. Obszar Góry Parkowej jest terenem unikatowym w skali kraju. Spacerując od przystanku do przystanku, podziwiać można wiele gatunków flory i fauny rodzimej i obcego pochodzenia. Na przejście całej ścieżki trzeba przeznaczyć od 2,5 do 3 godzin.

GMINNY PARK EKOLOGICZNY W RYTRZE został utworzony w 1996 r. z inicjatywy Stowarzyszenia Greenworks. Na terenie Parku wykonano stanowiska ochronne i wyznaczono ścieżki dla zwiedzających. Na powierzchni 0,52 ha występują tu liczne gatunki gadów i płazów, które w wielu miejscach Polski stanowią rzadkość lub całkowicie wyginęły. Są to: zaskroniec zwyczajny, gniewosz plamisty, padalec, jaszczurka zwinka. Gromada płazów reprezentowana jest przez: ropuchę szarą, kumaka

górskiego, żabę trawną, traszkę oraz salamandrę plamistą. Atrakcją parku są również występujące tu storczyki. Spośród 10 gatunków, bardzo rzadki jest storczyk kruszczyk błotny.

ŚCIEŻKA EDUKACYJNO-PRZYRODNICZA „PELECZYN” (4 km) usytuowana w Nadleśnictwie Nawojowa, w odległości kilometra od centrum wsi Łabowa. Prowadzi przez najcenniejsze i bardzo zróżnicowane tereny leśne, typowe dla regla dolnego Beskidu Sądeckiego.

ŚCIEŻKA GEOLOGICZNA W UHRYNIU ukazuje skalną przeszłość północy karpackiego łuku. Trasa jest oznaczona przez malowane biało-zielone kwadraty. Przystanki oznakowano liczbami arabskimi - dł. ok. 3 km, czas przejścia 1,5-2 godziny.

foto J. Lach

foto A. Klimkowski

foto K. Borkowski

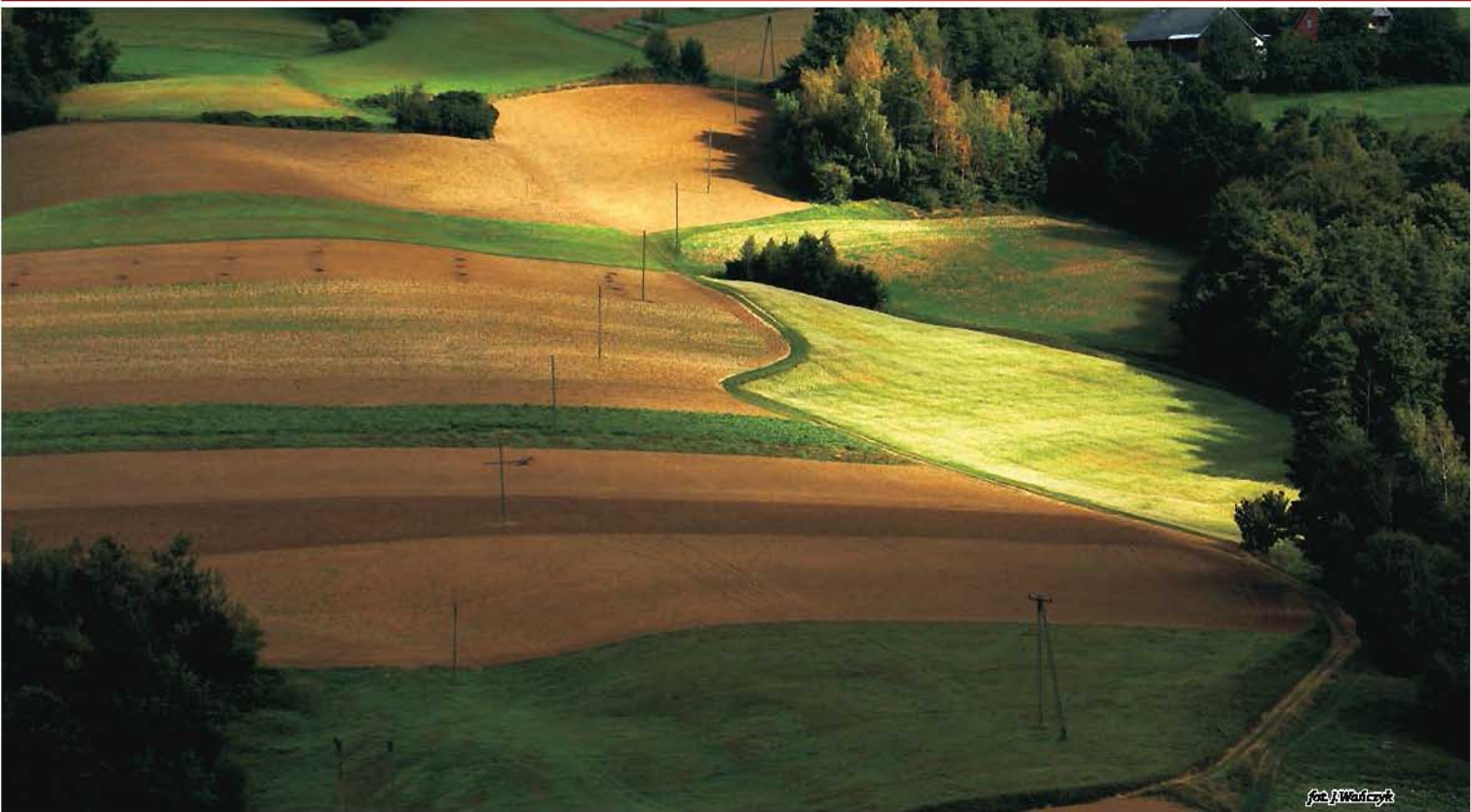
Ecological paths

EDUCATIONAL PATH AT THE PARKOWA MOUNTAIN IN KRYNICA-ZDRÓJ - Parkowa Mountain is situated in the centre of Krynica-Zdrój at the Main Promenade at the corner of Nowotarskiego Avenue and Nikiifora Street. It consists of 11 stops and opening boards. The area of the Parkowa Mountain is unique at the national scale. By walking from one stop to another you can admire many species of domestic and foreign flora and fauna. You need to assign from 2.5 to 3 hours to cover the whole path.

The **COMMUNAL ECOLOGICAL PARK IN RYTRO** was established in 1996 upon the initiative of the Greenworks Association. In the Park there are protective sites and marked-out paths for visitors. At the surface area of 0,52 ha there appear many species of reptiles and amphibians that are rare or totally extinct in many places in Poland. These are: grass snakes, smooth snakes, slow worms and sand lizards. The amphibian class is represented by: common toad, yellow-bellied toad, common frog, newt and fire salamander. Another

park's attraction involves orchids growing in this area. Among the ten species there is the extremely rare marsh helleborine orchid. The **"FELECZYN" EDUCATIONAL AND NATURAL PATH (4 km)** is situated in the Nawojowa Forest Inspectorate within one kilometre from the centre of the Łabowa village. It crosses the most valuable and very diversified forest areas typical of the lower subalpine forest of Beskid Sądecki. **THE GEOLOGICAL PATH IN UHRYN** presents the rock past of

the northern part of the Carpathian arch. The route is marked with the painted white-green squares. The stops are marked with Arabic numerals, and span over the distance of about 3 km. The hike takes up 1.5-2 hours.

for J. Walszyński

Beskid Sądecki

BESKID SĄDECKI to pasmo górskie w Karpatach Zachodnich. Na Sądecczyźnie do Beskidu Sądeckiego zalicza się: Pasma Jaworzyny i Pasma Radziejowej. Pasma Jaworzyny ciągnie się od Barcic po Tylicz, z wszystkich stron jest wyraźnie oddzielone dolinami rzek. Najwyższym jego szczytem jest Jaworzyna Krynicka - 1114 m n.p.m. Od zachodu i południowego wschodu granicę tworzy głęboka dolina Popradu. Rzeka oddziela szczyty od drugiego pasma Beskidu Sądeckiego - Pasma Radziejowej,

które rozciąga się od doliny Dunajca po Eliaszkówkę (1024 m n.p.m.). Znajdują się tu wszystkie szczyty Sądecczyzny wznoszące się powyżej 1200 m n.p.m., łącznie z najwyższą Radziejową (1262 m n.p.m.), od której pasmo wzięło swoją nazwę. Jedyną większą rzeką przepływającą przez ten rejon jest Poprad, natomiast Dunajec opływa go od zachodu i północy, będąc jego granicą. Beskid Sądecki cechuje wyjątkowo duża lesistość. Mało jest tutaj polan i łąk, w porównaniu z okolicznymi

pasmami gór. Duże zasługi w ochronie tutejszych lasów miał hrabia Adam Stadnicki - dawny właściciel tych terenów. W lasach Beskidu Sądeckiego dominuje buk zwyczajny, a domieszkę tworzą: jodła pospolita, świerk i jawor. Nad potokami i rzekami występują łągi, a na stromych skarpach nad Popradem i Dunajcem niewielkie grądy. Rzadkością jest zachowany naturalny fragment lasu lipowego, chroniony w rezerwacie przyrody Las Lipowy Obrozyska.

Z rzadkich w Polsce roślin stwierdzono występowanie w m.in. takich gatunków, jak: dwulistnik muszy, głodek żółty, goździk pyszny, irga czarna, kokorycz żółtawa, koniczyna pannońska, kręczyńka jesienna, oman plamisty, ostrożeń dwubarwny, ostrożeń głowacz, pierwiosnek omączony, przetacznik pokrzywolistny, przewiercień długolistny, turzycza zgrzeblowata, wiechlina styryjska, wyblin jednolistny.

The Beskid Sądecki

THE BESKID SĄDECKI is a mountain range in West Carpathian Mountains. In the Nowy Sącz land Beskid Sądecki consists of: Jaworzyna Range and Radziejowa Range. The Jaworzyna Range spans from Barcice to Tylicz, and is clearly separated on all sides with river valleys. Its highest peak is Jaworzyna Krynicka with 1114 m above sea level. In the west and south-east the border is marked with the deep Poprad River Valley. The river separates its peaks from the second range of Beskid Sądecki,

the Radziejowa Range, that spans from the Dunajec River Valley to Ellaszówka (1024 m above sea). It includes all peaks in the Nowy Sącz land that rise above 1200 m above sea level with the highest Radziejowa Mountain (1262 m above sea level) which gave the range its name. The only larger river crossing this area is the Poprad River, while the Dunajec River flows around it from the west and north marking its border. Beskid Sądecki is characterised by unusually great forestation. In comparison to the

neighbouring mountain ranges there are few clearings and meadows. Count Adam Stadnicki, the former owner of these areas, laid great services in the field of protection of the local forests. The forests of Beskid Sądecki are dominated by common beech which is accompanied by European silver fir tree, spruce and great maple. Upon the local streams and rivers there are riparian forests, and the steep scarps over the Poprad and Dunajec Rivers features small oak-hornbeam forests. A rarity of the

area is the preserved natural fragment of the linden forest protected in the Obrozyska Linden Forest nature reserve. Plants that rarely grow in Poland and appear in this area include such species as fly orchid, woodland draba, large pink, cotoneaster melanocarpus, cream fumewort, Hungarian clover, Autumn Lady's-tresses, cotton thistles, melancholy thistle, woolly thistle, bird's-eye primrose, spotted cat's ear, nettle-leaved speedwell, long-leaved hare's ear, thin spoked wood sedge, poa stiriaca, and

Sądecka Marka Turystyczna

Sądecka Marka Turystyczna jest wyróżnieniem przyznawanym na pięć lat podmiotom turystycznym, które jakością świadczonych usług oraz ich powiązaniem z dziedzictwem przyrodniczo-kulturowym regionu, zasługują na najwyższe uznanie.

Organizatorami konkursu są: Starosta Nowosądecki, Prezydent Miasta Nowego Sącza, Rada Konsultacyjna ds. Turystyki przy Prezydencie Miasta Nowego Sącza i Staroście Nowosądeckim, Nowosądecka Izba Turystyczna, Sądecka Organizacja Turystyczna oraz Sądecka Izba Gospodarcza. Jednym z ważniejszych celów tego konkursu jest wyłonienie najbardziej atrakcyjnych, nowatorskich i przyjaznych dla turystów produktów turystycznych i hotelarskich.

Procedura przyznawania Marki trwa ponad rok. Rozpoczyna się od przekazania zgłoszenia do Zespołu do spraw Certyfikacji przez firmę, hotel, pensjonat czy gospodarstwo agroturystyczne.

Następnie odbywa się spotkanie prezentacyjne z Kapitułą oraz Zespołem do spraw Certyfikacji i Jakości Produktu Turystycznego, który dokonuje wstępnej weryfikacji proponowanych produktów.

Od tego momentu rozpoczyna się roczny okres oceny. W czasie dwunastu miesięcy oceniana jest jakość obsługi klientów i produktów, ale również ich zwiążanie z Sądeczyną - jej specyfiką kulturowo-histeryczną i przyrodniczą. Związek produktów z regionem jest warunkiem koniecznym.

Roczny etap oceniania przewiduje sprawdzanie oferty na wiele różnych sposobów: wizytacje, rozmowy z klientami, badania ankietowe, bezpośrednio korzystanie z usług itd. Po tym czasie Zespół do spraw Certyfikacji przygotowuje wstępną ocenę podmiotu i oferowanych produktów. Ocena przekazywana jest Kapitulie Marki, która ostatecznie decyduje o przyznaniu certyfikatu, odrzuceniu kandydata lub przedłużeniu okresu sprawdzającego.

Wręczenie certyfikatów Marki odbywa się w uroczysty sposób, a firmy nimi wyróżnione są szczególnie honorowane w materiałach promocyjnych, na wszelkich imprezach i wydarzeniach organizowanych przez samorządy oraz targach turystycznych, w których uczestniczy powiat nowosądecki i miasto Nowy Sącz.

Sądecka Marka Turystyczna jest nie tylko honorowym wyróżnieniem, ale również znakiem najwyższej regionalnej jakości produktu i oferty turystycznej. Dla turystów ma być synonimem dobrego standardu usług doskonale usytuowanych w specyfice regionalnej. Ma służyć promocji firm turystycznych, poprawie jakości oferty wypoczynkowej oraz promocji ziemi sądeckiej i budowie jej dobrego wizerunku w Polsce.

Certyfikaty Sądeckiej Marki Turystycznej są przyznawane na 5 lat, po tym czasie wyróżnieni muszą kolejny raz przejść weryfikację.

The Nowy Sącz Tourist Brand

The Nowy Sącz Tourist Brand is an award presented for five years to tourist entities that deserve highest consideration due to the quality of provided services and their association with the natural and cultural heritage of the region.

The competition is organised by the Nowy Sącz County Governor, the Mayor of Nowy Sącz Municipality, the Tourism Consultation Council for the Mayor of Nowy Sącz Municipality and the Nowy Sącz County Governor; the Nowy Sącz Tourism Chamber; the Nowy Sącz Tourism Organisation and the Nowy Sącz Economic Chamber. One of the key goals of this competition is to select the most attractive, innovative and tourist-friendly tourist and hotel products.

The procedure of the Brand's presentation lasts over a year. It starts with a company, hotel, guesthouse or agritourism farm submitting the application to the Certification Team. Then

there is a presentation meeting with the Chapter and the Team of Certification and Quality of Tourist Product

which conducts the preliminary verification of the proposed products. Then the year-long evaluation period starts. In the course of twelve months the evaluation covers the quality of customer service and products, as well as their association with the Nowy Sącz land, its cultural, historical and natural characteristics. The products' association with the region is a necessary condition.

The year-long evaluation stage envisages the verification of proposal in various ways: visits, conversations with customers, surveys, direct usage of services, etc. After that time the Certification Team prepares the preliminary evaluation of the entity and the offered products. The evaluation is delivered to the Brand's Chapter which makes the final decision about the presentation of the certificate, the candidate's rejection or the extension of the evaluation period. The presentation of the Brand's

certificates is a ceremonious event, and the awarded companies are particularly honoured in promotional materials, at all events organised by self-governments and tourist fairs attended by the Nowy Sącz county and the City of Nowy Sącz.

The Nowy Sącz Tourist Brand is not only an honorary award, but also a sign of top regional quality of the product and tourist offer. For tourists it is to be a synonym of good standard of services perfectly embedded in the regional character. It is to help promote the tourist companies, improve the quality of holiday offer, and promote the Nowy Sącz land and build its positive image in Poland.

The Nowy Sącz Tourist Brand certificates are presented for five years, and then the holders must pass the verification process once again.

DWIE DOLINY
MUSZYNA-WIERCHOMLA Sp. z o.o.
 Wierchomla Mała 21, 33-350 Płwniczna-Zdrój
 tel. 18 414 33 33, 18 414 44
 hotel@wierchomla.com.pl
 narty@wierchomla.com.pl
 www.wierchomla.com.pl

Gospodarstwo Agroturystyczne
U GRZEGORZA w Tyliczu
 ul. Konfederatów Barskich 29a
 33-383 Tylicz
 tel. 18 471 11 73, 503 104 294
 ugrzegorza@go2.pl
 www.ugrzegorza.pl

Gospodarstwo Pasieczne
SĄDECKI BARTNIK w Stróżach
 33-331 Stróże 235
 tel. 18 414 05 59
 bartnik@bartnik.pl
 www.bartnik.pl

Hotel PERŁA POŁUDNIA
w Rytrze
 33-343 Rytró 380
 tel. 18 446 90 31-33, 605 240 240
 recepcja@perlapoludnia.pl
 www.perlapoludnia.pl

Kolej Gondolowa
JAWORZYNA KRYNICKA S.A.
w Krynicy-Zdroju
 ul. Czarny Potok 75, 33-380 Krynica-Zdrój
 tel./fax 18 471 52 71
 gondola@pro.onet.pl
 www.jaworzynakrynicka.pl

Pasieka BARĆ
w Kamiannej
 Kamianna 17
 33-336 Łabowa
 tel. 18 474 16 32
 barc@kamianna.pl
 www.kamianna.pl

Stacja narciarska Jaworzyna Krynicka	Jaworzyna Krynicka Ski Station.....	2-3
Narciarskie Dwie Doliny Muszyna-Wierchomla	Two Ski Valleys of Muszyna-Wierchomla	4-5
Pozostałe stacje i wyciągi narciarskie	Other ski stations and lifts.....	6-7
Parki linowe w Rytrze i Krynicy-Zdroju	Rope parks in Rytro and Krynica-Zdrój.....	8-9
Ślizgawki, zjeżdżalnie i parki zabaw	Slides, chutes and fun parks in Krynica	10-11
Lodowisko, gokarty i minigolf	Ice rink, go-karts and mini-golf.....	12-13
Spyływ łodziami Doliną Popradu i tor kajakowy w Wietrznicach	Boat trips in the Poprad River Valley and canoeing track in Wietrznice.....	14-15
Baseny i kąpieliska	Swimming pools and watering places	16-17
Jezioro Rożnowskie, Yacht Club i Aeroklub	Rożnowskie Lake, Yacht Club and Aero Club.....	18-19
Stadniny i ośrodki konne	Stud farms and horse-riding centres	20-21
Pieszne szlaki turystyczne.....	Hiking tourist routes.....	22-23
Winny Szlak Rowerowy	The Wine Bike Trail.....	24-25
Wielokulturowy Szlak Rowerowy.....	The Multicultural Bike Trail	26-27
Transgraniczny Szlak Rowerowy.....	The Trans-border Bike Trail.....	28-29
Karpacki Szlak Rowerowy – szlak główny.....	The Carpathian Bike Trail – the main trail.....	30-31
Karpacki Szlak Rowerowy – trasy wokół Nowego Sącza	The Carpathian Bike Trail – routes around Nowy Sącz.....	32-33
Królewski Szlak Rowerowy	The Royal Bike Trail	34-35
Sądecki Szlak Rowerowy.....	The Nowy Sącz Bike Trail	36-37
Miodowa kraina.....	Land of honey	38-39
Uzdrowisko Krynica-Zdrój.....	Krynica-Zdrój health resort.....	40-41
Uzdrowisko Muszyna	Muszyna health resort.....	42-43
Uzdrowisko Piwniczna-Zdrój	Piwniczna-Zdrój health resort.....	44-45
Droga owocowa.....	Fruit route.....	46-47
Sądeckie na ludowo	Folk-style Sącz area.....	48-49
Festiwal im. Jana Kiepury w Krynicy-Zdroju	Jan Kiepura Festival in Krynica-Zdrój.....	50-51
Forum Ekonomiczne w Krynicy-Zdroju	Economic Forum in Krynica-Zdrój	52-53
Krynickie muzea	Museums in Krynica.....	54-55
Pozostałe muzea	Other museums	56-57
Skansen i Miasteczko Galicyjskie.....	Open-Air Museum and Galician Town	58-59
Nowy Sącz – serce regionu.....	Nowy Sącz – heart of the region	60-61
Starosądecki klasztor	Monastery in Stary Sącz	62-63
Ołtarz papieski w Starym Sączu	Papal altar in Stary Sącz	64-65
Architektura sakralna.....	Sacral architecture.....	66-83
Zamki, dwory i pałace.....	Castles, manors and palaces.....	84-89
Popradzki Park Krajobrazowy	Poprad Landscape Park	90-91
Pomniki przyrody.....	Natural monuments	92-93
Rezerваты przyrody	Nature reserves	94-97
Ścieżki ekologiczne	Ecological paths	98-99
Beskid Sądecki.....	The Beskid Sądecki.....	100-101
Sądecka Marka Turystyczna.....	The Nowy Sącz Tourist Brand	102-103

*Dziękujemy Sądeckiej Organizacji Turystycznej
i Krynickiej Organizacji Turystycznej za udostępnienie
materiałów do publikacji w niniejszym wydawnictwie.*

Wydawca | Publisher:
Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu
Kancelaria Powiatu

© 2011 Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu
ul. Jagiellońska 33, 33-300 Nowy Sącz
tel. 18 41 41 600, fax 18 41 41 700, infolinia 800 10 90 10
e-mail: ko@starostwo.nowy-sacz.pl, www.starostwo.nowy-sacz.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone
All rights reserved

Tłumaczenia | Translate:
Behlert&Behlert, Kraków

ISBN 978-83-62735-02-0

Wydawca | Publisher

Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu
ul. Jagiellońska 33, 33-300 Nowy Sącz
tel. +48 18 41 41 600, fax +48 18 41 41 700
e-mail: ko@starostwo.nowy-sacz.pl
www.starostwo.nowy-sacz.pl

ISBN 978-83-62735-02-0